

VEJLEDNING OM GØDSKNINGS- OG HARMONIREGLER

Planperioden 1. august 2008 til 31. juli 2009

Revideret oktober 2008

Kolofon

VEJLEDNING OM GØDSKNINGS- OG HARMONIREGLER

Planperioden 1. august 2008 til 31. juli 2009

Denne vejledning er udarbejdet af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri i september 2008

Bidragyder(e): Plantedirektoratet

Fotograf(er):

© Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Plantedirektoratet
Skovbrynet 20
2800 Kgs. Lyngby
Tlf.: +45 4526 3600
Fax: +45 4526 3610
E-mail: pdir@pdir.dk
Websted: <http://www.pdir.dk>

ISBN 978-87-7083-237-3 (Tryk)

ISBN 978-87-7083-238-0 (Web)

Indholdsfortegnelse

Resumé.....	3
Ændringer i vejledningen i forhold til sidste år:.....	4
1. Tilmelding til Register for Gødningsregnskab.....	5
1.1 Hvem skal tilmelde sig?.....	5
1.2 Hvem kan tilmelde sig?.....	5
1.3 Hvem kan ikke tilmelde sig?.....	5
1.4 Dine forpligtelser.....	5
1.5 Overtagelse af en ophørt virksomhed.....	5
2. Gødningsplanlægning.....	7
2.1 Gødningsplanlægning sammen med ansøgning om enkeltbetaling.....	8
2.2 Gødningsplanlægning i Skema A og Skema A (specialafgrøder).....	9
2.3 Hvad skal oplyses ved gødningsplanlægning.....	10
2.4 Korrektioner af kvælstofnormer.....	11
2.5 Kvælstofnormer for græs.....	14
2.6 Brødhvede.....	16
3. Gødningsregnskab.....	18
3.1 Areal.....	21
3.2 Husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning.....	22
3.3 Andel af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning, der skal indgå i gødningsregnskabet.....	27
3.4 Handelsgødning.....	29
3.5 Anden organisk gødning.....	30
3.6 Andel af anden organisk gødning, der skal indgå i gødningsregnskabet.....	30
3.7 Samlet opgørelse.....	30
3.8 Pligtige efterafgrøder.....	31
3.9 Antal dyreenheder (DE) i perioden.....	35
4. Vejledning om randzoneordningen.....	40
4.1 Hvad går ordningen ud på?.....	40
4.2 Hvordan udlægges randzonen?.....	40
4.3 Hvilke krav er der til randzonen?.....	41
4.4 Særligt om randzoneordningens efterafgrødekrav.....	41
4.5 Tilmelding.....	42
5. Afmelding fra Register for Gødningsregnskab.....	43
5.1 Hvis du ønsker at afmelde dig.....	43
5.2 Når du skal afmelde din virksomhed.....	43
5.3 Afmelding ved overdragelseserklæring.....	43
5.4 Afmelding ved gødningsregnskabet.....	44
6. Leverandører, forarbejdnings- og forbrændingsanlæg.....	46
6.1 Leverandører af handelsgødning.....	46

6.2 Leverandører af anden organisk gødning.....	46
6.3 Biogasanlæg	47
6.4 Forarbejdningsanlæg	48
6.5 Forbrændingsanlæg	49
7. Generelle oplysninger	52
7.1 Regelsæt der danner grundlag for denne vejledning.....	52
7.2 Oplysning om virksomheds- og personoplysninger.....	52
8. Forkortelser	55

Tabeller

Tabel 1: Normer for landbrugsafgrøder og grønsager på friland (kvælstof, fosfor og kalium)

Oversigttabel: Græssende dyr, minimum antal DE pr. ha

Tabel 2: Normer for andre kulturer (kvælstof, fosfor og kalium)

Tabel 3: 'Grønne marker', afgrødeoversigt

Tabel 4: Husdyrgødning, indhold af kvælstof, fosfor og kalium

Tabel 5: Husdyrgødning, korrektion af kvælstof- og fosforindhold

Tabel 5a: Husdyrgødning, standardforudsætninger for produktion

Tabel 6: Råprotein i grovfoderenheder til kvæg

Tabel 7: Tåprotein og foderenheder i foder til svin

Tabel 8: Beregning af dyreenheder (DE)

Tabel 9: Betingelser for anvendelse af 2,3 DE/ha for kvæg

Skemaer

Skema A: Gødningsplanlægning

Skema A (specialafgrøder): Gødningsplanlægning for specialafgrøder

Skema A1: Oplysninger om forventet højere høstudbytte

Skema A2: Normproduktion, beregning af husdyrgødningsproduktion

Skema B: Gødningsregnskab

Skema B1: Standardkvittering for overførsler af husdyrgødning

Hjælpeskema (harmoni): Beregning af harmoniforhold

Hjælpeskema (græsning): Beregning af græsningstryk

Ansøgningskema: Ansøgning om brug af brødhvedenormen 2008/09

Overdragelseserklæring

Resumé

For at sikre vandmiljøet er der indført regler for, hvor meget du må gødske i forhold til, hvor mange næringsstoffer de dyrkede afgrøder optager. Gødningsregnskabet er din opgørelse over hvor meget gødning, du har brugt. I denne vejledning kan du læse om de ordninger, der knytter sig til Register for Gødningsregnskab, plantedække, 'randzoneordningen' og harmoniregler. Du kan også finde tabeller og skemaer, som du kan bruge, når du laver gødningsplanlægning og gødningsregnskab.

Når du er med i Register for Gødningsregnskab, kan du købe handelsgødning uden afgift.

Du *kan* være med i registret, hvis din virksomhed:

- Har en momspligtig omsætning på over 20.000 kr. relateret til jordbrugsdrift

Du *skal* være med i registret, hvis din virksomhed udover ovenstående punkt:

- Har over 10 dyreenheder (DE) (se Tabel 8)
- Har en husdyrtæthed over 1,0 DE/ha, eller
- Modtager mere end 25 tons organisk gødning inden for en planperiode.

Når din virksomhed er tilmeldt registret, skal du:

- Lave en gødningsplanlægning (se afsnit 2) for, hvordan din gødning anvendes
- Beregne en kvælstofkvote for, hvor meget du må forbruge, og holde den opdateret
- Lave et gødningsregnskab (se afsnit 3), der viser, hvor meget gødning du har forbrugt i forhold til din kvote
- I gødningsregnskabet opgøres også, om du overholder regler om plantedække, efterafgrøder og harmoni.

Plantedække og efterafgrøder (se afsnit 3.8)

Reglerne fastsætter, hvor stor en del af dine marker, du skal have tilplantet eller tilsået i vinterhalvåret, og hvilke typer af afgrøder, du skal så. Reglerne om plantedække gælder, uanset om du er tilmeldt Register for Gødningsregnskab.

Du skal overholde reglerne om plantedække, hvis din virksomhed:

- Er på mindst 10 ha (matrikulært areal), og
- Har en momspligtig omsætning på over 20.000 kr.

Harmoniregler og harmonikrav (se afsnit 3.9)

Hvis du har et dyrehold på over tre dyreenheder (DE) eller modtager husdyrgødning eller forarbejdet husdyrgødning fra tre eller flere DE, er du omfattet af harmonireglerne. Reglerne fastsætter, hvor meget husdyrgødning du må anvende i forhold til størrelsen af dit areal.

Som udgangspunkt må du udbringe husdyrgødning på din jord svarende til højst 1,4 DE/ha/planperiode, men der gælder særlige regler, f.eks. for kvægbrug. For at have en fælles enhed omregnes størrelsen af dit dyrehold til antal DE. Det vil sige, at du skal beregne, hvor mange DE du i alt har haft i planperioden, og hvad dit harmoniareal har været i samme planperiode.

Kalender 2008 - 2009		
Når du er med i Register for Gødningsregnskab, skal du overholde nogle krav og frister. Nedenfor er en oversigt over de vigtigste. Du kan læse mere i de enkelte afsnit.		
2008	1. aug.	Planperioden 2008/09 starter
	1. aug. til 30. sep.	Forlænget planperiode 2007/08
	19. aug.	Ansøgning om anvendelse af brødhvedenorm for 2008/09
	1. sep.	Frist for indberetning af leverancer af forarbejdet husdyrgødning, handelsgødning, afgasset biomasse og anden organisk gødning for 2007/08
	Okt.	Indkaldelse af gødningsregnskab for 2007/08
2009	31. marts	Frist for indberetning af gødningsregnskab for 2007/08
	21. apr.	Frist for gødningsplanlægning for 2008/09
	21. apr.	Frist for ansøgning om enkeltbetaling (gødningsplanlægningen kan integreres i denne)
	31. jul.	Sidste frist for tilmelding til Register for gødningsregnskab for planperioden 2008/09
	31. jul.	Planperioden 2008/09 slutter
	1. aug. til 30. sep.	Forlænget planperiode 2008/09
	1. sep.	Frist for indberetning af leverancer af forarbejdet husdyrgødning, handelsgødning, afgasset biomasse og anden organisk gødning for 2008/09
	Okt.	Indkaldelse af gødningsregnskab for 2008/09
2010	1. feb.	Frist for indberetning af gødningsregnskab for 2008/09

Ændringer i vejledningen i forhold til sidste år:

- Der er skrevet en vejledningstekst om 'Randzoneordningen'.
- Fristen for indberetning af gødningsregnskab er ændret til 1. februar 2010.
- Fristen for indberetning af leverancer af forarbejdet husdyrgødning, anden organisk gødning, handelsgødning og afgasset biomasse er ændret til 1. september for 2007/08 og 2008/09.
- Forbrug af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning er slået sammen til ét punkt i gødningsregnskabet.
- Forbrug af handelsgødning og urea er slået sammen til ét punkt i gødningsregnskabet.
- Der er i gødningsregnskabet punkt 3.5 tilføjet felt 818 'Anden organisk gødning overført som husdyrgødning til felt 304'. Feltet bruges, når den modtagne anden organiske gødning iblandes husdyrgødning/iblandes eget biogas- eller forarbejdningsanlæg.
- Der er i gødningsregnskabet punkt 3.8 tilføjet et felt 119 'Areal med randzoner som følge af 'Randzoneordningen''.
- Anvendelse af energiafgrøder er indbygget i normsættet som tilføjelser til noterne i Tabel 1.
- Pilotprojektet om balanceregnskaber er afsluttet. Projektet skal evalueres i forbindelse med evalueringen af VMP III. Her vil det blive besluttet om projektet skal fortsætte.

1. Tilmelding til Register for Gødningsregnskab

1.1 Hvem skal tilmelde sig?

Du har pligt til at tilmelde din virksomhed, hvis den har en årlig momspligtig omsætning på mere end 20.000 kr. inden for jordbrugsdrift, og samtidig opfylder mindst én af disse betingelser:

- Har mere end 10 dyreenheder (DE)
- Har mere end 1 DE pr. ha, eller
- Modtager mere end 25 tons husdyrgødning eller anden organisk gødning om året.

Du skal tilmelde din virksomhed inden 21 dage efter, at den opfylder kravene.

1.2 Hvem kan tilmelde sig?

Hvis du vil være med i Register for Gødningsregnskab, fordi du gerne vil købe afgiftsfri handelsgødning, kan du tilmelde din virksomhed, hvis den har:

- En årlig momspligtig omsætning på 20.000 kr. inden for jordbrugsdrift.

Du skal tilmelde din virksomhed inden 31. juli 2009, hvis du vil være med i planperioden 2008/09, og kunne købe afgiftsfri handelsgødning i denne periode. Du skal være opmærksom på, at hvis din virksomhed ikke er tilmeldt registret, kan bedrifter, der leverer husdyrgødning til dig, ikke trække denne leverance fra i deres gødningsregnskab.

1.3 Hvem kan ikke tilmelde sig?

Kravet om årlig omsætning betyder, at du ikke kan tilmelde din virksomhed, hvis du ikke er momsregistreret. Kravet om at omsætningen skal være jordbrugsrelateret betyder, at f.eks. golfbaner, parker, fodboldbaner, rideskoler og hestepensioner, ikke kan være med.

Hvis du har en virksomhed med blandet drift, dvs. hvis du både driver jordbrugsvirksomhed og f.eks. har en hestepension, og hvis din momspligtige omsætning inden for jordbrugsdrift overstiger 20.000 kr., gælder reglerne om obligatorisk eller frivillig tilmelding, som nævnt ovenfor. Bemærk at minkavlere og økologiske bedrifter også er omfattet af reglerne.

1.4 Dine forpligtelser

Når din virksomhed er tilmeldt Register for Gødningsregnskab skal du:

- Lave gødningsplanlægning
- Beregne din kvælstofkvote
- Lave gødningsregnskab og beregne dit kvælstofforbrug.

1.5 Overtagelse af en ophørt virksomhed

Hvis du overtager en virksomhed fra en anden har du en frist på 21 dage for tilmelding af virksomheden til registret. Du skal huske at få oplysninger fra den tidligere ejer om:

- Forfrugt, kvælstofkvote, kvælstoflagre og kvælstofforbrug.

Du skal desuden være opmærksom på antal udbragte DE pr. ha, specielt hvis du er svineproducent og overtager jorden fra et kvægbrug.

Når du overtager en ophørt virksomhed og tilmelder dig Register for Gødningsregnskab, skal du fremover indberette et gødningsregnskab. I planperioden 2008/09 har du ret til kvælstofkvoten for hele planperioden. Du skal derfor medtage al den gødning, der er brugt på de arealer du overtager i perioden - også den gødning som den tidligere jordbruger brugte. Du skal altså have alle forhold med i dit gødningsregnskab, også selvom den tidligere bruger vælger at indberette et gødningsregnskab for perioden 1. august 2008 og frem til den dato, hvor du overtager virksomheden.

Hvis du allerede er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal du medtage forholdene i dit gødningsregnskab sammen med forholdene for din nuværende virksomhed.

Eksempel 1: Hvad skal den nye bruger indberette?			
Startlager pr. 1. august 2008		50 kg N	708
Indkøbt Handelsgødning i perioden 1. august 2008 til 31. juli 2009		+ 700 kg N	703
Lager status pr. 31. juli 2009	150 kg N		705
Forbrug fra 1. august 2008 til 30. september 2009 (til afgrøder høstet eller afgræsset før 31. december 2009)	- 0 kg N		704
Slutlager pr. 31. juli 2009 (felt 705 minus 704)	= 150 kg N	- 150 kg N	707
Samlet forbrug af handelsgødning i kg kvælstof 2008/2009 (felt 708 plus 703 minus 707)		= 600 kg N	706
I dette eksempel overtager en køber en ejendom den 1. marts 2009 med en samlet kvælstofkvote på 700 kg N. Sælger har oplyst, at ejendommen havde et startlager på 50 kg N (felt 708). Sælger har købt handelsgødning med 500 kg N, og den nye ejer køber fra den 1. marts til den 31. juli 2009 handelsgødning med 200 kg N. Indkøbt handelsgødning i alt er derfor 200 kg N + 500 kg N = 700 kg N (felt 703). Der er på datoen for overdragelsen et lager på 100 kg N på ejendommen, og ved planperiodens udløb den 31. juli er der et lager på 150 kg N (felt 707). Det samlede forbrug er derfor indkøb (700 kg N) + startlager (50 kg N) – slutlager (150 kg N) = 600 kg N.			

2. Gødningsplanlægning

Når du er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal du lave en gødningsplanlægning, der viser, hvilke jorder og afgrøder, du planlægger at dyrke i sæsonen. Ud fra gødningsplanen beregner du en kvote for, hvor meget kvælstof du må fordele på dine marker. Det er din kvælstofkvote. For at beregne kvoten bruges altså planlagte afgrøder (mark, areal, afgrøde), afgrøder dyrket sidste år (forfrugt), jordbundstype, efterafgrøder og kvælstofprognosen.

Du har mulighed for at korrigere din kvælstofkvote, hvis du har forhøjede udbytter eller er udsat for ekstremt vejr. Du *skal* korrigere din kvælstofkvote, hvis du har MVJ-aftaler, MB-aftaler eller andre aftaler (afsnit 2.4).

Du skal være opmærksom på, at der er særlige regler for græs og brødhvede (se afsnit 2.5 og 2.6) samt regler om pligtige efterafgrøder (afsnit 4).

Frist for gødningsplanlægning

Din gødningsplanlægning skal være klar inden den 21. april 2009. Hvis du tilmelder dig til Register for Gødningsregnskab senere, skal du lave gødningsplanlægningen snarest efter, at du har modtaget dit tilmeldingsbevis. Du skal ajourføre din gødningsplanlægning i løbet af planperioden, så den svarer til de faktiske forhold.

Du kan med fordel lave din gødningsplanlægning sammen med din ansøgning om enkeltbetaling til FødevarerErhverv. Det betyder at:

- Kravet om udfyldelse af gødningsplanlægning i papirskema (Skema A) bortfalder.
- Fødevarerministeriet beregner din kvælstofkvote ud fra de indtastede oplysninger
- Du kan se din procent med pligtige efterafgrøder
- Oplysninger, som du ellers selv skal overføre til dit gødningsregnskab, bliver fortrykt i dit gødningsregnskab. Du skal blot korrigere for eventuelle ændringer, der er sket i løbet af planperioden.

Hvis du ikke søger om enkeltbetaling, kan du alligevel bruge den elektroniske ansøgning om enkeltbetaling til gødningsplanlægning, men oplysningerne bliver ikke gemt af Fødevarerministeriet. Du skal derfor selv opbevare dem, og oplysningerne bliver ikke fortrykt i dit gødningsregnskab.

Du kan også lave planlægningen i Skema A, eller i andre skemaer, godkendt af Plantedirektoratet. Der er et særligt Skema A til specialafgrøder, der omfatter skov-, planteskole-, drivhus-, og/eller juletræskulturer. Begge skemaer finder du bagest i vejledningen.

Særligt for MJV-ordninger: Ved følgende MVJ-ordninger, skal du lave en gødningsplanlægning, også selvom du ikke er med i Register for Gødningsregnskab:

- Aftale om nedsættelse af kvælstoftilførslen
- Miljøvenlig drift af græs, niveau 1 (Maks. 80 kg total N pr. ha)
- Udlæg af rajgræs eller pleje af græs- og naturarealer, hvis der er givet MVJ-løfte om tildeling af maksimalt 80 kg total N pr. ha, eller
- Hvis der, efter MVJ-reglerne for 2003-2005, er lavet aftale om mulighed for tilførsel af gødning udover den gødning, som græssende dyr efterlader. I disse tilfælde skal du også lave et gødningsregnskab, som du skal opbevare i mindst 5 år.

Du skal være opmærksom på, at der kan være særlige regler for beregning af virksomhedens produktion af husdyrgødning ved MVJ-aftaler (afsnit 3.2).

2.1 Gødningsplanlægning sammen med ansøgning om enkeltbetaling

Når du søger om enkeltbetaling, kan du indberette oplysninger, der også benyttes i din gødningsplanlægning. Her udfylder du oplysninger om mark nr., areal og afgrøder. Du kan finde forklaringer på begreber i afsnit 2.3.

Eksempel 2: Sådan ser skemaerne i ansøgning om enkeltbetaling ud for 2008. Du vil kunne finde det opdaterede skema for 2009 på www.ferv.fvm.dk

Areal	Side 3 Ansøgning og markplan for bedriften Alle bedriftens marker skal anføres i markplanen. Landbrugsarealer, du søger enkeltbetaling til med alm. betalingsrettigheder (kolonne 6), udtagningsrettigheder (kolonne 7), samt marker, hvortil du ikke søger enkeltbetalingsstøtte (kolonne 8).																							
Afgrøder og navn, Tabel 1 og 2																								
Mark nr.																								
Frdrag i kvælstof for værdi af forfrugt, Tabel 1 og 2	Linjenummer	Ejendoms-linje-nr. (fra side 2)	Pac-cel-linje-nr.	Marknr. Alle marker skal anføres.	Markbloknr. (Se bilag 1, punkt B)	Afgrode Afgrødekode skal udfyldes.		Landbrugsarealer du søger enkeltbetaling til		Arealer, hvortil du ikke søger enkeltbetaling	Støtte til protein-afgrøder	Støtte til energi-afgrøder	Marker under mindste-mål											
Afgrødens kvælstofnorm, Tabel 1 og 2						Se note 1		Alm. betalings-rettig-heder	Udtagnings-rettig-heder					Ha (2. dec)	Ha (2. dec)	Ha (2. dec)	Sæt X	Sæt X	Sæt X					
Korrektioner til kvælstofnormen, f.eks. MVJ																								
Efterafgrøde/udlæg afgrødekode, Tabel 1 og antal ha	Side 5 Gødningsplanlægning: Oplysninger om jordbundstype, forfrugt og efterafgrøder til beregning af kvælstofkvote De skraverede felter kan benyttes til egen beregning af N-kvoten. Den endelige N-kvoten kan opgøres, når årets N-prognose foreligger omkring 1. april. Kvoten skal fradrages eftervirkning af pligtige efterafgrøder dyrket i efteråret 2007. Bemærk, at der på økologiske marker max. må anvendes 140 kg total-N pr. ha. Korrektioner til N-kvoten anføres i kolonne 27. Hvis der dyrkes flere afgrøder pr. mark pr. sæson, anføres disse på side B.																							
Afgrødekode for forfrugt, Tabel 1 og 2	Linjenummer	JB-nr.	Vanding	Forfrugt	Flere afgrøder pr. mark	Efterafgrøde og udlæg	Efterafgrøde og udlæg	N-korrektion	Til eget brug					P-behov i alt										
JB nr. og vanding									N-norm for afgrøder på side 3	N-fradrag forfrugt	N-norm efterafgrøde	N-kvoten i alt												
Efterafgrødens kvælstofnorm (Ikke pligtige), Tabel 1 og 2				Se note 1	Se note 2	Se note 3																		
Markens kvælstofkvote: Antal ha x (Kvælstofnorm – forfrugts-værdi +/- korrektioner)				Sæt X	Sæt X og udfyld side B.	Ha (2. dec)	Kg N pr. ha	Kg N pr. ha	Kg N pr. ha	Kg N pr. ha	Kg N pr. mark	Kg P pr. mark												
Markens fosfor behov																								
Antal ha med pligtige efterafgrøder, hvilken procentdel der er anvendt og om undtagelsen om 2,3 DE/ha anvendes																								
N-kvoten er uden korrektion for N-prognose og fradrag for eftervirkning for pligtige efterafgrøder. SUM:													21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
1) Forfrugts afgrødekode kan findes i bilag 1A og kan anvendes, hvis ikke der er ændringer i markplanen fra sidste år. 2) Her skrives afgrødekode for udlæg og efterafgrøde, jf. Plantedirektoratets vejledning, tabel 1. 3) Korrigeret kvælstofnorm som følge af højere hestudbytte, konsulerklæring, MVJ, MB-tilskud og lign., jf. regler om gødningsanvendelse.													For kvægbrug. Jeg har anvendt de særlige harmoniregler på 2,3 DE/ha. Sæt X ☐					Antal ha med pligtige efterafgrøder dyrket i efteråret 2007 Hovedparten af min agerjord er beliggende i kommunen.: (se side 2) Der blev i 2006/07 udbragt husdyrgødning og anden organisk gødning svarende til (sæt X): Under 0,8 eller ingen DE/ha ☐ 0,8 DE/ha harmoniareal og derover ☐ harmoniareal						

For at kunne beregne kvælstofkvoten og gøre din gødningsplanlægning færdig skal du tilføje nogle få ekstra oplysninger til din ansøgning om enkeltbetaling på side 5. Her skal du notere JB-nr. (jordtype), eventuel vandingstilladelse (i feltet ”Vanding”), forfrugt, efterafgrøder, og

hvis du dyrker flere hold afgrøder pr. vækstsæson. Du skal ikke anføre korrektionen for kvælstofprognosen da korrektionen sker automatisk, efter at prognosen er offentliggjort.

2.2 Gødningsplanlægning i Skema A og Skema A (specialafgrøder)

Skema A er vedlagt i denne vejledning. Du skal udfylde alle felter. En nærmere forklaring af de oplysninger du skal give, kan du finde i afsnit 2.3. Hvis du har en vandingstilladelse, skal du tilføje et V i kolonne 3, 'JB-nr.'. Har du specialafgrøder (skov-, planteskole-, drivhus-, og/eller juletræskulturer), skal du bruge skema A (specialafgrøder).

Kvælstofkvote og planlagt forbrug

Du kan beregne din kvælstofkvote på bagsiden af skema A:

- Markernes kvælstofkvoter lægges sammen i kolonne 10 og summen overføres til første række i skemaet på bagsiden (felt 1)
- Herefter trækker du forfrugtsværdien af efterafgrøder i efteråret 2008 fra (felt m)
- Til sidst korrigerer du for kvælstofprognosen (offentliggøres marts 2009).

Kvælstofprognosen

Du skal korrigere din kvælstofnorm for de afgrøder, du dyrker ud fra den årlige kvælstofprognose. Plantedirektoratet offentliggør prognosen omkring 1. april 2009. Korrektionen skal kun foretages for arealer med korn og forårssåede afgrøder (herunder grønsager og krydderurter) og afgrøder, der har en højere kvælstofkvote end 0 kg N pr. ha efter, at forfrugtsværdier er trukket fra. Din kvælstofkvote kan derfor ikke blive negativ.

For at udregne hvor meget du skal korrigere dit kvælstofforbrug, skal du for hver jordtype gange antal hektar med kvælstofprognosens tal for jordtypen i kg N pr. ha. Kvælstofprognosen kan være positiv, negativ eller neutral. Hvis prognose er negativ, oplyser du dette med et minustegn. Resultaterne lægges sammen, så du kan se, hvor meget du skal lægge til eller trække fra for at få din endelige kvælstofkvote. Når du benytter ansøgning om enkeltbetaling til gødningsplanlægningen sker korrektionen for prognosen automatisk. Ellers kan du bruge bagsiden af skema A.

Fosfor og kalium

Du kan oplyse behovet for fosfor i gødningsplanlægningen. Du kan finde de retningsgivende normer ved standardudbytte for JB 2 + 4 og middel fosfortal (Pt. 2-4) i Tabel 1. Hvis du ønsker at planlægge kaliumbehovet, kan du finde retningsgivende normer ved standardudbytte for JB 2 + 4 og middel kalital (Kt. 8-11) i Tabel 1.

Specialafgrøder (skov-, planteskole-, drivhus-, og/eller juletræskulturer)

Hvis du har specialafgrøder, kan du lave din gødningsplanlægning i skema A (specialafgrøder), eller i andre skemaer, godkendt af Plantedirektoratet. Du kan bruge skemaet, hvis du kun dyrker afgrøderne i Tabel 2, og i denne planperiode ikke bruger husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning eller anden organisk gødning. Forskellen mellem gødningsplanlægning for disse typer afgrøder, i forhold til at bruge det almindelige skema A, er, at du finder din kvælstofnorm i Tabel 2, og at du skal oplyse, om du dyrker afgrøder i et åbent eller et lukket system.

Du beregner markens kvælstofnorm pr. hektar ved at trække forfrugtsværdien (afhængig af forrige års afgrøde) fra grundnormen for afgrøden og indregne eventuelle korrektioner. Til sidst udregner du markens samlede kvælstofkvote ved at gange markens areal med afgrødens kvælstofnorm; kolonne 2 x kolonne 9. Den samlede kvote for alle marker får du ved lægge tallene i kolonne 10 sammen.

Kvælstofnorm og -kvote: Hvis du har omsået, beregner du kvoten ud fra den afgrøde, du senest har sået. For lukkede systemer er normen den brugte mængde kvælstof. Ved udfyldelsen af gødningsplanlægningen skal du sætte kvælstofkvoten til det forventede forbrug pr. ha. Hvis du dyrker kulturer, der ikke har en artsspecifik kvælstofnorm, kan du få tilladelse til at bruge en højere kvælstofnorm. Du skal lave en skriftlig ansøgning, hvor du dokumenterer, at du ud fra god dyrkningspraksis har behov for en højere kvælstofkvote end den, der står i fællesnormen.

2.3 Hvad skal oplyses ved gødningsplanlægning

Nedenfor er en liste over oplysninger, der skal med i gødningsplanlægningen. De to efterfølgende afsnit beskriver, hvordan du gør.

- 1. Mark nr./markblok nr.:** Er den enkelte marks identifikations-nr. Du skal oplyse mark-nr. (og markblok-nr. ved enkeltbetalingsansøgning) for alle dine marker. Det er kun dyrkede udyrkede og udtagne marker, der er omfattet af reglerne om gødningsplanlægning.
- 2. Areal (ha):** Er markens størrelse i hektar. Du skal oplyse markens areal i hektar med mindst én decimal ved udregninger i forbindelse med gødningsplanlægning. Du skal dog skrive to decimaler, hvis du søger om enkeltbetaling.
- 3. Afgrøde:** Er afgrøden/afgrøderne i denne planperiode. Det er de samme afgrødekoder som i ansøgning om enkeltbetaling. Du kan finde afgrødekoderne i Tabel 1 og Tabel 2. Hvis afgrøden ikke er nævnt specifikt i Tabel 1 eller Tabel 2, skal du bruge en fællesnorm, f.eks. ”Andre kornarter, efterårssået”, eller for specialafgrøder, f.eks. ”Anden træfrugt”.
- 4. JB-nr. (jordtype):** Jordtype og JB-nr. bestemmes ud fra jordtyper i pløjelaget. Hver jordtype har forskellig kvælstofnorm. Jordtyperne er: Grovsand, finsand, sandblandet lerjord, lerjord og vandet sandjord. Jordtype 12 (specielle jordtyper) kan du dele ind under grovsand, sandblandet lerjord eller lerjord, hvis teksten svarer til disse jordtyper.
- 5. Vandet sandjord:** Er marker, der vandes, og derfor har en anden kvælstofnorm. Du kan benytte normerne for vandet sandjord, hvis du kan dokumentere en vandingstilladelse på minimum 75 mm vand, svarende til 750 m³ pr. ha. Du kan beregne størrelsen på det areal du kan vande, hvis du vil opfylde dette krav, ved at dividere den samlede vandmængde i din vandingstilladelse med 750 m³ pr. ha.
- 6. Forfrugt:** Markens forfrugt er hovedafgrøden på marken året før. Hvis du f.eks. har dyrket korn med græsudlæg i foråret 2008, er det kornafgrøden, du skal oplyse som forfrugt for afgrøden i 2009. Nogle forfrugter samler mere kvælstof op end andre, og frigiver det til gavn for de afgrøder, der følger efter. Forfrugtsværdien er med til at dække kvælstofbehovet for den efterfølgende afgrøde. Derfor skal du trække værdien af forfrugten fra kvælstofnormen til afgrøden. Du finder forfrugtsværdien af afgrøden fra sidste år i Tabel 1 og 2. Hvis der for afgrøden i den nye sæson står ’Nej’ i Tabel 1 i kolonne 4 ’Indregning af forfrugtsværdi i afgrødens kvælstofnorm’, skal du skrive forfrugtsværdien som nul.
- 7. Kvælstofnorm:** Er den maksimale mængde kvælstof du må bruge til at dyrke en bestemt afgrøde. Ud for hver afgrøde i Tabel 1 og 2, står der hvilken kvælstofnorm afgrøden har på forskellige jordtyper.
- 8. Efterafgrøde:** Er afgrøder, der står på marken efter høst af hovedafgrøden, og derfor opsamler kvælstof, så det ikke vaskes ud. I forbindelse med din gødningsplanlægning skal du oplyse, om du skal etablere 10 eller 14 pct. pligtige efterafgrøder af din virksomheds efterafgrødegrundareal (afsnit 3.8). (Hvis du er økolog, skal du etablere seks eller 10 pct. pligtige efterafgrøder). Du skal ligeledes oplyse, hvor du etablerer eller udlægger efterafgrøder i efteråret 2009. Hvis du bruger skema A, skal du oplyse summen af arealer med pligtige efterafgrøder.

2.4 Korrektioner af kvælstofnormer

Du *kan* korrigerer din kvælstofkvote, hvis du har forhøjede udbytter eller er udsat for ekstremt vejr. Du *skal* korrigerer din kvælstofkvote, hvis du har MVJ-aftaler, MB-aftaler eller andre aftaler. I gødningsplanlægningen skal du markere dette i kolonnen ”N- korrektion” i enkeltbetalingsansøgningen, eller i kolonnen ”Evt. N-korrektion”, i skema A. Du skal også skrive andre begrænsninger i kvæstofforbruget i denne kolonne, f.eks. begrænsninger i forbindelse med indsatsplaner til drikkevandsbeskyttelse – angivet med tal.

Miljøordninger og andre aftaler

Hvis du har lavet en aftale med en offentlig myndighed om, at bestemte arealer skal have mindre kvælstof, er det den aftalte mængde, der er grundlaget for din kvælstofkvote på disse arealer. Der findes forskellige aftaler for forskellige år. Nedenfor gennemgås hvordan du behandler de forskellige typer aftaler i forbindelse med gødningsplanlægningen.

A) *MVJ-aftaler om pleje af græs- og naturarealer*: Dette henviser til aftaler indgået i 2002 og tidligere, hvor der i aftalen er bestemt en kvote for den totale mængde kvælstof, du må tilføre et areal (se eksemplet nedenfor). Bemærk at aftalen lyder på total kg N, hvilket betyder, at der ikke kan indregnes en udnyttelsesprocent (selvom der udbringes organisk gødning).

Eksempel 3: Korrektion ved MVJ-aftale om pleje af græs med afgræsning
--

MVJ-aftaler lyder på tildeling af maks. 50 kg total N/ha. Afgrødekoden er 253 og JB-nr. 3, som har N-normen 80 kg N/ha. Korrektionen bliver derfor: 80 kg N/ha – 50 kg N/ha = 30 kg N/ha. I korrektionskolonnen anføres ”-30”, som så fratrækkes afgrødens norm, der derfor ender på de tilladte 50 kg N/ha. Den husdyrgødning der afsættes på marken ved græsning, kan fratrækkes i bedriftens normproduktion.

B) *MVJ-aftaler om ’Miljøvenlig drift af græs- og naturarealer’*: Her kan der være tale om tre forskellige typer MVJ-aftaler:

- 1. Aftale med udtagningsforpligtelse**: Her skal du anvende kvælstofnormen til afgrøder med afgrødekode 315 eller 319 for arealet, og det er ikke nødvendigt at korrigerer i kvælstofnormen.
- 2. Aftale om 0 kg N/ha, men afsætning fra dyr på arealet er tilladt, for aftaler indgået i 2003 – 2005**. Her beregnes kvoten for marken som indholdet af kvælstof i den afsatte husdyrgødning. Afgrødens kvælstofnorm fastsættes som: Kvælstofnormen pr. ha for marken (grundnormen = 0) + den mængde kvælstof husdyrene afsætter på marken pr. ha (= Evt. N-korrektion i enkeltbetalingsansøgningen eller Skema A). Opgørelsen af afsætningen fra husdyr på marken skriver du i kolonnen ’Evt. N-korrektion’. Hvis græsningstrykket er mindre end 0,2 DE/ha, kan den husdyrgødning, der afsættes på marken ved græsning fratrækkes via felt 319 i gødningsregnskabet. Du skal derfor ikke angive en kvote for marken. Dette gælder også, hvis dyrene tilhører andre. Du skal kunne dokumentere den modtagne mængde med en gødningskvittering (skema B1), hvor husdyrholder sætter kryds ved ’Husdyrgødning afsat via græssende dyr til MVJ ON areal’.
- 3. Aftale om at kvælstofkvoten nedsættes med en procentsats efter at kvælstofprognosen er indregnet**. For at beregne hvor meget din kvote nedsættes, skal du gange den fastsatte reduktion (i pct.) med afgrødens kvælstofnorm efter korrektion for kvælstofprognosen og forfrugtsværdi. Er afgrødens kvælstofnorm f.eks. 250 efter korrektionen for prognosen og forfrugtsværdi og du har en aftale om 30 pct. reduktion, vil din reduktion være 30 pct. x 250 = 75 kg N. Tallet skrives ind i gødningsplanlægningen under ’Evt. N-korrektion’.

C) *Pleje af natur- og græsarealer: Aftale om 0 kg N/ha, men afsætning fra dyr på arealet er tilladt, for aftaler indgået i 2003 – 2005.* Her beregnes kvoten for marken som indholdet af kvælstof i den afsatte husdyrgødning. Afgrødens kvælstofnorm fastsættes som: Kvælstofnormen pr. ha for marken (grundnormen = 0) + den mængde kvælstof husdyrene afsætter på marken pr. ha (= Evt. N-korrektion i enkeltbetalingsansøgningen eller Skema A). Opgørelsen af afsætningen fra husdyr på marken skriver du i kolonnen 'Evt. N-korrektion'. Hvis græsningstrykket er mindre end 0,2 DE/ha, kan den husdyrgødning, der afsættes på marken ved græsning fratrækkes via felt 319 i gødningsregnskabet. Du skal derfor ikke angive en kvote for marken. Dette gælder også, hvis dyrene tilhører andre. Du skal kunne dokumentere den modtagne mængde med en gødningskvittering (skema B1), hvor husdyrholder sætter kryds ved 'Husdyrgødning afsat via græssende dyr til MVJ 0N areal'.

D) *MVJ-aftaler om at kvælstoftilførslen nedsættes til 60 pct. af kvoten:* Der kan være tale om forskellige typer aftaler om nedsættelse af tilførsel af kvælstof og hvordan den korrigeres i forhold til kvælstofprognosen. I det følgende ser du et eksempel på, hvordan du udregner din korrektion i tre forskellige aftaler

Eksempel 4: Korrektion ved MVJ-tilsagn med 60 pct. af kvote

Baggrundsinformation om bedriften:

Afgrøde: Vårbyg

JB-nr. 5, Område B

Kvælstofnorm: 120 kg N/ha

Kvælstofprognosen: +5 (prognose for 2008 anvendt)

Kvælstofkorrektionen er 40 pct., da tilførslen skal nedsættes med 60 pct. Nedsættelse i kg kvælstof er derfor $0,4 \times$ kvælstofnormen for markens afgrøder, det vil sige $0,4 \times 120 \text{ kg N/ha} = 48 \text{ kg N}$. I 'Evt. N-korrektion' skriver du -48 kg N/ha og beregner herefter markens kvælstofkvote.

Korrektion for kvælstofprognosen (for de marker der skal korrigeres, dvs. korn og forårssåede afgrøder med en kvælstofkvote, der er større end 0 kg N):

1. Din aftale siger, at du skal indregne nedsættelsen af dine markers kvælstofkvote før korrektion for kvælstofprognosen (typisk for aftaler før 2004). Her indsætter du de +5 kg N/ha i feltet hvor konsekvenserne af prognosen beregnes.
2. Din aftale siger, at du skal indregne nedsættelsen af dine markers kvælstofkvote efter korrektion for kvælstofprognosen. Her beregner du kvælstofprognosen som: 60 pct. x kvælstofprognosen ($0,6 \times 5 = 3$). Du skal derfor skrive 3 som korrektion for kvælstofprognosen for det antal hektar du har en aftale for.
3. Din aftale siger, at dine marker ikke skal korrigeres for kvælstofprognosen. Her skriver du 0 for det antal ha, du har en aftale for under korrektion for kvælstofprognosen.

E) *Miljøbetinget tilskud:* Der er forskellige ordninger for miljøbetinget tilskud til landbrugsarealer. De bestemmer, hvor meget kvælstof du kan give dine marker. F.eks. kan en aftale sige, at der højst må tilføres 140 kg totalkvælstof i gennemsnit pr. ha for hele bedriftens harmoniareal. I en sådan aftale er de 140 kg N/ha total N, og kvælstofkvoten gjort op i udnyttet kvælstof. Det vil sige, at den totale mængde kvælstof er blevet ganget med udnyttelsesprocenten. For din kvælstofkvote betyder det:

- Hvis den beregnede kvælstofkvote overstiger de 140 kg totalkvælstof pr. ha harmoniareal, skal du se bort fra den beregnede kvælstofkvote og udelukkende bruge de 140 kg totalkvælstof pr. ha.
- Hvis den beregnede kvælstofkvote derimod er mindre end 140 kg totalkvælstof pr. ha harmoniareal, må du kun bruge gødning svarende til kvælstofkvoten.

Din aftale kan også være den, at kvælstofkvoten højst må være 75 pct. af kvælstofkvoten for det inkluderede areal, det vil sige, at din reduktion vil være 25 pct. Du skal derfor gange afgrødens kvælstofnorm (efter du har korrigeret for kvælstofprognosen og evt. forfrugtsværdi) med reduktionen på 25 pct. Reduktionen skrives i kolonnen 'Evt. N-korrektion' (og bruges når markens kvælstofkvote skal udregnes).

F) Kvælstofkontrakter: Hvis du har en kvælstofkontrakt, skal du nedsætte hele bedriftens kvælstofkvote (efter korrektion for kvælstofprognosen) med den aftalte procentsats.

G) Økologiske producenter: For økologiske marker og marker, der er under omlægning, gælder det at du højst må tilføre 170 kg totalkvælstof i husdyrgødning i gennemsnit pr. ha, også selvom den beregnede kvote er større. Hvis kvælstofkvoten derimod er mindre end 170 kg totalkvælstof pr. ha harmoniareal, må du kun bruge gødning svarende til den mindre kvælstofkvote. De 170 kg N/ha er total N, og kvælstofkvoten er gjort op i udnyttet kvælstof, altså total kvælstof gange udnyttelseskrav. Bemærk at økologiske producenter også er underlagt harmonireglerne (se afsnit 3.9).

Hvis du ikke udnytter din kvælstofkvote på disse marker, må du ikke bruge dette kvælstof på eventuelle ikke-økologiske marker. Du skal beregne bedriftens samlede kvælstofkvote på side 5 i enkeltbetalingsansøgningen uden at tage hensyn til, at du er økolog.

Forventet højere udbytte

Du kan få en højere kvælstofnorm til en afgrøde, hvis du kan dokumentere, at du tidligere har høstet et forhøjet udbytte for afgrøden. Det vil sige, at dit høstudbytte de sidste fem år i gennemsnit ligger højere end standardnormen i Tabel 1. Det forhøjede udbytte beregner du som et gennemsnit af de sidste fem planperioders høstudbytte af afgrøden.

Dokumentation: Hvis du kan dokumentere, at du har dyrket afgrøden i alle fem planperioder, kan du udelade det højeste og det laveste høstudbytte ved beregningen. Hvis du mangler dokumentation for ét år, skal du regne det manglende års udbytte som det laveste, og samtidig udelade det år med det højeste udbytte. I din beregning kan du ikke medtage salg til andre tilmeldte jordbrugsvirksomheder og afgrøder, der er brugt til opfodring af din egen besætning.

Det forventede udbytte skal du have fastlagt senest 21. april 2009. Det betyder, at du kan komme til at mangle dokumentation for udbyttet i planperioden 2007/08, hvis du først afsætter det på et senere tidspunkt. Udbyttet skal du derfor udelade af beregningen sammen med det højeste udbytte i de fire foregående planperioder. Dokumentationen skal være:

- Faktura på salg af hele afgrøden (opgjort i renvarevægt)
- Gødningsplaner, med afgrødens areal.

Hvis du bruger reglerne om forventet højere udbytte for en afgrøde, skal du udfylde skema A1. I enkeltbetalingsansøgningen noterer du dette, hvor du indberetter korrektioner til kvælstofnormen for en mark. I skema A afkrydses i feltet 'Har forhøjet kvælstofnorm pga. forventet højere udbytter'.

Din korrigerede kvælstofnorm: For at få din korrigerede kvælstofnorm, skal du finde korrektionsfaktoren for din afgrøde. Den står i Tabel 1, kolonne 15. Korrektionsfaktoren viser, hvor meget mere kvælstof pr. hektar, du må tilføre afgrøden, afhængigt af hvor mange hektokilo dit

udbytte ligger over standardudbyttet pr. hektar. Den korrigerede norm skal du overføre til din gødningsplanlægning.

Eksempel 5: Korrektion ved forventet højere udbytte - havre på mark med JB-nr. 5					
År	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08
Udbytte Hkg/ha	65	67	56	69	65
Jordbruger vælger at udelade det højeste og det laveste udbytte af beregningen. Det vil sige, at kun tre planperioder medregnes. Normer og korrektionsfaktorer findes i Tabel 1, ved afgrødekode 3. Gennemsnit = $(65 + 67 + 65) \text{ hkg/ha} / 3 = 65,7 \text{ hkg/ha}$ Udbyttensnorm = 55 hkg/ha Korrektionsfaktor = 1,5 kg N pr. hkg Ekstra kvælstof = $10,7 \text{ hkg/ha} \times 1,5 \text{ kg N pr. hkg} = 16,05 \text{ kg N/ha}$ Kvælstofnorm = 90 kg N/ha Forhøjet norm = $90 + 16,1 = 106,1 \text{ kg N/ha}$					

Forpagtning/køb og nystartet: Som forpagter eller nystartet, kan du korrigere for forhøjet udbytte for én eller flere afgrøder, hvis den tidligere ejer har dyrket afgrøden, og du har dennes dokumentation. Har du dokumentation for et højere udbytte i f.eks. vinterhvede fra tidligere år og forpagter et areal, hvor du sår vinterhvede, gælder reglerne for forhøjet udbytte også for dine forpagtede arealer.

Miljøgodkendelser

Hvis du har lavet en aftale om en reduktion af kvælstofnormen i forbindelse med, at du har fået en miljøgodkendelse til dit husdyrbrug fra kommunen (dette inkluderer også VVM godkendelser m.v.), skal du medtage denne reduktion i din gødningsplanlægning i kolonnen om Evt. kvælstofkorrektion (kolonne 8). Hvis du f.eks. har fået en reduceret kvælstofkvote for nogle marker eller for hele bedriften, bruger du denne som kvælstofkvote. Hvis du har fået en procentvis reduktion, ganger du det antal procent kvælstoftilførslen skal reduceres med markens kvælstofnorm og skriver tallet i kolonne 'Evt. N-reduktion'.

Ekstreme vejrtilfælde

Hvis du mister kvælstof, du har udbragt på en mark eller på dele af en mark på grund af ekstreme vejrtilfælde, kan din kvælstofkvote forhøjes. Du skal have en erklæring fra en planteavlskonsulent, der er ansat i en landøkonomisk forening, eller fra en konsulent, der er godkendt til dette af os. Erklæringen skal skrives på en blanket, der er godkendt af Plantedirektoratet og sendes til Plantedirektoratet, Sektor for Miljø. På baggrund af en besigtigelse af marken skal erklæringen indeholde en begrundelse for, hvorfor markerne afviger fra det normale. Du kan finde en formular til konsulenterklæringen på www.pdir.fvm.dk sammen med en vejledning.

Du må først tilføre yderligere kvælstof, når vi skriftligt har godkendt erklæringen. Vi behandler normalt erklæringer inden for syv arbejdsdage.

2.5 Kvælstofnormer for græs

For at beregne kvælstofnormen for græs skal du beregne udnyttelsen af græsset, dvs. om det afgræsses og/eller der tages slæt. Det vil sige, at der skal være et bestemt antal græssende dyr pr. ha opgjort i dyreenheder (Tabel 1, Oversigtstabellen) eller tages et bestemt antal slæt. Du skal kunne dokumentere, at kravet bliver overholdt. Du kan beregne græsningstrykket ved

hjælp af hjælpeskemaet 'Hjælpeskemaet til beregning af græsningstryk'. Her kan du også beregne forholdet mellem kravet til antal dyreenheder og antal slæt. Svin, fjerkræ, mink, samt dyr, der ikke kommer på græs, kan ikke tages med i beregningen af græsningstrykket.

Hvis dyr, der tilhører en anden virksomhed, afgræsser dine marker, skal du kunne dokumentere dette med en gødningskvittering (skema B1), hvor antal dyreenheder fremgår. Antal dyreenheder fra et skema B1 skal ganges med 2, da det antages at græsningsperioden er 6 måneder. Hvis du ikke selv opfodrer slætgræs, skal du kunne dokumentere, at det er afsat til en anden virksomhed til opfodring.

Udlæg og efterslæt

Du skal være opmærksom på, at udlæg og efterslæt også skal med i beregningen af græsningsarealet, og dermed græsningstrykket pr. ha. Hvis du tager slæt på udlæg og efterafgrøder, skal du beregne det korrigerede græsningsareal ud fra afgrødekategorien. Kravet til antallet af slæt står i Oversigtstabellen.

Græs i omdrift

Din mark er i omdrift, hvis den har været omlagt til en anden afgrøde inden for en femårs periode. Du skal bruge normerne for græs i omdrift, afhængig af kløverprocent i græsset (Tabel 1).

Du skal kunne dokumentere et græsningstryk, der svarer til det minimum antal græssende DE/ha, som står i Oversigtstabellen. Der er flere kategorier af græs i omdrift (f.eks. afgrødekode 260, 263 og 268). Udover krav til græsningstryk er afgrødekoderne opdelt efter normudbytte. Hvis du ikke kan dokumentere denne udnyttelse kan du benytte normen for "Græs og kløvergræs uden norm" (264). Hvis græsset ikke udnyttes, kan du ikke give afgrøden en kvælstofnorm.

Eksempel 6: Hjælpeskema til beregning af græsningstryk								
Afgrødekategori	Græsareal i alt Ha	Korrektionsfaktor ved slæt				Korrigeret areal (Beregnes kol. 1 - 5)	Minimum antal græssende DE pr. ha	Minimum antal DE i alt (Beregnes kol. 6 x 7)
		Areal m. slæt Ha	Antal slæt i gns. på slætareal	Andel pr. slæt af samlet udbytte	Beregnet slæt-areal (Beregnes kol. 2x3x4)			
Kolonner:	1	2	3	4	5	6	7	8
Permanent græs med normalt udbyttensniveau (252)	40	26	1	0,50	13	27	0,9	24,3
Permanent græs uden kløver omlagt min. hvert 5. år (257)	90	90	3	0,33	90	0	2,1	0
<p>Jordbruget har 40 ha permanent græs med normalt udbyttensniveau, hvor der tages ét slæt på 26 ha, og 90 ha permanent græs uden kløver omlagt min. hvert 5. år, hvor der tages tre slæt. Skemaet udfyldes som vist ovenfor. Krav til minimum antal græssende dyreenheder i alt = 24,3 DE.</p> <p>Dyreholdet, der går ude, omfatter 32 ammekøer (over 600 kg) og 20 kvier og stude (tung race). Ammekøerne er på virksomheden hele året, mens de 20 kvier og stude blev solgt efter et halvt år i planperioden, da de var seks mdr. Dvs. der var 10 årsdyr kvier og stude.</p> <p>Antal dyreenheder (DE) = (32/1,4 DE) + (10/4,9 DE) = 24,9 DE.</p> <p>Derudover har jordbruger faktura for salg af slætgræs.</p> <p>Det vil sige, at jordbruger kan benytte kvælstofnormerne for permanent græs med normalt udbyttensniveau (252), og permanent græs uden kløver omlagt min. hvert 5. år (257).</p>								

Permanent græs

Du skal benytte normerne for permanent græs, hvis der har været græs på marken i mindst fem år. Der er flere kategorier af permanent græs f.eks. 'Permanent græs, med normalt udbytte' (252) og 'Permanent græs, uden kløver omlagt minimum hvert 5. år' (257). Dette kan have betydning, når du søger om enkeltbetaling. Afgrødekoderne er samtidigt opdelt efter krav til græsningstryk og normudbytte.

På særligt produktive permanente græsarealer kan normen for afgrødekode 255, 'Permanent græs, under 50 pct. kløver omlagt mindst hvert 5. år' undtagelsesvis anvendes, hvis du kan dokumentere et græsningsniveau, der svarer til kravet for græs i omdrift, og dokumentere, at udbyttet overstiger 4000 FE pr. ha. Dokumentationen skal være en foderplan med en opgørelse af det samlede producerede antal FE på virksomheden samt foderbehovet. Produktionen af FE skal du opgøre ud fra udbyttensnormerne for alle de dyrkede grovfoderafgrøder. Foderbehovet beregner du ud fra et maksimalt foderforbrug af græsafgrøder på 2500 FE pr. dyreenhed.

2.6 Brødhvede

For at benytte normen til brødhvede skal du sende en ansøgning til Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret, Planteproduktion. Landscentret kan give tilladelse til brug af normen til brødhvede på indtil 50.000 ha pr. planperiode på landsplan.

Betingelser

Før du kan benytte normen til brødhvede, skal du:

- Sende en ansøgning til Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret inden fristen.
- Have en kontrakt med en grovvare- eller møllervirksomhed om levering af hvede til brødfremstilling for planperioden 2008/09 (høst 2009).
- Have et løfte om brug af norm til brødhvede fra Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret.

I kontrakten skal der være oplysninger om:

- Dit navn, adresse og CVR-nr.
- Navn, adresse og CVR-nr. på grovvare- eller møllervirksomheden, der aftager brødhveden
- Størrelsen af kontraktarealet (ha), hvedesort og den mængde kontrakten omfatter
- Den planperiode, kontrakten omfatter og daterede underskrifter.

Dokumentation

Du skal have dokumentation for, at du i høsten 2007 eller 2008 har dyrket en vinterhvedesort, hvor du kunne bruge normen til brødhvede. Hveden skal du have leveret til en grovvare- eller en møllervirksomhed til brug for fremstilling af brød. Udover hvedesorten skal du oplyse om den leverede mængde, indholdet af protein, faldtallet og hektolitervægten. Dokumentationen skal være en faktura, en kvittering eller lignende. Du skal gemme dokumentationen og kontrakten på din virksomhed i fem år

Ansøgning om norm til brødhvede

Når du søger om norm til brødhvede, skal du bruge Plantedirektoratets skema 'Ansøgning om brug af brødhvedenormen 2008/09', som du finder i vejledningen. Du kan enten sende det på fax-nr. 87 40 52 00 eller i en kuvert mærket 'Brødhvede' til Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret, Planteproduktion, Udkærvej 15, Skejby, 8200 Århus N. Du kan også finde skemaet på www.landscentret.dk/broedhvede eller på www.pdir.fvm.dk. Du skal ikke sende

dokumentation ind sammen med ansøgningen, og du skal ikke sende din ansøgning via både fax og brev. Du kan ikke sende ansøgningskemaet elektronisk via e-mail eller lignende.

Du kan sende en ansøgning til modtagelse den 19. august 2008 til den 21. april 2009. Ansøgningskemaer, som modtages inden 19. august 2008, ligestilles med skemaer, som modtages

Oversigt 1: Godkendte vinterhvedesorter til brødhvede

Asano, Cardos, Complet, Ellvis, Galvano, Gloria, Grommit, Hereward, Heroldo, Opus, Paroli, Skagen, Tommi, Torrild; Tuareg og Ure.

Krav til brødhvedens kvalitet er mindst:

- Faldtal 275
- Hektoliter 77 kg
- Proteinindhold 11,5 pct.

denne dato. Ansøgninger, som Landscentret modtager efter kl. 16.30, regnes for modtaget den næste hverdag. Dette gælder også ansøgninger indsendt pr. fax. Hvis din ansøgning modtages på eller efter den dag, hvor arealgrænsen på 50.000 ha overskrides, vil du ikke kunne bruge normen for brødhvede. Hvis der allerede den 19. august 2008 er modtaget ansøgninger, hvor der samlet er ansøgt for over 50.000 ha, og hvis du opfylder betingelserne, vil tilladelsen gælde for et mindre areal.

Normen til brødhvede fordeles efter en beregning, hvor de 50.000 ha divideres med det samlede ansøgte areal, som opfylder betingelserne.

Det er en god idé at kunne dokumentere afsendelse af ansøgning – f.eks. ved en afleveringsattest eller fax-kvittering. Du kan høre nærmere hos Landscentret (telefon 87 40 54 88), dit lokale planteavlsskontor eller Plantedirektoratet.

Hvis du ikke udnytter løftet eller overdrager arealer med brødhvedenorm

Hvis du ikke udnytter/kun delvist udnytter dit løfte om brødhvedenorm, skal bedriftens kvælstofkvote reduceres tilsvarende, og du skal ajourføre din gødningsplanlægning.

Du kan ikke overdrage et løfte, hvis du ikke selv benytter det. Du kan kun overdrage løftet hvis du også overdrager arealerne, hvor der er givet løfte om norm til brødhvede. Du skal give den nødvendige dokumentation videre til modtageren, og modtageren skal være indforstået med at overtage kontrakten.

Nyetablerede jordbrugere

Hvis du, som ny ejer eller bruger, har overtaget arealer, hvor der tidligere har været dyrket brødhvede, kan du bruge dokumentationen for brødhvede fra den tidligere bruger af jorden.

3. Gødningsregnskab

Når planperioden 2008/09 er slut, skal du lave en opgørelse over, hvor meget kvælstof du har brugt på din bedrift i forhold til din kvælstofkvote, og om du har overholdt reglerne om harmoni og plantedække. Alle informationerne opgøres i gødningsregnskabet. Plantedirektoratet indkalder dit gødningsregnskab i oktober 2009 i Gødnings- og Husdyrindberetningen (GHI).

Gødningsregnskabet skal indberettes senest den 1. februar 2010. Du kan indberette gødningsregnskabet elektronisk i GHI (eller på papir). På indkaldelsen kan du se dit CVR-nr. og en adgangskode, som skal bruges til at indberette elektronisk på www.landbrugsindberetning.dk. Der er flere fordele ved at indberette elektronisk:

- Der er indlagt regneværktøjer, der hjælper dig med at beregne gødningsproduktion, m.v. F.eks. er korrektionsformlerne for husdyrgødning og dyreenheder indlagt
- Oplysninger, du indtaster i 'Husdyrindberetningen', overføres, så de kan bruges i gødningsregnskabet med det samme
- Du kan uploade dit gødningsregnskab fra 'DLBR Mark' eller 'Næsgaard Mark'.

Skema B bag i denne vejledning kan bruges til skriftlig indberetning af gødningsregnskabet. Du kan også bruge andre godkendte skemaer, f.eks. skemaer fra 'DLBR Mark' eller 'Næsgaard Mark'. Eller du kan bestille et papirskema på www.landbrugsindberetning.dk.

De oplysninger vi har om din virksomhed vil være fortrykt i gødningsregnskabet – du skal blot tjekke, at de er korrekte. Fortrykte oplysninger kan være:

- Kvælstofkvoten (fra din gødningsplanlægning i ansøgning om enkeltbetaling)
- Areal (fra din gødningsplanlægning i ansøgning om enkeltbetaling)
- Køb og videresalg af handelsgødning og anden organisk gødning (fra leverandør)
- Startlager af forskellige gødningstyper (fra slutlager i sidste planperiode 2007/08)
- Modtaget afgasset biomasse/forarbejdet husdyrgødning fra biogasanlæg/forarbejdningsanlæg
- Efterafgrødegrundareal (fra din gødningsplanlægning i ansøgning om enkeltbetaling), samt eventuelt overskud fra sidste år.

Oversigt 2: Afhængigt af hvilken type brug du har, skal du opgøre forskellige tal i gødningsregnskabet				
	Husdyrbrug	Planteavler (der modtager husdyrgødning)	Planteavler (der ikke modtager husdyrgødning)	Punkt
Forhold mellem kvælstofkvote og forbrug	X	X	X	3.7
Areal	X	X	X	3.1
Forbrug af handelsgødning og anden organisk gødning	X	X	X	3.4, 3.5, 3.6
Pligtige efterafgrøder	X	X	X	3.8
Forbrug af husdyrgødning/forarbejdet husdyrgødning	X	X		3.2, 3.3
Harmoniforhold	X	X		3.9
Produktion af husdyrgødning/forarbejdet husdyrgødning	X			3.2

I de følgende afsnit, gennemgås gødningsregnskabet skridt for skridt, som de vises i GHI.

Oplysninger til gødningsregnskabet (punkt 2.5 i GHI)

Hvis du har haft husdyr i planperioden, skal du udfylde afsnit 2.5 i GHI. Ved at indtaste antal dyr mv. får du beregnet din normproduktion (husdyrgødningsproduktion). Du kan også bruge Skema A2 i vejledningen.

Husdyrgødning: Din produktion af husdyrgødning afhænger hovedsageligt af, hvilke dyr din bedrift har (dyretype), hvor mange dyr (antal årsdyr eller producerede dyr), og bedriftens staldsystem.

Årsdyr eller producerede dyr: Begrebet 'årsdyr' gælder for nogle kategorier af husdyr. For dyretyper, der tælles i årsdyr, skal du opgøre antallet i besætningen, som et gennemsnit over året ud fra løbende besætningsoptegnelser. Bidraget af kvælstof fra et årsdyr er beregnet ud fra 365 foderdage. Eksempelvis svarer bidraget af kvælstof fra 2 stk. kalve, som du har i et halvt år fra fødsel til seks måneders alderen, til bidraget fra ét årsdyr.

For dyretyper, der tælles i 'producerede dyr', skal du gøre antallet af dyr op ud fra slagteriafregninger eller lignende salgs- eller leveringsbilag. I begge tilfælde skal du kunne dokumentere din besætningsstørrelse. Ved beregning af antal smågrise skal du være opmærksom på, at normtallene er baseret på leverede smågrise. Du kan dog bruge producerede smågrise fra en smågriserapport til beregningen.

På samme måde skal du for slagtesvin være opmærksom på, at normtallene er baseret på producerede svin. Hvis du baserer opgørelsen på leverede slagtesvin, skal du beregne de producerede slagtesvin som leverede slagtesvin gange 1,01. Ved afvigende vægt skal du bruge korrektionsformlerne i Tabel 5.

Hvis du indtaster værdierne (f.eks. afgangsvægt) i den elektroniske løsning, vil normproduktionen blive korrigeret automatisk.

Du skal korrigere din husdyrgødningsproduktion, hvis husdyrene afviger fra standardværdierne i Tabel 5a, f.eks. hvis et slagtesvin vejer mere end de 105 kg (levende vægt) ved slagtning, der er angivet som afgangsvægt for slagtesvin i Tabel 5a (se afsnittet om korrektioner nedenfor).

Skema A2: Produktion af husdyrgødning i planperioden: I skema A2, kan du få hjælp til at beregne produktion af husdyrgødning i planperioden. Du skal skrive besætningsnr. og indføre oplysninger om dyretype, staldtype, antal årsdyr/producerede dyr, gødningstype og mængde kvælstof. Værdierne kan du finde i Tabel 4. I kolonne 7 skriver du eventuelle korrektioner fra type 1 eller type 2 eller MVJ. Du kan udregne den mængde kvælstof hver dyretype producerer ved at gange antal årsdyr/producerede dyr med kg kvælstof pr. årsdyr/producerede dyr samt en eventuel korrektionsfaktor. Husk at GHI automatisk beregner din produktion af husdyrgødning, når du indtaster antal dyr.

Korrektioner

Hvis kvælstofmængden i din husdyrgødning afviger fra standarden, skal du korrigere indholdet. Du kan desuden korrigere for mælkeydelse og fosformængde, eller for afgræsning af MVJ-arealer. For at korrigere skal du beregne en faktor, som du ganger med tallene for din normproduktion. Du kan bruge værktøjerne i den elektroniske indberetning, eller udregne tallet på baggrund af formlerne i Tabel 5.

Du *skal* korrigeres med det, der kaldes type 1 korrektioner (se nedenfor), og du *kan* korrigeres for type 2 korrektioner, men du kan kun bruge én type korrektioner. Det vil sige, hvis du bruger type 2 korrektioner, skal du ikke samtidigt korrigeres for type 1.

Type 1 korrektioner: Type 1 korrektion kan bevirke, at din normproduktion korrigeres enten op eller ned. Korrektionsformel 'type 1' skal du bruge, hvis din produktion i planperioden afviger i forhold til standardforudsætningerne i tabellerne. Det kan være ved korrektion af afvigende ind- og/eller afgangsvægt (årsopdræt, tyrekalve (0-6 mdr.), ungtyre, smågrise og slagtesvin). For slagtesvin, hvis afgangsvægt afviger fra standarden på 105 kg, bruges også type 1 korrektioner. For slagtekyllinger skal du korrigeres ud fra afvigende slagtealder eller levende vægt ved slagting. Type 1 kan du også bruge, hvis du vil korrigeres for afvigende mælkeydelse. Du bruger et gennemsnit for produktionen af de forskellige dyretyper. Du kan bruge op til 4 decimaler, eller afrunde resultatet efter almindelige regneregler.

Du skal kunne dokumentere afvigelserne, f.eks. ved afregninger fra slagteri, mejeri eller fakturaer på køb af dyr. Dokumentationen skal dække indeværende planperiode og skal ligge på bedriften sammen med dit gødningsregnskab.

Type 2 korrektioner (egne tal for ydelses- eller produktionsniveau, fodermængde og sammensætning): Korrektionsformel 'type 2' kan du benytte, hvis du vil korrigeres et sæt af afvigende værdier for ydelses- eller produktionsniveau, samt fodermængde og -sammensætning. Der er type 2-formler for malkekøer, ammekøer, tyrekalve (0-6 mdr.), ungtyre, søer, smågrise, slagtesvin, slagtefjerkræ, høns, hønniker og mink (Tabel 5).

Eksempel 7: Beregning af normproduktion og type 1 korrektion							
Oplysninger om dyrehold og staldtype				Oplysninger om kvælstof			
Be-sæt-nings-nr.	Dyretype	Staldtype	Antal enheder* af dyretypen	Gødnings-type	Kg kvælstof pr. enhed af dyretypen	Eventuel korrektionsfaktor for ydelses- eller produktionsniveau mv. Se tabel 5	Kg kvælstof i alt (kg N) Beregnes som: kolonnerne 4 x 6 x 7 8
1	2	3	4	5	6	7	8
5213	Slagtesvin	Fuldspaltegulv	120	Gylle	25,8	1,0554	3267,5
5216	Smågrise	Fuldspaltegulv	141	Gylle	4,5	-	634,5
						Sum:	3902
*Årsdyr/producerede dyr ifølge enheder i Tabel 4.							
Et svinebrug har haft 1200 producerede slagtesvin, der i gennemsnit vejede 32 kg ved indgang og 110 kg ved afgang. Det har også 1410 producerede smågrise, der vejede 7,3 kg i gennemsnit ved indgang, og 31 kg ved afgang. Da standardværdien for slagtesvin er 105 kg ved slagting, skal her korrigeres. Her vælger jordbruger at bruge en type 1 korrektion. Formlen findes i Tabel 5. $((110-32) \times (13,67 + 0,1995 \times (110 + 32))) / 3104 = 78 \times (13,67 + 28,329) / 3104 = 78 \times 41,999 / 3104 = 1,0554$ Korrektionsfaktoren skrives ind i kolonne 7, og det samlede kg kvælstof kan beregnes.							

Hvis du benytter egen avl til fodring af din besætning, eller blander foder ud fra egen avl og indkøbte foderstoffer, hvor indholdet af råprotein ikke fremgår af deklARATIONEN, skal du benytte standardværdier for indholdet af råprotein pr. foderenhed. Standardværdierne står i Tabel 6 for kvæg og Tabel 7 for svin. I Tabel 7 kan indhold angivet i gram pr. kg foder også bruges ved korrektion hos fjerkræ.

Du skal have dokumentation for de afvigende værdier. Det kan f.eks. være effektivitets-/produktionskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner, og afregninger fra slagteri, mejeri eller lignende. Dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 15. september 2007 til 15. februar 2009.

Rediger gødningsregnskabet

Når du har udfyldt afsnit 2.5 i GHI kommer du til selve gødningsregnskabet. Først bliver du spurgt, om du ønsker at få vist felterne til husdyrgødning. Hvis du har eller bruger husdyrgødning skal du svare 'Ja'. Ophørsboksen skal du kun bruge, hvis du vil afmelde dig fra Register for Gødningsregnskab (afsnit 5).

3.1 Areal

Du skal overføre din virksomheds samlede dyrkede, udyrkede og udtagne areal (braklagte) fra din gødningsplanlægning.

Harmoniareal

Hvis bedriften har husdyr eller modtager husdyrgødning, skal du oplyse dit harmoniareal. Dit harmoniareal består af arealer, herunder tilforpagtede arealer, hvor du har afgrøder, der har en kvælstofnorm eller et vejledende behov for fosfor og/eller kalium, jf. Tabel 1 og 2. Du kan kun medregne arealer, som du kan og må udbringe husdyrgødning på. Du kan ikke medtage bortforpagtede arealer.

Følgende arealer kan ikke medregnes til harmoniarealet:

- Arealer, der ikke har en kvælstofnorm eller en retningsgivende norm for fosfor og kalium ifølge Tabel 1 og 2
- Skovarealer – dog kan arealer med pyntegrønt og juletræer samt arealer med nyplantning af skov på tidligere skovarealer, hvor beplantningen er under tre meter høj, medregnes til harmoniarealet
- Arealer, hvor husdyrgødning normalt ikke kan eller må bringes ud, f.eks. skrænter, bakkede arealer, mose- og hedearealer, våde enge og lignende, eller hvor det er aftalt, at der ikke må udbringes husdyrgødning
- Flerårigt eller 1-årigt braklagte arealer, med mindre de anvendes til dyrkning af non-food afgrøder, som har et gødskningsbehov, jf. Tabel 1 og 2
- Bortforpagtede arealer.

Hvis dine harmoniarealer ligger i stor afstand fra det/de opbevaringsanlæg, som du udbringer husdyrgødning fra, kan Plantedirektoratet kræve dokumentation for, at arealerne reelt indgår i fordelingen af husdyrgødning.

Overdragelse af arealer i en planperiode: De arealer du overdrager, medtages hos den, der overtager arealerne. Husdyrgødning, der er udbragt på arealet i samme planperiode, samt overtagne lagre, medtages også hos denne.

3.2 Husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning

Du beregner dit forbrug af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning, ved at lægge din produktion af gødning sammen med startlager, samt den mængde gødning, du har modtaget. Fra dette trækker du både den mængde gødning, du har afsat og dit slutlager. Slutresultatet er dit totale forbrug.

Eksempel 8, punkt 3.2 Samlet forbrug af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning			
Startlager pr. 1. august 2008		1050 kg N	310
Normproduktion i perioden 1. august 2008 til 31. juli 2009		+ 8956 kg N	303
Modtaget husdyrgødning i perioden 1. august 2008 til 31. juli 2009		+ 2030 kg N	304
Afsat husdyrgødning i perioden 1. august 2008 til 31. juli 2009		-0 kg N	305
Husdyrgødning afsat til afbrænding i miljøgodkendt forbrændingsanlæg		- 1000 kg N	321
Husdyrgødning afsat til udlandet ifølge regler		-0kg N	320
Husdyrgødning afsat til MVJ 0N arealer via græssende dyr		-350 kg N	319
Afsat forarbejdet husdyrgødning til ikke-tilmeldt virksomhed		-0 kg N	177
Lagerstatus pr. 31. juli 2009	1230 kg N		307
Forbrug fra 1. august 2009 til 30. september 2009 (til afgrøder, der blev høstet eller afgræsset før 31. december 2009)	310 kg N		306
Slutlager pr. 31. juli 2009 (Beregnes som felt 307 - 306)	920 kg N	- 920 kg N	309
Samlet forbrug af husdyrgødning i kg kvælstof i planperioden 2008/09 (Beregnes som felt 310 + 303 + 304 - 305 - 321 - 320 - 319 - 177 - 309)		= 9766 kg N	308

En virksomhed, der bruger husdyrgødning, skal gøre det samlede forbrug op. Først opgøres den husdyrgødning, der har været til rådighed. Det vil sige startlager, produktion og modtaget husdyrgødning. Startlager overføres fra sidste år, mens produktionen beregnes ud fra dyr og staldsystemer enten i den elektroniske indberetning, eller på papir. Af kopien af gødningskvitteringerne for modtaget husdyrgødning fremgår det, at der er modtaget husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning, hhv. 920 kg N og 1110 kg N, altså i alt 2030 kg N.

Herfra trækkes den gødning, der er afsat. Jordbruger har afsat gødning til afbrænding og har fået målt indholdet af kvælstof til at være 1000 kg N. Herudover har nogle af dyrene på bedriften afgræsset et MVJ-areal, der ellers ikke har en kvælstofvotet. Den afsatte mængde (350 kg N) kan derfor trækkes fra. Endeligt, har jordbruger et lager af gødning, der gemmes til næste planperiode (2009/10). Det trækkes fra efter, at det er justeret for et forbrug på 310 kg N i den forlængede planperiode. Det samlede forbrug af husdyrgødning bliver 9766 kg N.

Forarbejdet husdyrgødning: Forarbejdet husdyrgødning er produkter af husdyrgødning fra et forarbejdningsanlæg (f.eks. et gyllesepareringsanlæg), dog ikke afgasset biomasse, med mindre der sker en efterafgasning. Forarbejdning af husdyrgødning kan f.eks. være en deling af gødningen i fraktioner med forskellig sammensætning og indhold af næringsstoffer, pelletering af gødning og/eller andre former for bearbejdning, som bevirker en ændret sammensætning af det oprindelige gødningsindhold. Det samlede indhold af kvælstof ændres dog ikke. I gødningsregnskabet opgøres forbruget af forarbejdet husdyrgødning sammen med forbruget af husdyrgødning. Du kan læse om bestemmelser for forarbejdningsanlæg i afsnit 6.4

Hvis du ønsker at sælge forarbejdet husdyrgødning til private, skal produktet være stabilt og være anmeldt og deklareret med et specifikt produkt nr. hos Plantedirektoratet, Sektor for Foder og Gødningsstoffer. Du skal betale 5 kr. pr. kg N hos SKAT (se også afsnit 6.4).

Lager

Dit startlager af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning for planperioden 2008/09 skal være det samme som dit slutlager i 2007/08. Du skal også regne fiberfraktioner til afbrænding med. Du kan se dit slutlager i gødningsregnskabet for 2007/08 enten på www.landbrugsindberetning.dk eller i den papirversion, du har liggende. Hvis din virksomhed er tilmeldt Register for Gødningsregnskab første gang efter 31. juli 2008, skal du gøre startlageret op ved at beregne eller måle indholdet af kvælstof i lageret af husdyrgødning pr. 1. august 2008 og herefter fratække den mængde kvælstof i husdyrgødning, du har brugt i den forlængede planperiode.

Dit slutlager af kvælstof beregner du ved at trække den mængde husdyrgødning/forarbejdet husdyrgødning, der er brugt i den forlængede planperiode, fra lagerstatus 31. juli 2009. Den forlængede planperiode løber fra 1. august til 30. september. Gødningen skal bruges til afgrøder, der høstes eller afgræsses inden 31. december 2009. Dit slutlager kan kun i særlige situationer være negativt. Ab lager er den betegnelse, der bruges om indholdet af kvælstof i den gødning der udbringes fra lager, hvor der tages højde for det tab af kvælstof der er når gødningen ligger på lager.

Begrænsninger for størrelsen af slutlageret:

- 1. Slutlager ved 0-30 DE (dyreenheder):** Hvis du har en husdyrbesætning på 30 DE eller mindre, må dit samlede slutlager af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning højst svare til din normproduktion plus den mængde husdyrgødning, som du har modtaget i planperioden.
- 2. Slutlager ved mere end 30 DE:** Hvis du har en husdyrbesætning på over 30 DE, må dit samlede slutlager af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning højst udgøre 50 pct. af summen af din normproduktion i kvælstof og den mængde husdyrgødning, du har modtaget.
- 3. Andre regler om slutlagerets størrelse:**
 - a. Hvis mere end 75 pct. af din normproduktion af husdyrgødning, regnet i kg kvælstof, består af dybstrøelse, er der intet krav til størrelsen af dit slutlager.
 - b. Hvis du producerer konsumæg eller rugeæg fra burhøns med gødningsbånd eller -kælder under burene, må du have et slutlager af fast gødning, der maksimalt svarer til den samlede mængde fast gødning fra produktionen opgjort i kg kvælstof i den nuværende og den tidligere planperiode.

Krav til gødningskvitteringer (skema B1)

Du kan finde en skabelon til gødningskvitteringen her. Gødningskvitteringer skal være udfyldt senest 31. juli 2009 (dog 1. oktober 2009 for gødning udbragt i den forlængede planperiode). De skal være skriftlige og indeholde følgende oplysninger:

- Dato og CVR-nr. på den virksomhed, der afgiver husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning
- Navn, adresse og CVR-nr. på den virksomhed, der modtager husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning
- Det totale antal kg kvælstof i husdyrgødningen/forarbejdet husdyrgødning, typen af gødning og kvælstofudnyttelsesprocenten
- Det antal dyreenheder, som den leverede husdyrgødning/forarbejdet husdyrgødning svarer til, kan du afrunde til nærmeste hele tal
- Oplysning om hvorvidt husdyrgødningen er afsat via græssende dyr
- Oplysning om hvorvidt husdyrgødningen er afsat via græssende dyr på MVJ 0N areal

- Oplysning om modtager indgår i produktionsmæssig sammenhæng med afgiver
- Modtagers underskrift med dato.

Eksempel 9: Gødningskvittering (skema B1)				
Virksomhedens CVR-nr.	12345678		Dato (dd-mm-åååå)	151
			12-07-2008	
Modtagers navn og adresse			152	153
Laust Ladefoged			Modtagers CVR-nr. 97654321	
Gødningstype			154	156
Svinegylle			Antal dyreenheder 23DE	
Antal kg kvælstof	155	Kvælstofudnyttelse	165	159
2096 kg N		75 %	Husdyrgødning overført via græssende dyr? (Sæt kryds hvis ja)	
				☐
				166
			Husdyrgødning afsat via græssende dyr til MVJ 0N areal? (Sæt kryds hvis ja)	
				☐
Modtagers skriftlige bekræftelse ved dateret underskrift			160	167
Laust Ladefoged 12/7 2009			Indgår i produktionsmæssig sammenhæng? (Sæt kryds hvis ja)	
				☐
Jordbruger med CVR-nr. 12345678 har kørt 2096 kg total N i svinegylle ud på Laust Ladefogeds marker, der også er med i Register for Gødningsregnskab. Mængden af svinegylle svarer til 800 producerede svin, det vil sige 23 DE (Tabel 8).				

Modtaget husdyrgødning

Du skal medtage modtaget husdyrgødning i dit gødningsregnskab. Det er den der afsætter gødningen, der har pligt til at have en kvittering med underskrift, men det kan være en fordel at have en kopi, så du kan se den mængde kvælstof, dyreenheder m.v. der er i den gødning, du har modtaget.

Afsat husdyrgødning

Du kan afsætte husdyrgødning til:

- Anden virksomhed tilmeldt Register for Gødningsregnskab
- Biogasanlæg
- Forarbejdningsanlæg
- Forbrændingsanlæg
- Udlandet
- Arealer med MVJ-aftale (afgræsning)
- Særlige naturarealer uden MVJ-aftale (afgræsning).

For at kunne trække den afsatte gødning fra i dit gødningsregnskab, skal du følge bestemte regler og kunne dokumentere din afsætning. Det er beskrevet nedenfor.

Til anden virksomhed tilmeldt Register for Gødningsregnskab: Hvis du vil kunne trække den mængde husdyrgødning eller forarbejdede husdyrgødning, du afsætter, ud af dit gødningsregnskab, skal du sikre dig, at modtageren er tilmeldt Register for Gødningsregnskab. Du skal kunne dokumentere overførslen af gødning med en skriftlig underskrevet gødningskvittering fra modtageren. Du skal taste kvitteringerne ind i GHI sammen med indberetningen og opbevare den underskrevne kvittering på bedriften. Hvis du indsender på papir, skal du sende en kopi af kvitteringen til Plantedirektoratet sammen med gødningsregnskabet.

Til biogasanlæg, forarbejdningsanlæg og forbrændingsanlæg (se også afsnit 6): For afsætning af husdyrgødning til biogasanlæg, der også er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, gælder samme krav om gødningskvitteringer som ved husdyrgødning/forarbejdet husdyrgødning. Biogas- og forarbejdningsanlæg, der ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal hvert år indberette leverancer af husdyrgødning til Plantedirektoratet, og du skal derfor ikke sende kvitteringen ind, men have den liggende på bedriften. Oplysningerne vil blive fortrykt i dit gødningsregnskab.

Ved afsætning til forbrænding skal kvælstofindholdet måles ved leveringen. For at du kan fraregne kvælstoffet i gødningsregnskabet, skal du dokumentere:

- Mængden af husdyrgødning/fiberfraktion, der fjernes fra din bedrift - ved vejebilag
- Den totale mængde kvælstof, der fradrages i gødningsregnskabet - ved en repræsentativ analyse af gødningens kvælstofindhold.

Til udlandet: Hvis du afsætter husdyrgødning ud af landet, har du nu mulighed for at trække den indeholdte mængde kvælstof fra i dit gødningsregnskab. Du skal kunne dokumentere gødningstypen, kvælstofindholdet, samt antal dyreenheder i den afsatte husdyrgødning ved vejebilag, samt en repræsentativ analyse af gødningens kvælstofindhold. Herudover er det en betingelse, at du dokumenterer din udenlandske modtagers identitet i form af virksomheds-/anlæggets navn, adresse, eventuelt virksomhedsident i det udenlandske virksomhedsregister, transportør og lignende.

Uforarbejdet husdyrgødning må generelt kun sendes mellem EU-landene, hvis der er tale om husdyrgødning fra arter af fjerkræ og dyr af hestefamilien. Du må dog gerne samhandle husdyrgødning, hvis din bedrift har arealer på begge sider af en grænse. Det er en betingelse, at der ikke er restriktioner i området på grund af smitsom sygdom og gyllen anvendes under myndighedernes kontrol. Du kan læse nærmere om de specifikke betingelser for udførsel af husdyrgødning i Biproduktforordningens bilag VIII, kap. II, nr. I A.

Du skal være opmærksom på:

- Hvis du afsætter husdyrgødningen til andet formål end jordbrugsformål (f.eks. afbrænding), skal eksporten følge EU's Transportforordning nr. 1013/2006 og skal forudgående anmeldes hos Miljøstyrelsen
- Transport af husdyrgødning og fraktioner heraf, som skal benyttes til jordbrugsformål, skal ske i overensstemmelse med reglerne i § 18 i bekendtgørelse nr. 1152 om husdyrhold og arealkrav mv.
- Du skal, som eksportør af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning jf. bekendtgørelse nr. 270 af 6. april 2000 om veterinærkontrol ved ind- og udførsel af avlsmateriale og animalske non-food produkter m.v. være registreret i den lokale fødevareregion.
- Du skal overholde reglerne i biproduktforordningen
- Ved udførsel til et EU-land, skal du kontakte modtagerlandet for at få oplyst eksportbetingelserne. Du skal sende betingelserne til den lokale fødevareregion.

Areal med MVJ-aftale (afgræsning): Her er to forskellige ordninger: Hvis dine husdyr afgræsser arealer med en MVJ-aftale, kan den mængde kvælstof, de afsætter her, trækkes fra i gødningsregnskabet. Dette gælder, hvis tilsagnet er givet før 2002 eller fra 2006 og frem, efter ordningerne 'Miljøvenlig drift af græsarealer' eller 'Pleje af græs og naturarealer'. Det gælder både ved afgræsning af arealer på virksomheder i Register for Gødningsregnskab og virksomheder udenfor registret.

Hvis tilsagnet er givet i perioden fra 2003 til 2005 efter ordningerne 'Miljøvenlig drift af græs og naturarealer' eller 'Ordningen med etablering af vådområder', skal kvælstofmængden indgå i gødningsregnskabet, da du her kan beregne en kvote for arealet. Der er dog to undtagelser:

- Hvis der er pligt til afgræsning, kan du trække husdyrgødningen fra din opgørelse af normproduktion, hvis arealets kvælstofkvote er 0 kg kvælstof, og afgræsningen foretages med mindre end 0,2 dyreenheder pr. ha
- Hvis arealerne tilhører en virksomhed, der ikke er med i Register for Gødningsregnskab, kan du også trække gødningen fra opgørelsen af normproduktionen.

Ved undtagelserne skal du ikke beregne mængden af den kvælstof, der afsættes ved afgræsning af arealet i din gødningsplanlægning.

Uanset hvilket år MVJ-aftalen er indgået, gælder det, at når gødningen er afsat på arealer der tilhører virksomheder, der er med i Register for Gødningsregnskab, skal du bruge en gødningskvittering som dokumentation. Afsættes gødningen på arealer, der tilhører virksomheder uden for registret, dokumenteres husdyrgødningsoverførslen med en skriftlig græsningsaftale, der minimum indeholder:

- Oplysninger om antal dyr eller DE der afgræsser
- Græsningsperioden
- Størrelsen af græsningsarealet
- CVR- eller CPR-nr., navn og adresse.

Særlige naturarealer uden MVJ-aftale (afgræsning): Her er to forskellige ordninger:

1. Den mængde kvælstof i husdyrgødning, som udegående husdyr afsætter på særlige arealer uden MVJ-aftale kan fratrækkes, når dyrene afgræsser arealer tilhørende virksomheder, som er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, når arealet ifølge anden lovgivning må afgræsses, men alene må tilføres den gødning, dyrene afsætter på arealet. Arealerne kan f.eks være:
 - a. Beskyttede arealer i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 3, uden mulighed for omlægning
 - b. Arealer omfattet af fredningsbestemmelser herom, eller
 - c. Arealer omfattet af en græsningsaftale med offentlig myndighed, (hegningsaftaler).

Du kan kun trække den afsatte mængde fra for den periode, hvor dyrene har afgræsset arealerne. Overførslen af husdyrgødning dokumenteres ved at udfylde en gødningskvittering.

2. Afgræsser dine dyr særlige naturarealer tilhørende bedrifter uden for Register for Gødningsregnskab, kan du undtagelsesvis fratække den mængde kvælstof i husdyrgødning, som dyrene efterlader på arealerne, hvis der er tungtvejende naturhensyn, der taler for afgræsning. Arealet skal ifølge anden lovgivning kunne afgræsses og må alene tilføres gødning forårsaget af afgræsningen. Sådanne arealer kan være de samme som omtalt ovenfor i 1a., 1b. og 1c.

Du kan kun trække den afsatte mængde fra for den periode, hvor dyrene har afgræsset arealerne. Overførslen af husdyrgødning dokumenteres med græs-

ningsaftale som indeholder minimum: Oplysninger om antal dyr eller DE, der afgræsser, græsningsperioden og størrelsen af afgræsningsarealet.

Vær opmærksom på, at der ikke er mulighed for at fratække den mængde kvælstof i husdyrgødning, som udegående husdyr afsætter på udyrkede brakarealer, som lovligt afgræsses efter 31. august i bedriftens normproduktion.

3.3 Andel af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning, der skal indgå i gødningsregnskabet

For at få det endelige forbrug af kvælstof fra husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning skal du indregne en udnyttelsesprocent af gødningen. I den elektroniske indberetning vil der i opsummeringen i husdyrindberetningen stå en fordeling af gødningen på gødningstyper (fast gødning, dybstrøelse m.v.). Gødningstypen bestemmes ud fra det staldsystem, du indfører. Normproduktionen i kg N vil automatisk blive udfyldt i gødningsregnskabet, mens du selv skal fordele, hvor meget du har forbrugt af hver gødningstype.

Kravet til udnyttelse afhænger af typen af gødning. Benytter du blandinger af gødning, eller blandinger med anden organisk gødning, som f.eks. slam, skal du, ud fra sammensætningen, beregne, hvilken andel du skal medtage i gødningsregnskabet. Gødningsregnskabet viser de andele, du skal tage med i gødningsregnskabet (udnyttelsesprocenten) for de enkelte gødningstyper.

I den elektroniske indberetning skal du selv skrive mængden, der er udbragt af de forskellige gødningstyper, da du skal have mulighed for at justere for lager. I papirversionen af gødningsregnskabet (skema B) skriver du selv mængder ind for hver gødningstype og ganger med udnyttelsesprocenten. Resultatet skrives i kolonne 4 og tallene i kolonnen lægges sammen til dit samlede forbrug af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning.

Udnyttelsesprocenten for forarbejdet husdyrgødning beregnes af producenten (ud fra indgangsmaterialet og ud fra sammensætningen af de forarbejdede produkter).

Blandinger: Blandinger af husdyrgødning og anden organisk gødning betragtes som husdyrgødning, hvis der ikke blandes mere end 25 pct. affald regnet på tørstofbasis i husdyrgødningen. Blandes husdyrgødningen med mere end 25 pct. affald regnet på tørstofbasis, betragtes blandingen som affald og skal følge reglerne i Miljøministeriets slambekendtgørelse. Kvælstofindhold og udnyttelsesprocent beregnes ud fra indholdet af forskellige gødningstyper og deres mængde. For blandet gylle afhænger udnyttelsesprocenten af komponenterne i gødningen.

Dyr, der går ude: Hvis dyrene går ude hele året, skal du anvende staldsystemet 'Dybstrøelse'. Dog skal du, hvis du har søer på friland, anvende gødningstypen 'Anden husdyrgødning', hvor andelen, der skal med i gødningsregnskab er 65 pct. Hvis du har en besætning med ammekøer og opdræt, geder eller får, der går ude hele året, men har et læskur, så skal staldtypen 'Dybstrøelse' også benyttes. Hvis køerne både går ude og i bindestald i løbet af året, så skal du vælge staldtypen 'Bindestald' for hele perioden.

Afgasset biomasse: Indholdet af kvælstof i afgasset biomasse skal du beregne ud fra oplysninger om de mængder af kvælstof i husdyrgødning og anden organisk gødning, der indgår i biomassen. Alternativt kan kvælstofindholdet i afgasset biomasse bestemmes ved, at biogas-anlægget udtager repræsentative prøver, som de sender til analyse på et autoriseret laborator-

um. Prøveudtagning og analyse skal foretages mindst én gang inden for den planperiode, hvor gødningen skal anvendes. Ved levering eller afhentning skal oplysninger om mængden af afgasset biomasse opgøres til brug ved udarbejdelse af gødningskvitteringer. Vær opmærksom på, at en jordbruger, der har et biogasanlæg som benytter al afgasset biomasse på sin egen be- drift, ikke må benytte analyser til fastsættelse af kvælstofindholdet.

Udnyttelsesprocenten beregner producenten (ud fra indgangsmaterialet eller analyse af repræ- sentative prøver). For afgasset biomasse kan udnyttelsesprocenten i stedet sættes som andelen for svinegylle, der i 2008/09 er 75 pct.

Eksempel 10, punkt 3.3: Beregning af andel af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet hus- dyrgødning, der skal indgå i gødningsregnskabet (opgjort i kg kvælstof)

Gødningstype	kg kvælstof i alt	Udnyttelses- procent	Kg kvælstof, der skal indgå i gød- ningsregnskabet	
Svinegylle	8230 Kg N	75 %	6172,5 Kg N	601
Kvæggylle	Kg N	70 %	Kg N	602
Minkgylle	Kg N	70 %	Kg N	613
Fjerkrægylle	Kg N	70 %	Kg N	614
Blandet gylle	Kg N	%	Kg N	603
Fast gødning	Kg N	65 %	Kg N	604
Ajle	Kg N	65 %	Kg N	605
Dybstrøelse	509 Kg N	45 %	229,05 Kg N	606
Væskefraktion efter forarbejdning	120 Kg N	85 %	102 Kg N	615
Afgasset biomasse	Kg N	%	Kg N	607
Anden husdyrgødning	Kg N	65 %	Kg N	611
Forarbejdet husdyrgødning	1032 Kg N	68 %	701,76 Kg N	612
	Kg N	%	Kg N	608
I alt	9891 Kg N	⁶⁰⁹	7205,31 Kg N	610

En jordbruger udbringer på sine arealer sin egen svinegylle og dybstrøelse. Det skrives ind i punkt 3.3 og ganges med deres udnyttelsesprocenter. Herudover har jordbruger modtaget og udbragt 120 kg N i væskefraktion efter forarbejdning hvor fiberfraktionen afbrændes og 1032 kg N i forarbejdet husdyrgødning. Væskefraktionen ganges umiddelbart med udnyttelsesprocenten. For den forarbej- dede husdyrgødning er det blevet oplyst fra leverandøren, at der er en udnyttelsesprocent på 68 ba- seret på de husdyrgødningstyper, der indgår. Det skal jordbruger selv skrive ind i kolonne 3.

Dispensation ved husdyrsygdomme: Hvis der på din virksomhed er meget smitsomme husdyr- sygdomme, f.eks. plasmacytose, kan der stilles særlige krav, til hvordan du håndterer din hus- dyrgødning. Kravene kan betyde, at gødningsværdien nedsættes. På den baggrund kan Plante- direktoratet efter skriftlig ansøgning nedsætte kravet til udnyttelse af gødningen.

Hvis vi giver dispensation fra det normale krav til udnyttelse, skal du skrive gødningen på un- der gødningstypen 'Blandet gylle' med det udnyttelseskrav, som står i dispensationen.

Væskefraktion efter forarbejdning hvor fiberfraktionen afbrændes: Dette er den flydende frak- tion, der opstår ved forarbejdning af gylle, og hvor den faste fiberfraktion fra forarbejdningen anvendes til forbrænding. Væskefraktionen har en udnyttelsesprocent på 85 pct.

3.4 Handelsgødning

Hvis du bruger handelsgødning, skal du medregne hele indholdet af kvælstof i dit gødningsregnskab. Du skal justere dit forbrug for start- og slutlager samt indkøbt og afsat handelsgødning. Urea betragtes som handelsgødning.

Indkøbt handelsgødning

Den fortrykte oplysning om mængden af kvælstof i indkøbt handelsgødning har vi fra indberetninger om salg fra din leverandør. Hvis du har afsat handelsgødning til andre virksomheder, vil det fortrykte tal være beregnet som det samlede køb fratrukket videresalg. Hvis oplysningerne om indkøbt handelsgødning ikke er rigtige, skal du kontakte din gødningsleverandør. Leverandøren skal derefter indberette den rigtige mængde til Plantedirektoratet. Om videresalg af handelsgødning, se afsnit 6.

Lager

Det fortrykte startlager pr. 1. august 2008 svarer til slutlageret i gødningsregnskabet for 2007/08. Hvis din virksomhed ikke var tilmeldt i planperioden 2007/08, skal du fastsætte dit startlager af handelsgødning pr. 1. august 2008 ud fra driftsbilag på indkøbt handelsgødning i 2007/08. Herfra fratrækker du udbragt mængde kvælstof i handelsgødning inklusive det, der er udbragt i den forlængede planperiode (perioden 1. august til 30. september 2008) til afgrøder, der blev høstet eller afgræsset inden 31. december 2008.

Eksempel 11, punkt 3.4: Samlet forbrug af kvælstof i handelsgødning (opgjort i kg kvælstof)			
Startlager pr. 1. august 2008		1542 Kg N	708
Indkøbt handelsgødning i perioden 1. august 2008 til 31. juli 2009		+8456 Kg N	703
Lagerstatus pr. 31. juli 2009	1020 Kg N		705
Forbrug fra 1. august 2009 til 30. september 2009 (til afgrøder, der blev høstet eller afgræsset før 31. december 2009)	- 560 Kg N		704
Slutlager pr. 31. juli 2009 (Beregnes som felt 705 – 704)	= 460 Kg N	-460 Kg N	707
Samlet forbrug af handelsgødning i kg kvælstof i planperioden 2008/09 (Beregnes som felt 708 + 703 – 707)		= 9538 Kg N	706
En virksomhed har et startlager på 1542 kg N i handelsgødning (felt 708). Virksomheden har herudover i planperioden indkøbt 9000 kg N i handelsgødning, men videresolgt 544 kg N til en anden virksomhed i Register for Gødningsregnskab. Dette trækker de fra den indkøbte mængde, og tallet skrives ind i felt 703. Slutlager efter at forbruget i den forlængede planperiode er trukket fra er på 460 kg N. Det vil sige, at det samlede forbrug bliver: 1542 kg N + 8456 kg N – 460 kg N = 9538 kg N			

Slutlager: Størrelsen af dit lager af handelsgødning (lagerstatus) skal du opgøre ved planperiodens slutning den 31. juli 2009. Lagerstatus skal omfatte al din handelsgødning. Det gælder uanset, hvor du opbevarer gødningen, f.eks. faktureret handelsgødning, der ligger på lager hos grovvarerelskabet. Derudover skal du gøre den handelsgødning op, der er brugt til afgrøder i den forlængede planperiode (1. august til 30. september 2009), og som høstes eller afgræsses inden 31. december 2009.

Slutlageret skal du derefter gøre op som lagerstatus den 31. juli 2009 minus forbrug i den forlængede planperiode. Kun i særlige situationer kan slutlageret være negativt. Slutlageret skal indgå som startlager for planperioden 2009/10.

Hvis du afmelder dig fra registret, men beholder en mængde handelsgødning, skal du betale kvælstofafgift af denne mængde handelsgødning.

3.5 Anden organisk gødning

Du skal oplyse dit forbrug og eventuelle lager af anden organisk gødning. Herefter kan du beregne det samlede indhold af kvælstof.

Anden organisk gødning omfatter organisk gødning, der ikke er urea, husdyrgødning, eller forarbejdet husdyrgødning. De organiske gødningsprodukter, du skal medtage i gødningsregnskabet, er:

- Produkter som kategoriseres som affald i henhold til 'Slambekendtgørelsen' og som udbringes til jordbrugsformål, f.eks. spildevandsslam
- Andre organiske produkter med et indhold af kvælstof på mere end 3 kg N pr. ton produkt, og
- Produkter der indeholder mere end 20 kg N pr. ton tørstof, selvom indholdet af kvælstof er mindre end 3 kg N pr. ton produkt.

Du skal kunne dokumentere indholdet af kvælstof og mængden af gødning. Det skal du gøre ud fra din leverandørs deklARATION af indholdet af kvælstof og den leverede mængde. Din leverandør har pligt til at indberette anden organisk gødning, der afsættes til jordbrugsformål til Plantedirektoratet. Det gælder også f.eks. slagteri- eller fiskeaffald, der bruges i blandinger.

3.6 Andel af anden organisk gødning, der skal indgå i gødningsregnskabet

For at få det endelige forbrug af anden organisk gødning skal du indregne en udnyttelsesprocent af gødningen. Den andel af kvælstof, du regner med i gødningsregnskabet, skal være den andel, der er fastsat for produktet i den planperiode, hvor produktet leveres.

Når du anvender blandinger af anden organisk gødning og evt. urea, skal du beregne udnyttelsesprocenten for blandingen med en vægtet procent af de enkelte gødninger i blandingen. Sammensætningen af gødningen skal kunne dokumenteres ud fra leverandørdeklARATION.

3.7 Samlet opgørelse

Den samlede opgørelse viser forholdet mellem din kvælstofkvote og dit kvælstofforbrug, altså den mængde kvælstof du må bruge på bedriften. Du skal udregne din kvælstofkvote i din gødningsplanlægning (afsnit 2).

Kvælstofkvoten overføres fra gødningsplanlægningen. Hvis du har lavet gødningsplanlægningen sammen med enkeltbetalingsansøgningen, og givet os de nødvendige oplysninger, vil kvoten være fortrykt. Hvis du har lavet din gødningsplanlægning i Skema A, skal du selv skrive kvælstofkvoten ind. Forbruget beregnes ved at lægge forbruget af forskellige gødnings typer sammen: Husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning, handelsgødning og anden organisk gødning.

Overdraget areal

Det endelige forhold mellem forbrug og kvote skal du justere for gødning modtaget eller afsat på forpagtede jorder. Her skriver du kun handelsgødning på, mens du for husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning, skal have en gødningskvittering, for at kunne inkludere gødningen i punkterne i gødningsregnskabet, hvor de opgøres.

Bort- og tilforpagtning

Hvis du bortforpagter dele af dit areal, og der på arealet har været spredt handelsgødning ud inden bortforpagtning, f.eks. efterårsgødning til raps eller frøgræs, skal du i felt 904 anføre det CVR-nr., som får overdraget 'kvælstoffet, der er kørt ud', og i felt 915 den mængde kvælstof, du har overdraget. Den virksomhed, der modtager arealet med 'kvælstof, der er kørt ud', skal anføre det i felt 906 og 914.

Eksempel 12, punkt 3.7. Samlet opgørelse				
Virksomhedens samlede kvælstofkvote		3150 Kg N		501
Virksomhedens samlede forbrug af kvælstof (Beregnes som felt 610 + 706 + 193)		3400 Kg N		901
Kvælstofkvote minus forbrug af kvælstof (Beregnes som felt 501 - 901 - 914 + 915)		50 Kg N		902
Overdraget forbrug i planperioden				
Udbragt på modtaget areal fra CVR-nr.	(CVR) □□□□□□□□	906	Kg N	914
Udbragt på areal overdraget til CVR-nr.	(CVR) 1 2 3 4 5 6 7 8	904	300 Kg N	915
Virksomheden har her spredt 300 kg N i handelsgødning på arealer, der senere i planperioden er blevet bortforpagtet til virksomheden med CVR-nr. 12345678. Kvælstofkvoten er også blevet korrigeret, da den, der modtager arealet, har ret til kvoten.				

Eksempel 13: Eksempel på hvor meget den nye bruger må gødske

En jordbruger overdrager brugsretten til et areal på 2 ha med en kvælstofkvote 7. april 2009. Kvælstofnormen for arealet beregnes p.b.a. JB nr.= 1. Afgrøde = vinterraps efter vårbyg. Kvælstofnorm = 169 kg N/ha ved standardudbytte. Korrektion for forfrugtsværdi = 0, Kvælstofprognose (fiktiv) = -5 kg N/ha. Det vil sige, at din kvælstofkvote for arealet = 2 ha x (169 kg N - 5 kg N/ha) = 328 kg N. Da arealet bortforpagtes, skal denne mængde trækkes fra den samlede kvælstofkvote.

Forbrug: Er der i efteråret tildelt arealet f.eks. 40 kg N pr. ha til afgrøden (der ikke er høstet eller afgræsset inden 31.december, og derfor skulle regnes med i forrige planperiode), skal tidligere jordbruger ved opgørelsen af kvælstofforbruget opgive et forbrug på 2 x 40 kg N = 80 kg N på arealet. Den nye bruger skal have oplysninger om kvælstofforbruget, f.eks. ved en kopi af den tidligere brugers gødningsplanlægning og have en opgørelse over kvælstofkvote og -lagre eller gødningsregnskab for den del af planperioden, der er forløbet. Herefter kan den nye bruger benytte den del af kvælstofkvoten, der ikke er udnyttet. Den nye bruger har derfor i alt 328 - 80 = 248 kg N (124 kg N pr. ha) til rådighed til gødskning af vinterrapsen i den del af planperioden, der er tilbage.

3.8 Pligtige efterafgrøder

Reglerne om pligtige efterafgrøder og plantedække handler om, hvor stor en del af dine marker du skal have tilsået eller -plantet i vinterhalvåret, og hvilke afgrøder du kan anvende til dette.

Hvem er omfattet/ikke omfattet af reglerne

Hvem skal have pligtige efterafgrøder: Hvis du har over 20.000 kr. i momspligtig omsætning årligt og et samlet areal på mindst 10 ha, har du pligt til at etablere pligtige efterafgrøder. Det gælder uanset, om din virksomhed er tilmeldt Register for Gødningsregnskab eller ej.

Det samlede areal omfatter virksomhedens ejede (matrikulære), tilforpagtede og lejede areal, minus bortforpagtede arealer.

Virksomheder der er omfattet af reglerne om plantedække, men som ikke er med i Register for Gødningsregnskab, skal lave en plan, der indeholder oplysninger om efterafgrøder i efteråret 2009. Der skal ikke beregnes en kvælstofkvote for virksomheden, og der skal ikke udarbejdes gødningsregnskab.

Hvem skal ikke have pligtige efterafgrøder: Virksomheder under 10 ha eller med en årlig momsomsætning under 20.000 kr. er ikke omfattet af reglerne om plantedække. Virksomheder med mindre end 10 ha, der er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, er heller ikke omfattet af reglerne.

Gartnerier, herunder væksthushavnerier, frugtplantager, planteskoler og skovbrugsvirksomheder, hvor der ikke dyrkes landbrugsafgrøder, skal ikke have pligtige efterafgrøder. Hvis virksomhedens efterafgrødegrundareal er mindre end 2 ha, (se herunder hvordan efterafgrødegrundarealet opgøres), skal virksomheden ikke have pligtige efterafgrøder. Virksomheder med under 30 ha matrikulært areal, men med 100 pct. grønne marker skal ikke have pligtige efterafgrøder.

Oversigt 3: Krav til pligtige efterafgrøder afhængig af antal hektar			
Ejendommens matrikulære areal	Under 10 ha	Fra og med 10 ha til 30 ha	Større end eller lig med 30 ha
Større end eller lig med 0,8 DE/ha	Ingen krav	<p>14 pct. pligtige efterafgrøder der kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • helt eller delvis erstattes af vintergrønne marker, så summen af pligtige efterafgrøder og grønne marker er 100 pct. • erstattes af opsparede efterafgrøder • økologiske bedrifter skal kun have 10 pct. efterafgrøder. 	<p>4 pct. pligtige efterafgrøder, der IKKE kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • erstattes af vintergrønne marker • erstattes af ”opsparede” efterafgrøder fra tidligere år • og skal efterfølges af en forårssået afgrøde <p>Yderligere 10 pct. pligtige efterafgrøder, der kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • helt eller delvis erstattes af vintergrønne marker så summen af pligtige efterafgrøder og grønne marker er 100 pct. • erstattes af opsparede efterafgrøder • økologiske bedrifter skal kun have seks pct. ud over de fire pct. tvungne efterafgrøder.
Under 0,8 DE/ha	Ingen krav	<p>10 pct. pligtige efterafgrøder der kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • helt eller delvis erstattes af vintergrønne marker, så summen af pligtige efterafgrøder og grønne marker er 100 pct. • erstattes af opsparede efterafgrøder • økologiske bedrifter skal kun have seks pct. efterafgrøder. 	<p>4 pct. pligtige efterafgrøder, der IKKE kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • erstattes af vintergrønne marker • erstattes af ”opsparede” efterafgrøder fra tidligere år • og skal efterfølges af en forårssået afgrøde <p>Yderligere 6 pct. pligtige efterafgrøder, der kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • helt eller delvis erstattes af vintergrønne marker, så summen af pligtige efterafgrøder og grønne marker er 100 pct. • erstattes af opsparede efterafgrøder • økologiske bedrifter skal kun have to pct. ud over de fire pct. tvungne efterafgrøder.

Hvis virksomheden ikke skal have pligtige efterafgrøder, skal der i gødningsregnskabet punkt 8 udelukkende sættes kryds i felt 113.

Krav til efterafgrøder

Der er to niveauer for pligtige efterafgrøder:

- Hvis du har udbragt husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning eller anden organisk gødning, som svarer til 0,8 DE/ha (harmoniareal) og derover i planperioden 2007/08, skal du etablere 14 pct. efterafgrøder
- Hvis du har udbragt mindre end 0,8 DE/ha skal du etablere 10 pct. efterafgrøder.
- Alle landbrug med et matrikulært areal over 30 ha og hvor de fire pct. efterafgrøder udgør over 0,8 ha, skal altid have mindst fire pct. med pligtige efterafgrøder. De fire pct. efterafgrøder kan ikke erstattes af vintergrønne marker eller opsparede efterafgrøder fra tidligere år.
- Du skal trække en eftervirkning på 25 kg N pr. ha (0,8 DE pr. ha eller derover) eller 17 kg N pr. ha (under 0,8 DE pr. ha) per ha pligtige efterafgrøder dyrket i efteråret 2008 fra din samlede kvælstofkvote for 2008/09.

Specielt for økologer: Hvis du er økolog og har udbragt husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning eller anden organisk gødning, som svarer til 0,8 DE/ha eller derover i planperioden 2007/08, skal du etablere 10 pct. efterafgrøder. Hvis du er økolog og har udbragt mindre end 0,8 DE/ha, skal du etablere seks pct. efterafgrøder.

Anden organisk gødning medregnes, så 100 kg N (total) fra lageret svarer til en dyreenhed. Efterafgrøden skal etableres i efteråret 2009 på henholdsvis 10 pct. eller 14 pct. af din virksomheds efterafgrødegrundareal 2008/09.

Nedsættelse af kravet: Hvis du etablerer plantedække med grønne marker (Tabel 3) på dine arealer, så du ikke har mulighed for at etablere et fuldt areal med efterafgrøder, er der kun krav om, at du skal etablere pligtige efterafgrøder på de fire pct. af dit areal. Hvis du eksempelvis etablerer 95 pct. grønne marker, skal du kun etablere efterafgrøder på de tilbageværende fem pct. af arealet. Men du skal altid have minimum fire pct. efterafgrøder.

Oversigt 4: Arealer, du skal medregne i efterafgrødegrundarealet.		
Korn (vår- og vintersæd)	Vår- og vinterraps	Majs
Rybs	Soja	Sennep
Ærter	Hestebønne	Solsikke
Oliehør	1-årigt udtagne arealer	
Andre et-årige afgrøder, der ikke har kvælstofoptagelse om efteråret i høståret*, samt arealer, hvor der ikke foregår landbrugsmæssig produktion (arealer, der ikke dyrkes), og som giver ret til støtte efter Det Europæiske Rådsforordning 1782/2003 af 29. september 2003 om fastlæggelse af fælles regler for den fælles landbrugspolitik om ordninger for direkte støtte.		
*) F.eks. tidlige kartofler, spinat til frø, lupiner, tidlige grønsager, græs udlagt om efteråret i renbestand og etårige frøafgrøder. Enårige afgrøder er i denne sammenhæng afgrøder, der sås i perioden juli-maj og høstes inden den næstkommende 1. september, hvorefter marken er uden plantedække indtil 20. oktober.		

I dit gødningsregnskab skal du oplyse om:

- Du skal have pligtige efterafgrøder

- Udbragt mængde husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning, eller anden organisk gødning i forrige planperiode
- Dit efterafgrødegrundareal 2008/09
- Arealer med efterafgrøder i efteråret 2009
- Overskud af efterafgrøder fra tidligere år
- Evt. reduktion pga. grønne marker
- Overskud af efterafgrøder i denne planperiode.
- Du skal **ikke** oplyse om efterafgrøder der er udlagt i forbindelse med randzoneordningen, miljøgodkendelser eller MVJ-aftaler.

Arealer med efterafgrøder må du ikke nedpløje eller nedvisne før 20. oktober 2009. For udlæg i majs er fristen for nedpløjning dog den 1. marts 2010. Arealer med efterafgrøder skal efterfølges af en forårssået afgrøde i år 2010.

Oversigt 5: De efterafgrødetyper, du kan medregne som pligtige efterafgrøder	
<ul style="list-style-type: none"> • Udlæg af græs*, korsblomstrede afgrøder og cikorie • Korn og græs sået før eller efter høst, dog senest 1. august • Korsblomstrede afgrøder sået før eller efter høst, dog senest 20. august • Frøgræs 	
* Græsudlæg, som du bruger som efterafgrøde, skal være rent græs uden kløver.	

Eksempel 14, punkt 3.8. Pligtige efterafgrøder			
Virksomheden skal ikke have pligtige efterafgrøder (Under 10 ha, under 2 ha efterafgrødegrundareal og under 30 ha med 100 pct. grønne marker)	(Sæt kryds hvis Ja)	☐	113
Virksomheden udbragte i planperioden 2007/08 husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og anden organisk gødning svarende til 0,8 DE pr. ha harmoniareal eller derover (beregnes som felt 209 (udbragte DE) + felt 192/100 DE (DE i anden organisk gødning) / felt 106 (harmoniareal) \geq 0,8 DE/ha)	(Sæt kryds hvis Ja)	☒	114
Areal med randzoner som følge af 'Randzoneordningen'		ha	119
Efterafgrødegrundareal 2008/09		85 ha	104
Overskud af efterafgrøde overført til 2008/09		5 ha	112
Areal med pligtige efterafgrøder i efteråret 2009		7 ha	105
Krav til pligtige efterafgrøder		11,9 ha	115
Reduktion i kravet pga. grønne marker i efteråret 2009	-	0 ha	116
Krav til pligtige efterafgrøder efter evt. reduktion pga. grønne marker	=	11,9 ha	117
Efterafgrødeoverskud (Beregnes som felt 112 + 105 - 117)		0,1 ha	118
En virksomhed har et efterafgrødegrundareal på 85 ha, det vil sige marker med afgrøder fra Oversigt 3, og har udbragt mere end 0,8 DE/ha på sit harmoniareal. Der skal derfor etableres pligtige efterafgrøder på 14 pct. af grundarealet. Det svare til 11,9 ha. Sidste år havde virksomheden et overskud på 5 ha efterafgrøder, der kan overføres til i år. Derfor skal de kun etablere 6,9 ha med efterafgrøder. Da de har etableret 7 ha, er der et overskud på 0,1 ha, der overføres til næste år.			

Udlæg af efterafgrøder skal ske i korn eller afgrøder med tilsvarende høsttidspunkt. Udlæg i roer og lignende afgrøder med sent høsttidspunkt kan du ikke benytte som pligtige efterafgrøder. Det er dog tilladt at udså udlæg af efterafgrøder i majs. Etableringen af efterafgrøder skal ske efter normale driftsmæssige principper. Det indbefatter, at der ikke må anvendes spildfrø som udsæd.

Opsparing af pligtige efterafgrøder

Hvis du i de fire forudgående planperioder har etableret et større efterafgrødeareal, end du har pligt til, kan du lade det overskydende areal indgå i den nye planperiodes efterafgrødeareal. Det betyder, at du ikke kan overføre overskud af efterafgrøder fra 2003/04 og tidligere til planperioden 2008/09. Men kravet om minimum fire pct. pligtige efterafgrøder kan ikke opfyldes med overskud overført fra tidligere planperioder.

Du må dog ikke på noget tidspunkt have et mindre efterafgrødeareal, end Plantedirektoratet kræver, f.eks. med henblik på at etablere et større areal næste år. Det overskydende areal med pligtige efterafgrøder skal du oplyse i gødningsregnskabet. Du kan bruge bagsiden af skema A som hjælpeskema. Her er det muligt at lave en beregning af overskud af efterafgrøder

Eksempel 15: Beregning af virksomhedens overskydende arealer med pligtige efterafgrøder fra tidligere år					
	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08
Overført overskud (ha)		0**	1	0	1
Efterafgrødeareal (ha)	3	5	3	4	4
Efterafgrødegrundareal (ha)	30	40	40	50	50
Krav (%)	6	10	10	6	6
Krav (ha)	1,8	4	4	3	3
Reduktion for grønne marker (ha)	-	-	0	0	0
Overskud	1,2*	1	0	1	2
*) Du skal opgøre overskuddet af efterafgrøder på baggrund af de 4 forudgående planperioder. Derfor skal du ikke medtage overskuddet fra 2003/04.					
**) Skal altid være 0					

3.9 Antal dyreenheder (DE) i perioden

I gødningsregnskabet opgøres, om dit forbrug af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning (opgjort i dyreenheder) overholder harmonikravet i forhold til størrelsen af dit harmoniareal. Hvis du ikke har husdyr på din bedrift, og du ikke har modtaget husdyrgødning, skal du udfylde felt 209 (Udbragt antal dyreenheder (DE)) med 0.

Harmonireglerne handler om, hvor meget husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning opgjort i dyreenheder (DE), du må bruge på din landbrugsbedrift (ét CVR-nr.) hvert år. Reglerne findes i Miljøministeriets bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv.

Du skal overholde harmonireglerne, hvis du har et dyrehold eller opbevarer eller anvender husdyrgødning eller forarbejdet husdyrgødning, der svarer til tre dyreenheder eller derover. Når du beregner harmoniforholdene, kan du benytte hjælpeskemaet i denne vejledning.

Harmonikrav

Harmonikravet for landbrugsbedrifter er opgjort i tabellen nedenfor. Harmonikravet opgøres pr. planperiode. For at beregne om du overholder harmonikravet, skal du dividere den udbragte gødning opgjort i dyreenheder (DE) med størrelsen af dit harmoniareal i ha. Resultatet skal være under kravet til den type landbrugsbedrift, du har. Hvis du producerer flere dyrearter, skal du beregne kravet til harmoniarealet forholdsmæssigt efter antal dyreenheder af hver art.

Oversigt 6: Harmonikravene	
DE/ha/planår	Type af landbrugsbedrift
1,4 DE	Du må udbringe husdyrgødning på din jord svarende til højest 1,4 DE/ha/planperiode, 1) hvis du ikke er omfattet af nedenstående undtagelser.
1,7 DE	Har du kvæg, får, geder eller hjorte, må den udbragte mængde af gødning fra disse på din jord svare til 1,7 DE/ha/planperiode*)
2,3 DE	Er mindst 2/3 af dit husdyrhold kvæg, og overholder du betingelserne i Tabel 9 må den udbragte mængde gødning på din jord svare til 2,3 DE/ha/planperiode *) Husk økologer må ikke benytte undtagelsen.
*Deltager du i en Produktionsmæssig sammenhæng, er du også omfattet af harmonikravet.	

Undtagelsen om 2,3 DE: Hvis dit husdyrhold er på mindst 2/3 kvæg, kan du benytte undtagelsen (2,3 DE/ha), hvis du kan dokumentere, at betingelserne i Tabel 9 er opfyldt. Økologer må ikke benytte undtagelsen.

Du skal oplyse, om du benytter undtagelsen i gødningsplanlægningen, i gødningsregnskabet og ved kontrol. Du skal være opmærksom på, at der gælder særlige regler, hvis du er omfattet af reglerne om nedsat kvælstoftilførsel. Fødevarerhverv www.ferv.fvm.dk kan oplyse mere.

Oversigt 7: Krav til dokumentation, hvis de særlige regler for kvægbrug benyttes	
Dokumentation	Betingelse i Tabel 9
Erklæring om udbringning af husdyrgødning – dateret og underskrevet gødningsregnskab	Pkt. 2
Afkrydsning i gødningsplanen (skema A) eller i enkeltbetalingsansøgningen	Pkt. 7
Afkrydsning i gødningsregnskab (skema B)	Pkt. 7
Jordprøver – analyseresultater for indhold af fosfor og kvælstof	Pkt. 6

Du afkrydser 'Ja' i gødningsregnskabs felt 403 og 405, hvis din virksomhed har benyttet undtagelsen på 2,3 DE/ha for harmonikravet for kvæg i planperioden 2008/09, og hvis du ønsker at benytte 2,3 DE/ha i planperioden 2009/10.

Erklæring om udbringning af husdyrgødning: Du skal med en dateret underskift vise, at du for planperioden 2008/09 er indforstået med punkt 3 i Tabel 9. Det gør du ved at datere og underskrive gødningsregnskabet, hvor du har afkrydset 'Ja' eller ved, at du indsender det elektronisk.

Hvis du benytter harmonikravet på 2,3 DE/ha skal du for hvert 3. år (hvis de tre år ligger efter hinanden) udtage en jordprøve for hver fem ha areal, der er i omdrift i den pågældende planperiode. Jordprøven skal analyseres for indhold af fosfor og kvælstof. Indhold af fosfor oplyses som fosfortallet Pt, og indhold af kvælstof angives enten som kg totalkvælstof pr. ha eller som kg N-min kvælstof pr. ha. Husk at skrive datoen for prøvetagningen. Analyseresultaterne skal du opbevare på bedriften og vise ved eventuel kontrol.

Beregning af dyreenheder

En dyreenhed beskriver en bestemt mængde husdyrgødning eller forarbejdet husdyrgødning. Reglerne er beskrevet i Miljøministeriets "Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere en 3 dyreenheder...". Når du indberetter elektronisk, udfyldes udregningen af antal dyreenheder automatisk fra husdyrindberetningen i gødningsregnskabet. Du skal selv indtaste, hvor mange DE der totalt er udbragt.

Eksempel 16, punkt 3.9: Antal dyreenheder (DE) i perioden							
Samlet normproduktion i antal dyreenheder (DE)	201 Kvæg	202 Svin	207 Pelsdyr, fjerkræ	208 Får, Geder	203 Andre husdyr	204 I alt DE	
	81 DE	DE	DE	2 DE	DE	83 DE	
Udbragt antal dyreenheder (evt. overført fra hjælpekema)						78 DE	209
Har du anvendt det særlige harmonikrav på 2,3 DE/ha for kvægbrug i planperioden 2008/09, herunder overholdt bestemmelserne i bilag 2 til husdyrbekendtgørelsen? (Sæt kryds hvis Ja)						☐	403
Ønsker du at anvende det særlige harmonikrav på 2,3 DE/ha for kvægbrug i planperioden 2009/2010? (Sæt kryds hvis Ja)						☒	405
Indgik din virksomhed i produktionsmæssig sammenhæng i 2008/09? (Sæt kryds hvis Ja)						☐	406
Et husdyrbrug har 50 årskøer, 10 årsammekøer (over 600 kg) og 20 årsopdræt kvier og stude (> 6- 27 mdr., tung race). Herudover har landmanden 14 geder. Bruget beregner dyreenheder ved hjælp af Tabel 8 og hjælpekemaet. Kvæg: $50/0,85 + 10/1,4 + 20/2,6 = 80,8$ DE, Geder: $14/7 = 2$ Der udbringes 78 DE, de sidste 5 DE lægges på lager. Samtidig mener bruget at de i næste planperiode vil kunne overholde reglerne for at have 2,3 DE/ha beskrevet i Tabel 9, og ønsker derfor at anvende dette harmonikrav.							

Husdyrgødning: Tabel 8 giver en oversigt over, hvor mange enheder af forskellige dyretyper, der går til én dyreenhed. Der skal f.eks. 2,3 ammekøer (under 400 kg) til én dyreenhed. Det vil sige, hvis din virksomhed har 23 ammekøer (under 400 kg), svarer det til 10 dyreenheder. Du kan bruge hjælpekemaet bagerst i vejledningen til at beregne antal producerede dyreenheder. Resultatet skal du overføre til gødningsregnskabet punkt 3.9.

- **Modtaget husdyrgødning:** Her gælder kravet om 1,4 DE/ha. Det gælder dog ikke for de kvægbrug, der benytter undtagelsen om 2,3 DE/ha og for bedrifter i visse produktionsmæssige sammenhænge
- **Afsat husdyrgødning:** Beregnes med 1,4 DE/ha, så længe der ikke afsættes mere end den tilgængelige husdyrgødningsmængde, der kan beregnes med 1,4 DE/ha. Derefter afsættes med harmonikravet for lagerforskydning, hvis der er en nettofrigivelse herfra og en evt. restmængde afsættes med 1,7 DE/ha.
- **Lager:** Antallet af dyreenheder i start- og slutlager af husdyrgødning beregner du ved at sætte 1 DE til 100 kg N. Kravet ved lageropbygning er som for afsat husdyrgødning. På <http://www.mst.dk/landbrug/vejledninger/fortolkning/kapitel+10.htm> er der et eksempel på, hvordan kravet beregnes når der er en nettofrigivelse fra lageret.

Du skal korrigere for afvigende vægt og alder ved beregning af dit harmoniforhold (Tabel 8).

Græssende dyr: Gødning afsat af græssende dyr skal du medtage som udbragt (inkluderet i normproduktionen, hvor udgangspunktet er den valgte stalddtype). Husdyrgødning, omregnet til dyreenheder, som dyrene afsætter på marken, kan du fratrage i det samlede antal dyreenheder (fratrækkes normproduktionen), hvis:

- Dyrene afgræsser et areal, som du ikke kan medregne til harmoniarealet, f.eks. et fredet område, der ikke må gødskes
- Du har indgået aftaler om græsning på en anden virksomheds arealer, der ikke må gødskes (dokumenteret ved en græsningsaftale)

-
- Du har indgået aftaler om græsning på en anden virksomheds arealer, der kan og må gødskes (dokumenteret med gødningskvittering).

Du kan ikke fratække dyreenhederne, hvis dyrene afgræsser dine egne arealer, som kan og må gødskes, da disse arealer indgår i opgørelsen af harmoniarealet. Du kan kun fratække dyreenhederne for den periode, hvor dyrene går på græs.

Forarbejdet husdyrgødning: Ved afsætning af forarbejdet husdyrgødning beregner du antallet af dyreenheder således, at forholdet mellem dyreenheder og kvælstofindhold svarer til de gødningstyper, der indgår i anlægget. Du skal have skriftlige oplysninger og dokumentation fra anlægget for dette.

For husdyrgødning, hvor der må udbringes 1,4 DE/ha, kan kg N pr. DE dog øges fra 100 kg N op til 120 kg N pr. DE i visse fraktioner, hvor kvælstoffet kan udnyttes bedre efter en forarbejdning. De øvrige fraktioner skal til gengæld tillægges et tilsvarende antal dyreenheder. Der er dog følgende krav:

- Det samlede antal dyreenheder i de dannede fraktioner må ikke ændres i forhold til antal DE før forarbejdningen
- Antal kg N pr. DE må kun øges i de fraktioner, som har en lavere koncentration af organisk kvælstof end husdyrgødningen inden forarbejdning
- Ingen fraktion har et indhold på mindre end 40 kg N pr. DE.

For forarbejdet husdyrgødning fra biogasanlæg kan du omregne til dyreenheder som 100 kg N/DE. Hvis biogasanlægget laver en afsluttende forarbejdning af den afgassede gylle i et forarbejdningsanlæg, kan ovenstående model også anvendes.

Modtagere af fraktioner fra et forarbejdningsanlæg i tilknytning til et biogasanlæg kan derfor modtage forskellige typer fraktioner med forskellige forhold mellem kg N og DE.

Dyreenheder i husdyrgødning afsat til eksport eller afbrænding: Du beregner det afsatte antal dyreenheder ud fra den afsatte mængde kvælstof, som beskrevet ovenfor. For forarbejdet husdyrgødning kan du bruge reglerne i det forrige afsnit.

Dokumentation

Gødningskvitteringer: Hvis du videregiver husdyrgødning for at overholde harmonikravet, skal du have gødningskvitteringer liggende senest 31. juli 2009. Kvitteringer for husdyrgødning udbragt i den forlængede planperiode skal du dog først have dokumentation for den 1. oktober 2009. I gødningskvitteringer skal der være sammenhæng mellem mængderne af kvælstof og dyreenheder. Sammenhængen skal svare til produktionsformen for din bedrift (ikke modtagers).

Forpagtningsaftaler: Forpagtningsaftaler, der er nødvendige for at overholde harmonikravet, skal være skriftlige og indeholde oplysninger om:

- De forpagtede arealers størrelse
- Parternes navn, adresse, CVR-nr., (eller evt. CPR-nr.)
- Gyldighedsperiodens startdato, slutdato eller opsigelsesvarsel samt den dato aftalen er indgået.

Produktionsmæssig sammenhæng

Deltagelse i en produktionsmæssig sammenhæng betyder, at en landbrugsbedrift har indgået en skriftlig aftale med en eller flere bedrifter med kvæg, får eller geder om, at hovedparten af afgrøderne fra bedriftens arealer afsættes til disse bedrifter (afgrøder fra mere end 50 pct. af arealerne). Hvis landbrugsbedriften, der deltager i produktionsmæssig sammenhæng, vil anvende op til 2,3 DE/ha skal begge bedrifter opfylde de krav, der fremgår af Tabel 9. Økologisk autoriserede bedrifter kan ikke deltage.

4. Vejledning om randzoneordningen

Der er etableret en frivillig 1-årig randzoneordning. Dette er sket på baggrund af regeringens indsatsplan om kompenserende foranstaltninger som følge af midlertidig ophævelse af kravet om braklægning i 2008. Formålet med ordningen er at øge arealet med randzoner og således bidrage til at eliminere miljøeffekten af den midlertidige ophævelse af EU's braklægningskrav.

Det er muligt at være med i denne ordning og samtidig modtage støtte fra andre ordninger, f.eks. via MVJ-midlerne til ordningen "braklagte randzoner". Man skal i så fald være opmærksom på at overholde bestemmelserne i de pågældende ordninger.

4.1 Hvad går ordningen ud på?

Hvis din virksomhed er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, og du har udlagt randzoner omkring vandløb og søer eller op ad Natura 2000-områder, kan du øge din virksomheds kvælstofkvote ud fra de angivne procentsatser i nedenstående oversigt.

Det er et krav, at du øger dit efterafgrødeareal. Det vil sige, at hvis du vil være fuldt med i ordningen, skal du have 20 pct. efterafgrøder i forhold til randzoneordningen. Disse efterafgrøder kan ikke erstattes med vintergrønne marker. Derudover skal du som hidtil etablere lovpligtige 6, 10 eller 14 pct. efterafgrøder, hvoraf alt ud over 4 pct. som hidtil kan erstattes af grønne marker. Se yderligere under afsnit 4.4 om randzoneordningens efterafgrødekrav.

Oversigt 8: Øget kvote og krav til efterafgrøder afhængig af antal ha randzoner		
Randzone i ha, 10 m-20 m bred	Øget kvote i procent	Øget krav til efterafgrøder i procentpoint
0,1-0,19	2	4
0,2-0,59	5	10
0,6-0,99	8	16
1,0->	10	20

4.2 Hvordan udlægges randzonen?

Randzonens bredde måles fra vandløbets eller søens øverste kant. Randzonen skal overalt være minimum 10 m (inkl. 2 m bræmme) og være udlagt op ad et støtteberettiget areal, som giver ret til støtte efter Det Europæiske Fællesskabs Rådsforordning 1782/2 af 29. september 2003. Randzonebredder på over 20 m indgår ikke i beregningen af randzonearealet. Den samlede randzonelængde skal minimum være 50 m langs vandløbets eller søens øverste kant og det samlede areal skal minimum udgøre 0,1 ha.

Randzonen skal minimum være udlagt ved 90 pct. af din virksomheds ejede eller forpagtede areal med naturlige eller i regionplanen højt målsatte vandløb og søer, som er omfattet af vandløbslovens bestemmelser om 2 m bræmme og som samtidig opfylder kravene til at kunne udlægges som randzone. Vandløbsloven gælder ikke isolerede søer under 100 m². Det vil sige, at hvis der efter vandløbsloven er krav om, at du skal udlægge en 2 m bræmme, skal du også etablere en yderligere randzone langs 90 pct. af disse arealer, som i øvrigt opfylder kravene til at kunne udlægges som randzone, for at være med i randzoneordningen.

Du skal stadig følge vandløbslovens bestemmelser, selvom du er med i randzoneordningen. Er du i tvivl om, hvilken status dine vandløb/søer har, bør du kontakte din kommune.

Først når randzoneordningens krav er opfyldt til at udlægge randzoner omkring naturlige eller i regionplanen højt målsatte vandløb og søer på bedriften, kan du supplere randzonearealet

med randzoner omkring andre vandområder (kunstige og lavt målsatte vandløb) og op ad kortlagte naturtyper i Natura 2000-områder. Der er ikke krav om, at du skal udlægge en bestemt andel af disse arealer, der ikke er omfattet af vandløbsloven, men de øvrige betingelser til randzoneordningen skal være opfyldt.

Udpegningsgrundlaget for de danske Natura 2000-områder består af en række naturtyper og arter, hvoraf en del er kortlagt inden for det enkelte Natura 2000-område. Placeringen af de enkelte lokaliteter inden for et Natura 2000-område findes på kortbilag på:

www.vandognatur.dk/Emner/Naturplaner/Natuomraader

Krav til udlægning af randzoner langs kortlagte naturtyper (heder overdrev osv.) i Natura 2000-områderne følger de øvrige krav til randzoner for søer og vandløb mv. med den tilføjelse, at randzoner, der ligger 10-30 meter fra området, godt kan indgå i randzonearealet, hvis der ikke er befæstet areal inkl. veje mellem den kortlagte naturtype i Natura 2000-området og randzonen, dvs. at afstanden skyldes hegn, skel o. lign.

4.3 Hvilke krav er der til randzonen?

Både støtteberettigede og ikke-støtteberettigede landbrugs- og naturarealer kan udlægges til randzone. Allerede eksisterende småbiotoper, hegn og enkeltstående træer er tilladt på arealet. Vildtstriber må ikke etableres. Det er ikke tilladt at udlægge randzoner med skovbevoksning, dvs. træbevokset arealer på over 0,5 ha. med en bredde på over 20 meter, hvor træerne er over 5 meter høje og hvor kronedækket udgør mere end 10 procent af arealet.

Du kan udlægge randzoner, hvor der er græs- eller naturarealer pr. 20.oktober 2008 til 19.oktober 2009. Hvis du etablerer et plantedække, må det udsås med max. 25 pct. kvælstof-fikserende planter.

Vær opmærksom på, at hvis arealet samtidig indgår i støtteordninger, kan der være skærpede krav til plantedække og pleje af arealet.

Du må ikke jordbehandle i randzonen eller tilføre arealet pesticider eller jordforbedringsmidler. Du må ikke tilføre randzonearealet gødning, udover den gødning, som afgræssende dyr afgiver i randzonen. Gødning fra græssende dyr skal fratrækkes i gødningsregnskabet. Randzonearealet har ingen N-kvote og tæller derfor ikke med i harmoniarealet.

4.4 Særligt om randzoneordningens efterafgrødekrav

Der skal ikke indregnes eftervirkning af de efterafgrøder, som er udlagt i medfør af randzoneordningen. Efterafgrøderne skal du etablere i 2009. Disse kan ikke indgå i opsparing til efterfølgende år, og efterafgrødekravet som følge af randzoneordningen kan du ikke opfylde under henvisning til din virksomheds opsparede efterafgrødeareal fra tidligere år.

En ejendom med 100 hektar efterafgrødegrundareal, der vil være med fuldt i randzoneordningen skal udlægge mindst 24 ha efterafgrøder, (20 ha som følge af randzoneordningen og minimum 4 ha lovpligtig efterafgrødeareal beregnet af efterafgrødegrundarealet). I dette tilfælde skal resten af bedriften udlægges med grønne marker, jf. § 29 i bekendtgørelsen eller de lovpligtige 6,10 eller 14 pct. efterafgrøder. Bemærk, at kravet om etablering af 4pct. efterafgrøder kun gælder for bedrifter over 30 ha.

Den øgede kvote og det ekstra efterafgrødeareal vil kun blive udregnet på basis af de arealer, der indgår i efterafgrødegrundarealet. Du kan se, hvilke afgrøder der indgår i efterafgrø-

degrundarealet i Oversigt 4. Det er muligt, at differentiere randzoneordningen. Du kan således f.eks. udlægge over 1 ha randzone, men vælge kun at øge kvoten med 5 pct., og derved dit efterafgrødeareal med 10 pct. point.

4.5 Tilmelding

Tilmelding sker i forbindelse med enkeltbetalingsordningen senest den 21. april 2009. Randzonearealet skal indtegnes på markkortet, og randzonerne skal have et specifikt marknummer.

Vær opmærksom på, at hhv. støtteberettigede og ikke-støtteberettigede arealer i randzonen skal indtegnes særskilt på markkortet, og dermed have forskellige marknumre. Gødningsplan-delen i enkeltbetalingsansøgningen skal udfyldes. Virksomhedens kvælstofkvote vil herefter blive beregnet ud fra, hvor mange ha med randzone, der er udlagt på bedriften. Den samlede kvote vil derefter blive forudfyldt i virksomhedens gødningsregnskab for 2008/09.

Hvis du ikke opfylder de stillede betingelser for deltagelse i randzoneordningen, herunder hvis du ønsker at udtræde af ordningen, skal du være opmærksom på, at du ikke kan benytte dig af den ekstra kvælstofkvote, som ordningen åbner mulighed for. Hvis du uberettiget benytter dig af den forhøjede kvote, kan du således risikere at foretage overgødskning med heraf følgende risiko for pålæg af bøde.

5. Afmelding fra Register for Gødningsregnskab

Du afmelder din virksomhed ved at sende et gødningsregnskab med ophørsdato i felt 917, en overdragelseserklæring eller et brev direkte til Plantedirektoratet, Sektor for Miljø.

5.1 Hvis du ønsker at afmelde dig

Du kan afmelde din virksomhed med virkning fra den 31. juli 2009. Ved afmelding gælder:

- Du skal indberette et gødningsregnskab for perioden 1. august 2008 - 31. juli 2009. Plantedirektoratet sender en indkaldelse i oktober 2009. Fristen for indberetning er 1. februar 2010.
- Du kan købe afgiftsfri gødning frem til 31. juli 2009.
- Du skal opbevare dit gødningsregnskab og din gødningsplanlægning i mindst fem år.

5.2 Når du skal afmelde din virksomhed

Når du sælger din virksomhed, bortforpagter din ejendom eller afmelder dit CVR-nr. hos Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, har du ikke længere pligt eller ret til at være i Register for Gødningsregnskab. Du skal give Plantedirektoratet besked om dit ophør senest 21 dage efter, at du er ophørt. Du kan vælge at sende et gødningsregnskab for perioden 1. august 2008 og frem til din ophørsdato, hvor din ophørsdato oplyses i felt 917. Du kan også underskrive og indsende en overdragelseserklæring sammen med den nye ejer/forpagter af ejendommen. Du må *ikke* gøre begge dele. Det er en fordel for sælger at indsende en overdragelseserklæring.

Her skal du også afmelde din virksomhed

Hvis du laver dit selskab om (nyt CVR-nr.): Hvis du laver ændringer i din virksomhed, der bevirker, at du skal have et nyt CVR-nr., skal du afmelde dit gamle CVR-nr. og tilmelde det nye til Register for Gødningsregnskab.

Generationsskifte og salg til ægtefælle: Hvis du overlader din ejendom til andre, herunder dine børn eller din ægtefælle, og virksomheden derved får et nyt CVR-nr., skal det gamle CVR-nr. afmeldes og det nye skal tilmeldes. Af- og tilmeldingen sker ikke automatisk.

Dødsfald: Hvis en ejer af en enkeltmandsvirksomhed afdør, skal virksomheden afmeldes, og der skal ikke indsendes gødningsregnskab for virksomheden. Det skyldes, at virksomhedens CVR-nr. er knyttet til den afdøde. Plantedirektoratet får oplysninger om dødsfald og vil derfor automatisk afmelde virksomheden og orientere de efterladte.

Hvis boet efter afdøde ønsker at drive ejendommen videre, eller hvis ejendommen har pligt til at være tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal boet oprette en ny virksomhed og have et nyt SE/CVR-nr. Dette nummer skal tilmeldes registret. Når boskiftet er afsluttet, skal bobestyreren indberette et gødningsregnskab med ophørsdato eller en overdragelseserklæring i forbindelse med overdragelsen til den nye bruger. Hvis pårørende driver virksomheden videre i eget navn, kan/skal de tilmelde virksomheden på deres eget CVR-nr. (se afsnit 1).

5.3 Afmelding ved overdragelseserklæring

Hvis du indsender en overdragelseserklæring, skal du overholde følgende:

- Indsende overdragelseserklæringen inden 21 dage efter dit ophør.
- Give din gødningsleverandør besked om, at du er afmeldt registret jf. SKAT's regler

- Skriftligt give den nye bruger oplysninger om forbrug, kvælstofkvote, -lagre og -forbrug frem til din ophørsdato. Den nye bruger skal have oplysningerne inden 21 dage efter dit ophør. Husk at skrive ændringerne i din gødningsplanlægning
- Beholde din gødningsplanlægning og erklæringen på bedriften i mindst fem år.

Du skal ikke udfylde et gødningsregnskab, når du laver en overdragelseserklæring. Du kan kun bruge en overdragelseserklæring, hvis den nye bruger er tilmeldt Register for Gødningsregnskab. Du kan ikke bruge en overdragelseserklæring, hvis du ophører 31. juli eller 1. august. Du skal i stedet indberette et gødningsregnskab med ophørsdato.

5.4 Afmelding ved gødningsregnskabet

Hvis du indberetter et gødningsregnskab med ophørsdato i felt 917, skal du overholde dette:

- Indberette et gødningsregnskab fra 1. august 2008 og frem til din ophørsdato. Husk at skrive din ophørsdato i felt 917
- Afmelde din virksomhed inden 21 dage efter din ophørsdato
- Give din gødningsleverandør besked om, at du er afmeldt registret jf. SKAT's regler
- Hvis virksomheden drives videre af en ny bruger, skal den nye bruger have oplysninger om forbrug, kvælstofkvote, -lagre og forbrug frem til din ophørsdato. Den nye bruger skal have oplysningerne inden 21 dage efter dit ophør. Husk at skrive ændringerne ind i din gødningsplanlægning
- Beholde din gødningsplanlægning og dit gødningsregnskab på bedriften i mindst 5 år.

Lagre ved ophør: Når der i Gødningsregnskabet står, at du skal oplyse om dit slutlager pr. 31. juli 2009, skal du i stedet skrive slutlageret på din ophørsdato. Hvis du ikke har oplyst et CVR-nr. på den nye bruger i felt 918, må du ikke have gødningslagre. Du skal afsætte husdyrgødning til andre jordbrugere og sørge for at have en gødningskvittering. Hvis der er usikkerhed om indholdet af kvælstof i lageret af husdyrgødning eller forarbejdet husdyrgødning, kan vi i særlige tilfælde tillade, at kvælstofindholdet i lageret analyseres på et autoriseret eller akkrediteret laboratorium. Hvis du har et lager af handelsgødning, skal du videresælge mængden til en anden tilmeldt jordbruger. Hvis du som privatperson ønsker at beholde mængden, skal du videresælge gødningen fra dit CVR-nr. til dig selv som privatperson. Du skal i begge tilfælde betale kvælstofafgift til SKAT. Se afsnit 6 for yderligere oplysninger.

Eksempel 17: Hvad skal sælger indberette?			
Startlager pr. 1. august 2008		50 kg N	708
Indkøbt handelsgødning i perioden 1. august 2008 til 31. juli 2009		+ 500 kg N	703
Lager status pr. 31. juli 2009	100 kg N		705
Forbrug fra 1. august 2008 til 30. september 2009 (til afgrøder høstet eller afgræsset før 31. december 2009)	- 0 kg N		704
Slutlager pr. 31. juli 2009 (felt 705 minus 704)	= 100 kg N	- 100 kg N	707
Samlet forbrug af handelsgødning i kg kvælstof 2008/2009 (felt 708 plus 703 minus 707)		= 450 kg N	706
I eksemplet sælger jordbruger en ejendom den 1. marts 2009 med en samlet kvælstofkvote på 700 kg N. Ejendommen har et startlager på 50 kg N (felt 708) og har købt handelsgødning der indeholder 500 kg N (felt 703). På tidspunktet for salget har ejendommen et lager på 100 kg N (felt 705). Den resterende kvælstofkvote kan nu udregnes som 700 – 450 kg N. Det svarer til 250 kg N. Det er datoen for overdragelse af ejendommen, sælger skal bruge til at opgøre slutlager, ikke den 31. juli 2009. Den samme dato skal sælger som ophørsdato (felt 917).			

Hvis du har solgt din virksomhed i perioden 31. juli 2009 - 30. september 2009, skal du ikke justere dine lagre til forbruget til gødsning af efterafgrøder i denne periode. Det har den nye bruger pligt til.

Andre oplysninger

Hvis du overdrager din virksomhed inden udgangen af en planperiode, og der forud er sket en overgødsning på virksomheden, er det dig, der hæfter for denne. Dette gælder ikke, hvis den nye bruger skriver under på, at han vil medtage det overskydende forbrug af kvælstof i sit gødningsregnskab.

6. Leverandører, forarbejdnings- og forbrændingsanlæg

6.1 Leverandører af handelsgødning

Hvis din virksomhed er tilmeldt Register for Gødningsregnskab og du afsætter handelsgødning til andre virksomheder, skal du registreres som leverandør hos Plantedirektoratet. Du kan få flere oplysninger og vejledning til, hvordan du indberetter i "Sådan indberetter du salg af gødning elektronisk" (www.pdir.fvm.dk/Leverandørregister).

Du skal senest den 1. september 2009 oplyse os om, hvem du har leveret gødning til i planperioden 2008/09. Hvis du afsætter handelsgødning til virksomheder uden for Register for Gødningsregnskab, skal du betale kvælstofafgift hos SKAT.

Hvis din virksomhed ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal du kun oplyse om den gødning, du har leveret til tilmeldte virksomheder. Vi skal have oplysning om:

- Modtagerens CVR-nr.
- Typen af gødning
- Samlede mængde af gødning
- Det totale indhold af kvælstof

Handelsgødningen regnes for afsat i planperioden, hvis den er faktureret inden for perioden (1. august 2008 til 31. juli 2009). Den fysiske levering kan godt ske på et andet tidspunkt.

Vi fortrykker automatisk den modtagne handelsgødning i dit gødningsregnskab. Her vil eventuelt afsat handelsgødning også være trukket fra den modtagne mængde.

Kvælstofafgift

Hvis modtager af handelsgødningen er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal der ikke betales kvælstofafgift af den afsatte mængde.

Hvis du afsætter gødningen til en privatperson eller en virksomhed, der ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal der betales 5 kr. pr. kg N. Afgiften skal betales til den lokale skatteregion senest den 15. i måneden efter den måned, hvor handelsgødningen er faktureret. Hvis du har spørgsmål til betaling af afgift, skal du kontakte SKAT i Skive.

6.2 Leverandører af anden organisk gødning

Virksomheder, der leverer anden organisk gødning til virksomheder, der er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal registreres som leverandører i Plantedirektoratet. Senest 1. september 2009 skal leverandøren indberette til Plantedirektoratet, hvem der er afsat anden organisk gødning til i perioden 1. august 2008 til 31. juli 2009. Indberetningen skal indeholde oplysninger om:

- Modtagernes CVR-nr.
- Typen af anden organisk gødning
- Mængden af anden organisk gødning
- Det totale indhold af kvælstof.

6.3 Biogasanlæg

Et biogasanlæg er et teknisk anlæg, der ud fra husdyrgødning og andre gødningsprodukter producerer afgasset biomasse. Anlægget kan modtage gødningen fra en eller flere producenter.

Hvem skal indberette om leverancer af afgasset biomasse: Betegnelsen 'biogas- og fællesanlæg' er udeladt i teksten. I stedet er der henvist til biogasanlæg, der samtidig er tilmeldt Register for Gødningsregnskab og biogasanlæg, der ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab. Udeladelsen medfører ikke en realitetsændring.

Hvis din virksomhed er tilmeldt Register for Gødningsregnskab og samtidig har et biogasanlæg, skal du oplyse om dine leverancer via gødningskvitteringen (B1-aftaler) i forbindelse med indberetning af din virksomheds gødningsregnskab.

Hvis din virksomhed ikke driver landbrug og dermed ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal din virksomhed registreres som leverandør i Plantedirektoratet. Mængden af modtaget og afsat kvælstof skal du oplyse til Sektor for Miljø. Registrerede leverandører modtager en indkaldelse i juli 2009. Øvrige oplysninger om indberetning kan du få hos Plantedirektoratet, Sektor for Miljø.

Brug af analyse til fastsættelse af kvælstofindhold i den afgassede biomasse: Mængden af kvælstof i den afgassede biomasse skal bestemmes ud fra indgangsmaterialet.

Biogasanlæg, der afsætter afgasset biomasse, kan alternativt få indholdet af kvælstof i afgasset biomasse bestemt ved analyseprøver. Det betyder, at biogasanlæg, der bruger al afgasset biomasse på egen bedrift, ikke må benytte analyser. Her skal virksomheden benytte normtal for den husdyrgødning der tilgår anlægget.

Analyseprøver og udnyttelsesprocent af afgasset biomasse: Biogasanlæg, der afsætter afgasset biomasse, kan få indholdet af kvælstof i afgasset biomasse bestemt ved analyse af repræsentative prøver foretaget mindst én gang inden for planperioden, hvor gødningen skal anvendes. F.eks. kan man tage fem prøver fra fem lagertanke med afgasset biomasse og benytte gennemsnitsresultatet af de fem prøver til at bestemme indholdet af kvælstof til alle de virksomheder, der modtager afgasset biomasse i den planperiode, hvor analysen er foretaget.

Udnyttelsesprocenten for den afgassede biomasse beregnes som et vægtet gennemsnit af udnyttelsesprocenterne for indgangsmaterialet.

Videregivelse af afgasset biomasse

Biogasanlæg, der ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, der videregiver afgasset biomasse, skal senest den 1. september 2009 oplyse os om, hvem de har leveret til i perioden 1. august 2008 til 31. juli 2009. Det gælder også, når leverancen er sket gennem tredjemand. Du skal oplyse om:

- Modtagerens CVR-nr.
- Typen af gødning
- Det totale indhold af kvælstof, udnyttelsesprocent og antal dyreenheder
- Mængden af gødning.

Modtagelse af gødning til biogasanlæg

Senest den 1. september 2009 skal du give Sektor for Miljø besked om, hvem du har modtaget husdyrgødning fra i perioden 1. august 2008 til 31. juli 2009. Det gælder også, når leverancen er sket gennem tredjemand. Du skal oplyse om:

- Afsætterens CVR-nr.
- Typen af gødning
- Det totale indhold af kvælstof, udnyttelsesprocent, og antal dyreenheder
- Mængden af gødning.

For modtaget anden organisk gødning skal du oplyse:

- Afsætterens CVR-nr.
- Typen af gødning
- Det totale indhold af kvælstof
- Mængden af gødning.

Ved modtagelse af husdyrgødning eller anden organisk gødning fra andre, der ikke er tilmeldt registret, skal du kun oplyse om typen og mængden af den gødning, der samlet er modtaget.

6.4 Forarbejdningsanlæg

Et forarbejdningsanlæg er et teknisk anlæg, der fra husdyrgødning og andre gødningsprodukter producerer forarbejdet husdyrgødning. Forarbejdet husdyrgødning er produkter fra et forarbejdningsanlæg (dog ikke afgasset biomasse medmindre der sker en forarbejdning efterfølgende).

Senest når du tager et anlæg i brug, skal du anmelde det til Plantedirektoratet, Sektor for Miljø med oplysning om:

- Dit CVR-nr.
- Dit navn og adresse
- Anlæggets forarbejdningsproces og -kapacitet.

Videregivelse af forarbejdet husdyrgødning

Hvis din virksomhed samtidig er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal du fortælle om til- og afgang af gødning via gødningskvitteringer (B1-aftalen) i dit gødningsregnskab.

Hvis dit anlæg ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, vil du blive tilmeldt som leverandør af forarbejdet husdyrgødning. Du skal derefter én gang årligt indberette til Plantedirektoratet, hvem du har modtaget og leveret gødning til. Du vil modtage en indkaldelse i juli 2009.

Indberetningsfristen er den 1. september 2009. Du skal oplyse os om, hvem du har videregivet gødning til i perioden 1. august 2008 til 31. juli 2009. Det gælder også, når leverancen er sket gennem tredjemand. Du skal oplyse om:

- Modtagers CVR-nr.
- Typen af gødning
- Det totale indhold af kvælstof, udnyttelsesprocent og antal dyreenheder

-
- Mængden af gødning.

Det totale indhold af kvælstof og udnyttelsesprocenten beregnes af producenten ud fra indgangsmaterialet og ud fra sammensætningen af de forarbejdede produkter.

Til beregning af dyreenheder skal forarbejdningsanlægget kunne gøre rede for, at forholdet mellem kg N og DE i den samlede afsatte gødning svarer til forholdet i de modtagne mængder. Modtagere af fraktioner fra et forarbejdningsanlæg kan modtage forskellige typer fraktioner med forskellige forhold mellem kg N og DE.

Hvis anlægget videregiver forarbejdet husdyrgødning til virksomheder/private, der ikke er tilmeldt registret, skal der betales kvælstofafgift af den solgte eller afsatte mængde. Afgiftspligten begynder, når den forarbejdede husdyrgødning gives videre i pakninger på 50 kg eller derunder. Der skal ikke betales afgift, hvis det totale indhold af kvælstof i gødningen er under 2 pct. af gødningens samlede vægt. Afgiften betales til SKAT, som sender et girokort til dig. Du kan få mere information på SKAT's hjemmeside www.skat.dk eller hos SKAT i Skive.

Husk at den forarbejdede husdyrgødning skal være anmeldt og deklareret til Plantedirektoratet, Sektor for Foder- og Gødningsstoffer inden den kan sælges til private.

Modtagelse af husdyrgødning

Senest den 1. september 2009 skal du give Sektor for Miljø besked om, hvem du har modtaget husdyrgødning eller anden organisk gødning fra i perioden 1. august 2008 til 31. juli 2009. Det gælder også, når leverancen er sket gennem tredjemand. Du skal oplyse:

- Afsætters CVR-nr.
- Typen af gødning
- Det totale indhold af kvælstof, udnyttelsesprocent og antal dyreenheder
- Mængden af gødning.

Ved modtagelse af husdyrgødning fra virksomheder/private, der ikke er tilmeldt registret, skal du kun oplyse om typen og mængden af den gødning, der samlet er modtaget.

Andre bestemmelser

Både forarbejdningsanlæg og produkterne, der afsættes fra forarbejdningsanlæg, skal opfylde regler, fastsat af de veterinære myndigheder. Vær særligt opmærksom på bestemmelser om hygiejniserings, og at du skal anmelde dit anlæg til din lokale fødevareregion.

Derudover kan der på jordbrugsvirksomheder med husdyrhold, hvor der etableres et gylleseparationsanlæg, gives dispensation fra landbrugslovens arealkrav. Du kan få mere at vide hos FødevarerErhverv www.ferv.fvm.dk.

6.5 Forbrændingsanlæg

Et forbrændingsanlæg for husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning er et teknisk anlæg, der ved forbrænding omdanner husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning til varmeenergi, røggasser og forbrændingsaske.

Et forbrændingsanlæg kan være et centralt anlæg, der er etableret og drevet alene med henblik på forbrænding. Foruden forbrænding af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning kan et

centralt anlæg være indrettet og drevet med henblik på forbrænding af andre affaldstyper, f.eks. slagteriaffald, spildevandsslam mv.

Et forbrændingsanlæg kan også være etableret hos en jordbrugsvirksomhed, der er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, med henblik på forbrænding af virksomhedens egen produktion af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning.

Afbrænding af husdyrgødning og fraktioner af husdyrgødning skal efter miljølovgivningen altid foregå i anlæg, der specifikt er godkendt til den type af forbrænding (Miljøstyrelsens bekendtgørelse om anlæg der forbrænder affald).

Med hensyn til mulige konsekvenser for arealkravet henvises til Miljøministeriets Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv.

Modtagelse af husdyrgødning/forarbejdet husdyrgødning på centrale forbrændingsanlæg

Centrale forbrændingsanlæg, der modtager husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning, skal senest 1. september 2009 give Plantedirektoratet, Sektor for Miljø besked om, hvem anlægget har modtaget husdyrgødning mv. fra i perioden 1. august 2008 til 31. juli 2009. Det gælder også, når leverancen er sket gennem tredjemand. Forbrændingsanlægget skal oplyse om:

- Afsætters CVR-nr.
- Typen af gødning
- Det totale indhold af kvælstof og DE
- Mængden af gødning.

Afbrænding på eget gårdanlæg

Hvis du etablerer et forbrændingsanlæg på din egen jordbrugsvirksomhed (gårdanlæg), vil du i gødningsregnskabet kunne fratække kvælstofmængden i husdyrgødningen eller den forarbejdede husdyrgødning, hvis følgende kontrolbetingelser er opfyldt:

- Forbrændingsanlæggets varmevekslerdel skal være forsynet med en energimåler, der kan måle den producerede varmeenergi i kWh. Energimåleren skal være kalibreret af et institut, der er akkrediteret hertil.
- I perioder, hvor der sker afbrænding på anlægget, skal du hver dag ajourføre en oversigt (driftsrapport), hvor du skal notere mængde og type af husdyrgødning eller forarbejdet husdyrgødning, som afbrændes. Endvidere skal du hver dag aflæse energimåleren og notere visningen i oversigten. Oversigten skal være påført navn og planperiode.
- Hver gang du skiller dig af med lageret af forbrændingsaske, skal du udtage en repræsentativ prøve til myndighedskontrol af asken på mindst 100 g. Du skal påføre dato for prøveudtagning på kontrolprøven. Samtidig skal du veje den samlede mængde aske, inden du skiller dig af med den. Du skal gemme prøven og dokumentation for vejning af den samlede askemængde på din virksomhed i mindst fem år.

Behandling af forbrændingsasken

Både centrale forbrændingsanlæg og gårdanlæg skal overholde regler for opbevaring og bortskaffelse af forbrændingsasken, der er fastsat af miljømyndighederne. Du skal være opmærksom på, at hvis asken er tiltænkt jordbrugsformål, må den udelukkende bestå af aske fra forbrændt husdyrgødning, og anvendelsen skal følge slambekendtgørelsens regler.

Opbevaring af aske fra forbrænding af husdyrgødning kan ske uden tilladelse på brugers virksomhed (miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 eller § 19), hvis det sker på et overdækket opbevaringsanlæg (se om reglerne hos Miljøstyrelsen www.mst.dk)

Hvis du videreleverer forbrændingsasken helt eller delvist som handelsgødning, skal du forinden have deklareret gødningen hos Plantedirektoratet, Sektor for Foder- og Gødningsstoffer, og du skal indberette til Plantedirektoratet, Sektor for Miljø, hvilke virksomheder, du har leveret gødningen til samt mængde og type.

7. Generelle oplysninger

7.1 Regelsæt der danner grundlag for denne vejledning

Nedenfor er der en liste over de regelsæt, du skal overholde i forbindelse med gødskning, og som vejledningen bygger på. Endelig er der en kort vejledning om din ret til at kræve indsigt i de oplysninger, vi har om din virksomhed.

Lovgivning og bekendtgørelser

Denne vejledning er udarbejdet på grundlag af:

- Lovbekendtgørelse nr. 757 af 29. juni 2006 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække
- Bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække i planperioden 2008/09
- Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv.
- Lov nr. 418 af 26. juni 1998 om afgift af kvælstof indeholdt i gødninger m.m.
- Bekendtgørelse nr. 1596 af 19. december 2007 om direkte støtte til landbrugere efter enkeltbetalingsordningen
- Bekendtgørelse nr. 345 af 13. maj 2008 om krydsoverensstemmelse.
- Bekendtgørelse om kvælstofprognosen for 2009, der udsendes omkring 1. april 2009.

Miljøbetingelser i enkeltbetalingsstøtte

For at få udbetalt enkeltbetalingsstøtte skal du overholde en række krav vedrørende miljø, fødevarer sikkerhed, dyrevelfærd og god landbrugs- og miljømæssig stand, herunder reglerne om jordbrugets anvendelse af gødning (krydsoverensstemmelse). Det betyder, at nogle af de regler og krav, der er omtalt i denne vejledning, også er omfattet af krydsoverensstemmelse. Overholder du ikke kravene, kan din støtte blive nedsat. Hvis du laver grovere og gentagne overtrædelser, kan nedsættelsen af din støtte blive større, eller støtten kan helt bortfalde.

De nærmere regler kan du læse om i FødevarerErhvervs bekendtgørelser og vejledninger om krydsoverensstemmelse www.ferv.fvm.dk.

7.2 Oplysning om virksomheds- og personoplysninger

Hvor finder du oplysninger?

- Tidligere indberettede gødningsregnskaber finder du i GHI på www.landbrugsindberetning.dk
- Indberettede leverancer af handelsgødning m.m. finder du på www.pdir.fvm.dk
- Hvem der er tilmeldt Register for Gødningsregnskab på hjemmesiden, www.pdir.fvm.dk
- Kommunerne kan få en generel adgang til data fra gødningsregnskabet, så de kan bruge disse i deres sagsbehandling. De kan blive oprettet som brugere i GHI, se vejledning om dette på www.landbrugsindberetning.dk

Hvilke oplysninger har Plantedirektoratet?

Hvis du henvender dig til os, kan du få at vide, hvilke oplysninger vi har registreret om din virksomhed. Vi retter forkerte oplysninger og giver besked til andre, der har modtaget forker-

te oplysninger i det omfang, det er muligt. Hvis vi ikke selv kan rette oplysningerne, vejleder vi om, hvordan du kan få oplysningerne rettet.

De fleste oplysninger får vi, når vi modtager pligtige indberetninger, ansøgninger om tilladelse, autorisationer, godkendelser m.m. I forbindelse med vores kontrolbesøg på virksomheden kan vi også indhente oplysninger. I disse tilfælde har du pligt til at give os oplysningerne. Du skal være opmærksom på, at du kan blive straffet, hvis vi ikke modtager oplysningerne til tiden eller slet ikke modtager dem.

Plantedirektoratet kan hente oplysninger fra andre offentlige myndigheder, herunder SKAT i forbindelse med vores generelle kontrol med overholdelse af lovens regler, så vi har mulighed for at sammenligne oplysninger, herunder personoplysninger, til brug for vores kontrol.

Det er bl.a. hensigten at indhente oplysninger om indførsel af kvælstofholdige gødninger fra udlandet. Dette skal være med til at sikre, at disse mængder kvælstof kommer med i gødningsregnskabet.

Hvilke oplysninger videregiver Plantedirektoratet?

Til brug for den øvrige kontrol videregiver vi oplysninger til andre enheder inden for ministeriet. Endvidere videregiver vi, når vi bliver bedt om det, visse oplysninger til andre offentlige instanser, herunder SKAT og private organer under iagttagelse af persondataloven og forvaltningsloven.

Hvad bruger Plantedirektoratet oplysningerne til?

Plantedirektoratet indsamler oplysninger om din virksomhed til brug for kontrol og administration af de regler, som vi administrerer.

Vi kontrollerer, om du overholder reglerne om anvendelse af gødning, plantedække, 'Randzoneordningen' og harmoni. Vi kontrollerer de gødningsregnskaber, vi modtager, og gennemfører kontrol på virksomhederne. Du skal opbevare din gødningsplanlægning og dit gødningsregnskab mindst 5 år. For at kunne kontrollere din virksomhed kan vi kræve, at du indsender eller viser os alle dokumenter, der kan have betydning for kontrollen. Hvis reglerne overtrædes, kan det straffes med bøde. Når vores kontrollører viser legitimation, har de adgang til din virksomhed.

Offentliggørelse af gødningsregnskaber

Gødningsregnskaberne offentliggøres på Internettet, når vi har afsluttet sagsbehandlingen af de indsendte oplysninger. Aftaler om overførsel af husdyrgødning til andre jordbrugsvirksomheder offentliggøres ikke.

For gødningsregnskaber, der har været udtrukket til kontrol, påfører Plantedirektoratet i forbindelse med offentliggørelsen koder for henholdsvis ingen bemærkninger, påtale eller vedtaget administrativt bødeforlæg. Vi offentliggør ikke oplysninger, vi har videregivet til politiet med ønske om, at de rejser tiltale, og sager hvor der er faldet dom.

Når du modtager et bødeforlæg fra os, vil vi oplyse dig om, at oplysningerne i gødningsregnskabet sammen med en kode for administrativt bødeforlæg, vil blive offentliggjort på Internettet, når du har betalt bøden.

Oplysningerne vil være tilgængelige på Internettet i 5 år. Vi sørger for, at alle oplysninger, der inden for denne periode viser sig at være forkerte eller vildledende, vil blive slettet eller rettet (i overensstemmelse med persondatalovens regler).

Klagemuligheder

Du har mulighed for at klage over vores behandling af oplysningerne til Plantedirektoratet, Skovbrynet 20, 2800 Kgs. Lyngby, pdir@pdir.dk eller til Datatilsynet, Borgergade 28, 5, 1300 København K, dt@datatilsynet.dk

8. Forkortelser

Nedenfor er en oversigt over de forkortelser, der bliver brugt i denne vejledning.

Ab lager	Fra lager
DE	Dyreenheder
FE	Foderenhed
GHI	Gødnings- og Husdyrindberetning
Ha	Hektar
JB-nr.	Jordbundstypenummer
K	Kalium
Kg	Kilo
Mm	Millimeter
M ²	Kvadratmeter
M ³	Kubikmeter
M.v.	Med videre
MVJ	Miljøvenlig jordbrugsforanstaltninger
N	Kvælstof
O.l.	Og lignede
P	Fosfor
P.b.a	På basis af
Pct.	Procent
Pga.	På grund af
Vha.	Ved hjælp af
VVM	Vurdering af virkning på miljøet

Tabel 1: Landbrugsafgrøder og grønsager på firland, kvælstof-, fosfor- og kalinormer

Kvælstofnormer og retningsgivende normer for fosfor og kalium i kg pr. ha for 2008/09

Normerne angiver total mængde kvælstof på årsbasis. For grønsager på friland, hvor der er fastsat en artsspecifik kvælstofnorm, gælder normen pr. kultur.

Afgørdekod	Afgørde	Forfrugtsværdi Kg N/ha	Indregning af forfrugtsværdi i i afgrødens kvælstofnorm Ja/Nej	Uvandet grovsand JB 1+3		Uvandet finsand JB 2+4 og 10-12 ¹		Vandet sandjord JB 1-4		Sandet lerjord JB 5-6		Lerjord JB 7-9		Korrektion for udbytte kg N/ hkg	Retningsgivende normer for fosfor og kalium ¹⁸⁾	
				Udbytenorm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytenorm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytenorm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytenorm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytenorm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha		kg P/ha	kg K/ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Vårsæd til modenhed																
1	Vårbyg ²	0	Ja	38 (42)	116	45 (50)	113	50 (55)	132	57 (63)	120	61 (67)	133	1,5	22	50
2	Vårhvede ²	0	Ja	35 (39)	115	41 (45)	111	46(51)	131	52 (58)	118	56 (62)	133	1,7	21	60
3	Havre	0	Ja	40	93	47	89	52	109	56	88	56	101	1,5	26	70
4	Andre kornarter, vårsået	0	Ja	40	94	47	91	52	110	52	88	56	102	1,5	23	55
5	Majs til høst ved modenhed	0	Ja	64	151	64	139	71	164	70	141	74	157	1,5	40	100
7	Korn + bælgæd, vårsået, maks. 50 pct. bælgæd	9	Ja	39	65	42	54	45	68	48	48	50	57	0,5	21	45
Vintersæd til modenhed																
10	Vinterbyg ²	0	Ja	49 (55)	151	53 (59)	143	57 (63)	160	72 (80)	154	77 (85)	168	1,2	18	54
11	Vinterhvede ²	0	Ja	48 (53)	152	62 (68)	155	66 (73)	172	80 (89)	167	85 (94)	181	1,3	20	70
13	Vinterhvede, brødhvede ²	0	Ja	48 (53)	188	62 (68)	195	66 (73)	214	80 (89)	213	85 (94)	229	1,7	20	70
14	Vinterrug ²	0	Ja	39 (43)	115	52 (58)	115	51 (56)	127	64 (71)	119	68 (75)	131	1,2	18	70
15	Hybridrug ²	0	Ja	49 (54)	126	64 (71)	128	64 (71)	141	75 (83)	131	80 (88)	145	1,2	22	85
16	Triticale ²	0	Ja	41 (46)	144	53 (59)	144	53 (59)	157	61 (67)	143	65 (72)	156	1,2	21	70
17	Andre kornarter, efterårsået ²	0	Ja	40 (45)	118	52 (58)	117	49 (54)	127	62 (69)	119	66 (73)	131	1,2	20	70
Oliefærø																
21	Vårraps	27	Ja	16	114	19	105	21	121	22	100	23	110	1,5	22	60
22	Vinterraps	27	Ja	25	169	31	179	31	179	36	186	38	188	1,5	27	90
23	Rybs	27	Ja	18	115	20	105	22	121	23	100	24	110	1,5	22	60
24	Solsikke	27	Ja	18	158	20	145	22	158	23	137	24	145	0	22	60
25	Sojabønner	19	Nej	45	0	45	0	45	0	45	0	45	0	0	36	110
180	Gul sennep	27	Ja	19	116	21	106	23	121	23	100	24	110	1,5	24	70
181	Anden oliefærøart	27	Ja	19	116	21	106	22	121	23	100	24	110	1,5	24	70

Afgørelseskode	Afgørelse	Forfrugtsværdi Kg N/ha	Indregning af forfrugtsværdi i i afgørelsens kvælstofnorm Ja/Nej	Uvandet grovsand JB 1+3		Uvandet finsand JB 2+4 og 10-12 ¹		Vandet sandjord JB 1-4		Sandet lerjord JB 5-6		Lerjord JB 7-9		Korrektion for udbytte kg N/ hkg	Retningsgivende normer for fosfor og kalium ¹⁸⁾	
				Udbytte-norm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha		kg P/ha	kg K/ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Bælgsæd																
30	Ærter	19	Nej	45	0	45	0	45	0	45	0	45	0	0	27	70
31	Hestebønner	19	Nej	45	0	45	0	45	0	45	0	45	0	0	33	95
32	Sødlupin	19	Nej	30	0	30	0	30	0	30	0	30	0	0	25	50
215	Ærtehelmsæd ¹³	19	Nej	47	0	55	0	64	0	71	0	71	0	0	27	150
35	Flerårig bælgsæd	19	Nej	45	0	45	0	45	0	45	0	45	0	0	27	65
36	Anden bælgsæd til modenhed	19	Nej	45	0	45	0	45	0	45	0	45	0	0	27	65
Hør og hamp																
40	Oliehør	27	Ja	15	86	15	74	15	86	15	65	15	74	0	18	40
41	Spindhør	27	Ja	90	54	90	41	90	54	90	33	90	41	0	23	50
42	Hamp	27	Ja	120	133	120	120	120	133	120	111	120	120	0	24	110
Frøgræs																
101	Rajgræs, alm.	10	Nej	12	137	12	137	12	137	12	137	12	137	0	20	80
102	Rajgræs, alm. 1. år, efterårsudlagt	10	Nej	12	171	12	171	12	171	12	171	12	171	0	20	80
103	Rajgræs, italiensk	10	Nej	12	107	12	107	12	107	12	107	12	107	0	20	80
104	Rajgræs, italiensk, 1. år, efterårsudlagt	10	Nej	12	141	12	141	12	141	12	141	12	141	0	20	80
116	Rajgræs, hybrid	10	Nej	12	120	12	120	12	120	12	120	12	120	0	20	80
117	Rajgræs, hybrid, efterårsudlagt	10	Nej	12	154	12	154	12	154	12	154	12	154	0	20	80
105	Timothe, knoldrottehal	10	Nej	5	94	5	94	5	94	5	94	5	94	0	20	80
106	Hundegræs	10	Nej	9	171	9	171	9	171	9	171	9	171	0	20	80
107	Engsvingel	10	Nej	8	103	8	103	8	103	8	103	8	103	0	20	70
108	Rødsvingel, fåresvingel	10	Nej	8	120	8	120	8	120	8	120	8	120	0	20	70
109	Rajsvingel	10	Nej	10	137	10	137	10	137	10	137	10	137	0	20	80
110	Stivbladet svingel	10	Nej	8	103	8	103	8	103	8	103	8	103	0	20	70
111	Strandsvingel	10	Nej	8	163	8	163	8	163	8	163	8	163	0	20	70
112	Engrapgræs (marktype)	10	Nej	11	128	11	128	11	128	11	128	11	128	0	20	60
113	Engrapgræs (plænetype)	10	Nej	8	137	8	137	8	137	8	137	8	137	0	20	60
114	Alm. rapgræs	10	Nej	8	111	8	111	8	111	8	111	8	111	0	20	60
115	Hvene, alm. og krybende	10	Nej	6	103	6	103	6	103	6	103	6	103	0	20	60

Afgrødekod	Afgrøde	Forfrugtsværdi Kg N/ha	Indregning af forfrugtsværdi i i afgrødens kvælstofnorm Ja/Nej	Uvandet grovsand JB 1+3		Uvandet finsand JB 2+4 og 10-12 ¹		Vandet sandjord JB 1-4		Sandet lerjord JB 5-6		Lerjord JB 7-9		Korrektion for udbytte kg N/ hkg	Retningsgivende normer for fosfor og kalium ¹⁸⁾ kg P/ ha kg K/ ha	
				Udbyttorm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbyttorm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbyttorm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbyttorm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbyttorm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Andet markfrø																
120	Kløver , hvid, rød, alsikke	87	Nej	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	0	20	60
121	Græsmarksbælgplanter (lucerne, sneglebælg m.fl.)	27	Nej	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	0	20	60
122	Kommen	27	Nej	11	111	11	111	11	111	11	111	11	111	4,0	20	60
123	Valmue	27	Ja	5	115	8	112	9	128	9	107	9	115	4,0	20	60
124	Spinat	27	Ja	12	137	15	134	17	154	17	133	17	141	4,0	20	60
125	Bederøer	27	Ja	20	180	20	180	20	180	20	180	20	180	0	20	60
126	Andet markfrø til udsæd	27	Nej	-	103	-	103	-	103	-	103	-	103	0	20	60
Kartofler																
150	Læggekartofler	6	Ja	270	110	295	101	320	118	320	97	320	105	0,2	32	150
151	Stivelseskartofler	6	Ja	390	175	440	170	490	192	490	170	490	179	0,2	41	125
152	Spisekartofler	6	Ja	285	138	360	138	385	155	385	133	385	142	0,2	32	180
153	Bagekartofler, andre kartofler	6	Ja	390	175	440	170	490	192	490	170	490	179	0,2	32	145
Fabriksproduktion																
160	Roer til fabrik	15	Ja	338	110	438	106	566	129	566	108	602	120	0,1	38	150
161	Cikorierødder	15	Ja	-	127	-	127	-	127	-	127	-	127	0,1	30	190
162	Andre industriafgrøder/rodfrugter	15	Ja	-	107	-	107	-	107	-	107	-	107	0	40	190
Helsæd, vår																
210	Vårbyg, helsæd	0	Ja	5400	117	6400	113	7100	132	8100	119	8600	132	-	25	135
211	Vårhvede, helsæd	0	Ja	4900	114	5800	109	6500	127	7400	113	7900	126	-	24	135
212	Havre, helsæd	0	Ja	5600	119	6600	115	7300	133	7500	114	7900	126	-	25	135
213	Blandkorn, vårsæet, helsæd	0	Ja	5800	121	6800	116	7500	135	7500	114	8000	127	-	25	135
214	Korn + bælg sæd, helsæd (maks. 50 pct. bælg sæd)	9	Ja	5600	59	6100	50	6500	67	6900	49	7200	60	-	25	135
215	Ærtehel sæd	19	Nej	4700	0	5500	0	6400	0	7100	0	7100	0	-	27	150
216	Silomajs	0	Ja	9300	151	9300	139	10300	164	10200	141	10700	157	-	44	135

Afgrødekod	Afgrøde	Forfrugtsværdi Kg N/ha	Indregning af forfrugtsværdi i i afgrødens kvælstofnorm Ja/Nej	Uvandet grovsand JB 1+3		Uvandet finsand JB 2+4 og 10-12 ¹		Vandet sandjord JB 1-4		Sandet lerjord JB 5-6		Lerjord JB 7-9		Korrektion for udbytte kg N/ hkg	Retningsgivende normer for fosfor og kalium ¹⁸⁾	
				Udbyttorm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbyttorm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbyttorm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbyttorm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbyttorm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha		kg P/ha	kg K/ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Helsæd, vinter																
220	Vinterbyg, helsæd	0	Ja	5700	152	6200	144	6600	160	8300	153	8900	167	-	19	115
221	Vinterhvede, helsæd	0	Ja	5700	155	7300	156	7700	173	9300	165	9900	179	-	24	140
222	Vinterrug, helsæd	0	Ja	4600	115	6000	115	5900	127	7400	118	7900	131	-	25	145
223	Vintertriticale, helsæd	0	Ja	4800	145	6200	144	6200	157	7100	143	7600	156	-	20	120
224	Blandkorn, efterårssået, helsæd	0	Ja	4400	115	5900	115	5700	127	7200	118	7700	131	-	20	120
Korn, grønkorn																
230	Vårkorn, grønkorn ¹⁴	0	Ja	2600	98	3300	98	3300	110	3600	94	3600	103	-	19	100
234	Korn + bælgssæd, grønkorn, (maks. 50 pct. bælgssæd)	9	Ja	2600	60	3300	59	3300	72	3600	56	3600	64	-	18	100
235	Vinterkorn, grønkorn ¹⁵	0	Ja	3300	122	4300	127	4300	139	5300	135	5300	144	-	20	120
Græs, permanent																
250	Permanent græs med meget lavt udbytte ⁴	19	Nej	800	26	800	26	800	26	800	26	800	26	-	4	30
251	Permanent græs med lavt udbytte ⁴	19	Nej	1800	68	1800	68	1800	68	1800	68	1800	68	-	8	60
252	Permanent græs med normalt udbytte ⁴	19	Nej	3000	133	3000	133	3000	133	3000	133	3000	133	-	13	100
255	Permanent græs under 50 pct. kløver, omlagt mindst hvert 5. år ⁴⁺⁷⁺¹⁷	87	Nej	6100	233	6900	234	8200	246	7200	237	7200	237	-	29	240
256	Permanent græs over 50 pct. kløver omlagt mindst hvert 5. år ⁴⁺⁷⁺¹⁷	87	Nej	5100	64	5800	64	6800	64	6800	64	6800	64	-	25	215
257	Permanent græs uden kløver omlagt min. hvert 5. år ⁴⁺¹⁷	19	Nej	6600	310	7800	318	9300	344	8300	327	8300	327	-	33	240
259	Permanent græs til fabrik, min. 6 tons udbytte ³	19	Nej	6	180	7	180	7	180	7	180	7	180	30	17	115

Afgrødekod	Afgrøde	Forfrugtsværdi	Indregning af forfrugtsværdi i i afgrødens kvælstofnorm	Uvandet grovsand JB 1+3		Uvandet finsand JB 2+4 og 10-12 ¹		Vandet sandjord JB 1-4		Sandet lerjord JB 5-6		Lerjord JB 7-9		Korrektion for udbytte	Retningsgivende normer for fosfor og kalium ¹⁸⁾	
				Kg N/ha	Ja/Nej	Udbyttorm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbyttorm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbyttorm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbyttorm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha		Udbyttorm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
272	Permanent græs/kl. græs til fabrik, omlagt mindst hvert 5. år ³	19	Nej	11	269	14	321	16	372	15	346	15	346	30	41	310
273	Permanent lucerne til fabrik, omlagt mindst hvert 5. år ³	87	Nej	11	0	13	0	15	0	14	0	14	0	-	34	300
274	Permanent lucerne med min 25 pct. græs til fabrik, omlagt mindst hvert 5. år ³	87	Nej	11	64	13	64	15	64	14	64	14	64	-	34	300
277	Permanent kløver til fabrik, omlagt mindst hvert 5. år ³	87	Nej	11	0	13	0	15	0	14	0	14	0	-	34	300
278	Permanent lucerne og lucernegræs med over 50 pct. lucerne, omlagt mindst hvert 5. år ⁴⁺¹⁷	87	Nej	5100	64	5800	64	6800	64	6800	64	6800	64	-	25	215
275	Permanent rullegræs, omlagt mindst hvert 5. år	0	Nej	-	210	-	210	-	210	-	210	-	210	-	20	150
276	Permanent græs og kløvergræs uden norm ⁶	19	Nej	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	0
Græsmarksplanter i omdrift																
266	Græs/kløvergræs under 50 pct. kløver med ekstremt lavt udbytte ⁴⁺⁷	19	Nej	600	26	600	26	600	26	600	26	600	26	-	4	30
267	Græs/kløvergræs under 50 pct. kløver med meget lavt udbytte ⁴⁺⁷	19	Nej	1500	68	1500	68	1500	68	1500	68	1500	68	-	8	60

Afgrødekod	Afgrøde	Forfrugtsværdi	Indregning af forfrugtsværdi i i afgrødens kvælstofnorm	Uvandet grovsand JB 1+3		Uvandet finsand JB 2+4 og 10-12 ¹		Vandet sandjord JB 1-4		Sandet lerjord JB 5-6		Lerjord JB 7-9		Korrektion for udbytte	Retningsgivende normer for fosfor og kalium ¹⁸⁾				
				Kg N/ha	Ja/Nej	Udbytenorm hkg/ha	Kvælstofnorm kg N/ha	Udbytenorm hkg/ha	Kvælstofnorm kg N/ha	Udbytenorm hkg/ha	Kvælstofnorm kg N/ha	Udbytenorm hkg/ha	Kvælstofnorm kg N/ha		Udbytenorm hkg/ha	Kvælstofnorm kg N/ha	kg N/ hkg	kg P/ ha	kg K/ ha
268	Græs/kløvergræs under 50 pct. kløver med lavt udbytte ⁴⁺⁷	19	Nej	2600	133	2600	133	2600	133	2600	133	2600	133	-	14	100			
260	Kløvergræs under 50 pct. kløver (omdrift) ⁴⁺⁷	87	Nej	6100	234	6300	235	7600	246	6600	238	6600	238	-	29	210			
261	Kløvergræs over 50 pct. kløver (omdrift) ⁴⁺⁷	87	Nej	5100	64	5600	64	6600	64	6600	64	6600	64	-	25	170			
262	Lucerne og lucernegræs med over 50 pct. lucerne (omdrift) ⁴	87	Nej	5100	64	5600	64	6600	64	6600	64	6600	64	-	25	170			
263	Græs uden kløver (omdrift) ⁴	19	Nej	6600	312	7100	321	8600	346	7600	329	7600	329	-	33	240			
265	Græs/kløvergræs slået før vårsået afgrøde eller ital. rajgræs til fro ⁴⁺⁸	0	Nej	2000	86	2400	86	2400	86	2400	86	2400	86	-	9	70			
269	Rullegræs (omdrift)	0	Nej	-	210	-	210	-	210	-	210	-	210	-	20	150			
270	Græs til udegrise	70	Nej	-	180	-	180	-	180	-	180	-	180	-	25	170			
264	Græs og kløvergræs uden norm ⁶	19	Nej	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	0			
170	Græs/kløvergræs til fabrik ³	19	Nej	12	275	14	326	16	377	15	352	15	352	30	41	310			
171	Lucerne til slået (inkl. slået til eget foder) ³	87	Nej	11	0	13	0	15	0	14	0	14	0	-	34	300			
172	Lucerne med min. 25 pct. græs til slået (inkl. slået til eget foder) ³	87	Nej	12	64	14	64	16	64	15	64	15	64	-	34	300			
173	Kløver til slået (inkl. slået til eget foder) ³	87	Nej	11	0	13	0	15	0	14	0	14	0	-	34	300			
Andre foderafgrøder																			
280	Fodersukkerroer	15	Ja	9000	158	12000	171	12000	184	13000	171	13000	180	-	41	230			
281	Kålroer	15	Ja	7000	154	8500	154	8500	167	8500	145	8500	154	-	39	185			

Afgørelse	Afgøde	Forfrugtsværdi kg N/ha	Indregning af forfrugtsværdi i afgørelsens kvælstofnorm Ja/nej	Uvandet grovsand JB 1+3		Uvandet finsand JB 2+4 og 10-12 ¹		Vandet jord Alle jordtyper		Sandet lerjord JB 5-6		Lerjord JB 7-9		Korrektion for udbytte kg N/hkg	Retningsgivende normer for fosfor og kalium			
				Udbytte-norm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha		Udbytte-norm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	kg P/ha	kg K/ha
Grønsager, friland, særlige støtterettigheder																		
400	Asier	25	Ja	-	135	-	120	-	135	-	110	-	120	-	30	150		
401	Asparges	25	Nej	-	150	-	150	-	150	-	150	-	150	-	20	150		
402	Bladselleri	25	Ja	-	215	-	200	-	215	-	190	-	200	-	40	180		
403	Blomkål	25	Ja	-	255	-	240	-	255	-	230	-	240	-	40	200		
404	Broccoli	25	Ja	-	215	-	200	-	215	-	190	-	200	-	40	200		
405	Courgette, squash	25	Ja	-	150	-	135	-	150	-	125	-	135	-	30	150		
406	Grønkål	50	Ja	-	185	-	170	-	185	-	160	-	170	-	25	140		
407	Gulerod	25	Ja	400	125	400	110	400	125	400	100	400	110	0,1	35	200		
408	Hvidkål	50	Ja	-	285	-	270	-	285	-	260	-	270	-	40	250		
409	Kinakål	25	Ja	-	195	-	180	-	195	-	170	-	180	-	35	180		
410	Knoldselleri	50	Ja	-	235	-	220	-	235	-	210	-	220	-	40	230		
411	Løg	0	Ja	-	165	-	150	-	165	-	140	-	150	-	40	180		
412	Pastinak	25	Ja	-	165	-	150	-	165	-	140	-	150	-	35	200		
413	Rodpersille	25	Ja	-	165	-	150	-	165	-	140	-	150	-	30	200		
415	Porre	25	Ja	-	225	-	210	-	225	-	200	-	210	-	35	200		
416	Rosenkål	50	Ja	-	240	-	225	-	240	-	215	-	225	-	40	220		
417	Rødbede	25	Ja	-	180	-	165	-	180	-	155	-	165	-	35	200		
418	Rødkål	50	Ja	-	265	-	250	-	265	-	240	-	250	-	40	230		
420	Salat	25	Ja	-	165	-	150	-	165	-	140	-	150	-	30	150		
421	Savoykål, spidskål	25	Ja	-	265	-	250	-	265	-	240	-	250	-	40	230		
422	Spinat	25	Ja	-	120	-	105	-	120	-	95	-	105	-	25	125		
423	Sukkermais	25	Ja	-	155	-	140	-	155	-	130	-	140	-	40	150		
424	Ærter, konsum	25	Nej	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	25	75		
429	Jordskok, konsum	25	Nej	-	150	-	150	-	150	-	150	-	155	-	30	120		
450	Grønsager, andre	25	Ja	-	265	-	250	-	265	-	240	-	250	-	30	150		
Krydderurter																		
430	Bladpersille	25	Ja	-	205	-	190	-	205	-	180	-	190	-	20	100		
431	Purløg	50	Ja	-	300	-	285	-	300	-	275	-	285	-	20	100		
432	Krydderurter, støtteberettigede	25	Ja	-	205	-	190	-	205	-	180	-	190	-	20	100		
433	Krydderurter, andre	25	Ja	-	205	-	190	-	205	-	180	-	190	-	20	100		

Noter til Tabel 1

- 1) JB 12 kan indplaceres som andre jordtyper ud fra den aktuelle tekstur.
- 2) Korrektion af kvælstofnormen for højere forventet udbytte foretages i forhold til udbyttenerne angivet i parentes, når forfrugten er alt andet end korn. Når forfrugten er korn, sker korrektionen i forhold til den først angivne udbyttenernorm.
- 3) Udbytte i ton færdigvarer pr. ha (93 procent tørstof). Der kan omregnes mellem foderenheder og færdigvarer med faktoren 1 FE = 1,2 kg. færdigvare. For ”græs/kløvergræs til fabrik (omdrift)” og ”permanent græs til fabrik, min 6 tons udbytte” foretages udbyttekorrektion med 30 kg N pr. tons færdigvare.
- 4) For tildeling af kvælstofkvote til græs og kløvergræs i omdrift, permanent græs, græs-/kløvergræsudlæg og græs-/kløvergræsefterafgrøder gælder kravene til benyttelse i nedenstående oversigts-tabel. Kravene til benyttelse af markerne er angivet ved et minimum antal græssende dyreenheder eller slæt pr. ha.
- 5) Kvælstof afsat af græssende dyr fra regnes ved opgørelsen af produktionen af kvælstof i husdyrgødningen, for MVJ-tilsagn indgået i 2006 og 2007 samt for aftaler indgået i 2002 eller tidligere. Afræsses en anden virksomheds arealer, fratrækkes kvælstof som afsat, og Skema B1 udfyldes.
- 6) Benyttes til græsmarker eller dele af græsmarker, hvor der ikke er græssende DE nok til at opfylde kravene for tildeling af norm, jf. oversigtstabellen.
- 7) Kløver omfatter også lucerne, vikke og andre græsmarksbælglplanter.
- 8) Normen kan anvendes, når der tages et slæt efter 1. maj forud for en forårssået afgrøde med sent såtidspunkt som f.eks. silomajs. Normen kan også anvendes når der om foråret tages et slæt af italiensk rajgræs forud for høst af frø.
- 9) Normen gælder også for efterslæt af ikke kvælstoffikserende afgrøder, der benyttes til afgræsning eller slæt. Afgrøden skal medregnes i oversigtstabellen nedenfor.
- 10) Normen gælder også for efterslæt af kvælstoffikserende afgrøder, der benyttes til afgræsning eller slæt. Afgrøden skal medregnes i oversigtstabellen nedenfor.
- 11) Der trækkes en eftervirkning på 25 kg N pr. ha eller 17 kg N pr. ha »pligtige efterafgrøder«, dyrket i efteråret 2007 fra virksomhedens samlede kvælstofkvote 2007/2008. »Pligtige efterafgrøder«, jf. § 26, med eftervirkning på 25 kg N pr. ha anvendes, når der på virksomheden er udbragt 0,8 DE pr. ha harmoniareal og derover i forrige planperiode (inkl. anden organisk gødning, hvor 100 kg N svarer til en DE). »Pligtige efterafgrøder«, jf. § 26, med eftervirkning på 17 kg N pr. ha anvendes, når der på virksomheden er udbragt mindre end 0,8 DE pr. ha harmoniareal og derover i forrige planperiode (inkl. anden organisk gødning, hvor 100 kg N svarer til en DE).
- 12) Anvendes til udlæg og efterslæt til grøngødning dog ikke »pligtige efterafgrøder«.
- 13) Udbytte opgivet i afgrødeenheder = 100 FE.
- 14) Omfatter normen for vårbyg, havre, vårhvede og blandsæd til grønkorn.
- 15) Omfatter normen for vinterbyg, vinterrug, vintertriticale og vinterhvede samt blandinger til grønkorn.
- 16) Vildtagte kan gødskes, uden at regne kvælstoffet med i gødningsregnskabet, hvis der er betalt afgift af gødningen, jf. lovens § 14, stk. 2.
- 17) For arealer, der har henligget i 5 år eller længere, bruges afgrødenormerne for permanent græs, der ikke er omlagt.
- 18) Værdierne for P og K er vejledende og opgjort for JB 2 + 4 ved normale niveauer af fosforindhold (Pt.) og kaliumindhold (Kt.) i jord. Tilførsel af P og K skal afpasses efter balancen for hele sædskiftet.
- 19) Kvælstofkvoten for miljøtilsagn indgået i 2003, 2004 og 2005 beregnes som indholdet af kvælstof afsat af græssende dyr. Krav til antal græssende dyreenheder er fastsat i tilsagnet. Opgørelsen af afsætningen af kvælstof fra husdyr på marken skriver du i kolonnen ”Evt. N-korrektion” i skema A eller enkeltbetalingsordningens side 5.

Beregning af norm:

Kvælstofnormen for hovedafgrøden, som er den afgrøde der står på side 3 i støtteansøgningen om enkeltbetaling i planperioden, beregnes som afgrødens norm (kolonne nr. 6, 8, 10, 12 og 14) fratrukket forfrugtsværdien af forfrugten - hovedafgrøden i sidste planperiode - fra (kolonne nr. 3) forudsat, at forfrugtsværdien skal indregnes i afgrødenormen for dette års hovedafgrøde (kolonne nr. 4). Forfrugtsværdien skal indregnes, når der for dette års hovedafgrøde er anført et ”ja” i kolonne 4. Når der er anført et ”ja” fratrækkes den forfrugtsværdi, der er anført under forfrugtsafgrøden. Ved dyrkning af flere afgrøder pr. mark pr. vækstsæson fratrækkes ikke forfrugtsværdi.

Jordtype: Jordtypen angives ud fra jordtypen i pløjelaget.

Udbytte: Tildeling af norm til en afgrøde forudsætter, at afgrøden dyrkes og høstes efter almindelige landbrugsmæssige principper til salg, opføringen, energiafgrøder eller andet erhvervmæssigt formål, hvor udbytte og anvendelse kan dokumenteres.

De fastsatte udbyttener for korn, industriafgrøder og frø til udsæd er udbyttet ved den for afgrøden gældende basisvandprocent og renhed ved afregning.

For kartofler angives udbyttet som afregnet vare, idet der er korrigeret for frasortering og lagringssvind.

For grovfoder er udbyttene i nettofoderenheder.

For græs eller grønafrøder, der sælges til grøntørring, kan udbyttet omregnes som 1 FE = 1,2 kg færdigvare.

Normer for grovfoderafgrøder:

Når den høstede fodermængde ikke opfodres på virksomheden, skal den solgte mængde (FE) kunne dokumenteres vha. salgsbilag. Hvis en virksomhed lader græsarealer afgræsse af dyr tilhørende en anden virksomhed, skal afgræsningen dokumenteres med en kvittering for overførsel af husdyrgødning. Ved anvendelse af eget gårdbiogas-anlæg skal afgrøden indregnes i gødningsregnskabet som tilført organisk materiale til anlægget.

Summen af græsudbytte i slet og afgræsning må ikke overstige 4.000 FE pr. græssende DE.

Normer for græs i omdrift:

Indplacering af græs/kløvergræs i omdrift sker efter indholdet af kløver i afgrøden. Indplaceringen skal overholde kravet til antal græssende dyreenheder angivet i oversigtstabellen.

Normer for permanent græs:

Normer for permanent græs, græsudlæg og græsefterafgrøder kan kun anvendes, når græsset benyttes til afgræsning eller slæt i et minimumsomfang, jf. oversigtstabellen. Kravet til benyttelse skal være overholdt for alle arealer med græs, hvor der tildeles kvælstofkvote eller græs, som er omfattet MVJ-ordninger. Ved afgræsning skal det kunne dokumenteres, at der på græsmarkerne er et græsningstryk svarende til minimum antal græssende dyr, der er angivet i oversigtstabellen. Tages der et eller flere græsslæt på arealerne reduceres arealet, hvorpå der skal dokumenteres afgræsning med de i oversigten angivne andele pr. slæt.

Forfrugtsværdi ved randzoneordningen:

Efterafgrøder udlagt i forbindelse med randzoneordningen oppebærer ingen eftervirkning.

Oversigtstabel - Minimum antal græssende dyreenheder pr. ha for at normen for græskategorien kan anvendes			
Afgrøde- kode	Græskategori	Andele, som hvert slæt på marken beslaglægges af markens samlede areal ¹⁾	Minimum antal græssende dyreenheder pr. ha ²⁾
250	Permanent græs med meget lavt udbytt niveau ³⁾	1,00	0,2
251	Permanent græs med lavt udbytt niveau ³⁾	1,00	0,5
252	Permanent græs med normalt udbytt niveau ⁴⁾	0,50	0,9
253	Miljøgræs, MVJ-ordning 1 (80 N)	0,50	0,7
254	Miljøgræs, MVJ-ordning 2 (0 N) ³⁾	1,00	0,2
255	Permanent græs under 50 pct. kløver omlagt min. hvert 5. år	0,33	1,9
256	Permanent græs over 50 pct. kløver omlagt min. hvert 5. år	0,33	1,7
257	Permanent græs uden kløver omlagt min. hvert 5. år	0,33	2,1
258	Permanent græs, ø-støtte	1,00	0,2
278	Permanent lucerne og lucernegræs med over 50 pct. lucerne, omlagt mindst hvert 5. år	0,33	1,7
260	Kløvergræs under 50 pct. kløver (omdrift)	0,33	1,9
261	Kløvergræs over 50 pct. kløver (omdrift)	0,33	1,7
262	Lucerne og lucernegræs med over 50 pct. lucerne	0,33	1,7
263	Græs uden kløver (omdrift)	0,33	2,1
265	Græs/kløvergræs, slæt før vørsået afgrøde eller ital. rajgræs til frø	1,00	-
266	Græs/kløvergræs under 50 pct. kløver med ekstremt lavt udbytt niveau ³⁾	1,00	0,2
267	Græs/kløvergræs under 50 pct. kløver med meget lavt udbytt niveau ³⁾	1,00	0,5
268	Græs/kløvergræs under 50 pct. kløver med lavt udbytt niveau ³⁾	0,50	0,9
960	Græs, udlæg/efterslæt efter grønkorn o.l. høstet maj/juni	0,33	1,3
961	Græs, udlæg/efterslæt efter helsød/tidlig frøgræs eller vinterbyg høstet senest 1. august	1,00	0,8
962	Græs, udlæg/efterslæt efter korn/sildig frøgræs	1,00	0,3
963	Kløvergræs, udlæg/efterslæt efter grønkorn o.l. høstet i maj/juni	0,33	1,1
964	Kløvergræs, udlæg/efterslæt efter helsød høstet senest 1. august	1,00	0,6
965	Kløvergræs, udlæg/efterslæt efter korn	1,00	0,3

1) Andelen af markens græsareal, som beslaglægges af slæt, kan maksimalt være 1,00.
2) Dyreenheder i svin, fjerkræ og pelsdyr samt dyr, der ikke kommer på græs, kan ikke medregnes. Antal dyreenheder opgøres efter husdyrgødningsbekendtgørelsen. Ved dyr i græs fra anden virksomhed multipliceres antal græssende DE med 2.
3) Der skal regnes med minimum 0,2 dyreenheder pr. hektar. Hvis du i gødningsregnskabet fratrækker normproduktion for flere DE, skal du benytte antal DE fra gødningsregnskabet.
4) På særligt produktive permanente græsarealer, som ikke er omlagt indenfor de seneste 5 år, kan normen for permanent græs, under 50 procent kløver, omlagt mindst hvert 5. år, undtagelsesvist anvendes, såfremt der kan dokumenteres et græsningsniveau svarende til kravet for græs i omdrift, og at udbyttet overstiger 4000 FE pr. ha. Dokumentationen skal bestå af en foderplan med opgørelse af det samlede producerede antal FE på virksomheden samt foderbehovet. Produktionen af FE skal opgøres ud fra udbytt normerne for alle de dyrkede og indkøbte grovfoderafgrøder og foderbehovet beregnes ud fra et maksimalt foderforbrug af græsafgrøder på 2500 FE pr. dyreenhed.
5) Summen af græsudbytte i slet og afgræsning må ikke overstige 4.000 FE pr. græssende DE.

Tabel 2: Andre kulturer, kvælstof, fosfor- og kaliumnormer						
Afgrødekode	Afgrøde	Forfrugtsværdi	Indregning af forfrugtsværdi i afgrødens kvælstofnorm	Alle jordtyper N-norm	Retningsgivende normer for fosfor og kalium	
	1	Kg N/ha 2	Ja/nej 3	Kg N/ha 4	kg P/ha 5	kg K/ha 6
Medicinplanter						
440	Solhat	0	Nej	75	20	100
448	Medicinplanter, et- og toårige	0	Nej	80	20	100
449	Medicinplanter, stauder og vedplanter	0	Nej	80	20	100
Havefrø						
650	Chrysanthemum Garland	30	Ja	60	20	50
651	Dild	30	Ja	90	20	60
652	Kinesisk kål	30	Ja	140	35	100
653	Karse	30	Ja	120	30	80
654	Roquette	30	Ja	110	30	80
655	Radis	30	Ja	120	30	80
656	Bladbede, rødbede	30	Ja	210	40	140
657	Grønkål	30	Ja	160	40	100
658	Gulerødder	30	Ja	160	30	90
659	Kål (hvid- og rødkål)	30	Ja	200	40	100
660	Persille	30	Ja	210	40	100
661	Kørvel	30	Ja	180	30	80
662	Majroe	30	Ja	160	40	100
663	Pastinak	30	Ja	120	30	90
664	Skorzonerrod	30	Nej	150	40	100
665	Havrerod	30	Ja	150	40	100
666	Purløg	30	Nej	120	20	90
667	Timian	30	Nej	120	40	60
668	Blomsterfrø	30	Ja	60	30	80
669	Andet havefrø	30	Ja	100	40	100
Planteskole kulturer (friland)						
500	Buske og træer	0	Nej	150	30	150
501	Stauder	0	Nej	300	30	350
502	Blomsterløg	0	Nej	300	45	170
503	En- og toårige planter	0	Nej	300	30	350
Frukt og bær						
510	Melon	25	Ja	135	30	180
511	Græskar	25	Ja	135	30	180
512	Rabarber	50	Nej	100	20	200
513	Jordbær	0	Nej	80	25	130
514	Solbær	0	Nej	160	30	200
515	Ribs	0	Nej	160	30	200
516	Stikkelsbær	0	Nej	100	25	125
517	Brombær	0	Nej	100	25	125
518	Hindbær	0	Nej	100	25	125
519	Blåbær	0	Nej	100	25	125
532	Anden buskfrugt	0	Nej	85	25	100
559	Anden buskfrugt, støtteberettiget	0	Nej	85	25	100

Afgrødekode	Afgrøde	Forfrugtsværdi	Indregning af forfrugtsværdi i afgrødens kvælstofnorm	Alle jordtyper N-norm	Retningsgivende normer for fosfor og kalium	
					Kg N/ha	Ja/nej
	1	2	3	4	5	6
Træfrugt						
520	Kirsebær uden undervækst	0	Nej	150	30	200
521	Kirsebær med undervækst af græs, der udnyttes ¹⁾	0	Nej	200	30	250
522	Blomme uden undervækst af græs	0	Nej	150	30	200
523	Blomme med undervækst af græs, der udnyttes ¹⁾	0	Nej	200	30	250
526	Hyld	0	Nej	200	30	250
527	Hassel og valnød	0	Nej	85	30	100
528	Æble	0	Nej	140	30	250
529	Pærer	0	Nej	140	30	250
530	Vindruer	0	Nej	140	30	250
536	Spisedruer	0	Nej	140	30	250
533	Rønnebær	0	Nej	100	30	200
534	Hyben	0	Nej	100	30	200
535	Mispel	0	Nej	100	30	200
531	Anden træfrugt	0	Nej	100	30	200
539	Blandet støtteberettiget frugt	0	Nej	100	30	200
Væksthus og planteskoler²⁾						
540	Tomat ²⁾	0	Nej	2350	500	4000
541	Agurk ²⁾	0	Nej	2100	450	3200
542	Salat ²⁾	0	Nej	900	150	1400
543	Andre grønsager ²⁾	0	Nej	800	140	1200
544	Snitblomster og snitgrønt ²⁾	0	Nej	1100	160	1350
545	Potteplanter ²⁾	0	Nej	950	140	1200
547	Planteskolekulturer (stauder og vedplanter undtagen frugtbuske) ²⁾	0	Nej	300	60	400
548	Småplanter (en-årige) ²⁾	0	Nej	300	60	400
549	Lukket system 1 (en-årige) ³⁾	0	Nej	Udbragt mængde	Udbragt mængde	Udbragt mængde
550	Lukket system 2 (stauder og vedplanter) ³⁾	0	Nej	Udbragt mængde	Udbragt mængde	Udbragt mængde
Andre specialafgrøder						
560	Containerplads 1 (frugtbuske) ⁴⁾	0	Nej	550	60	600
561	Containerplads 2 (en-årige) ⁴⁾	0	Nej	550	60	600
562	Containerplads 3 (stauder og vedplanter undtagen frugtbuske) ⁴⁾	0	Nej	550	60	600
563	Svampe, champignon	0	Nej	Udbragt mængde	Udbragt mængde	Udbragt mængde
Trækulturer						
580	Skovdrift, alm.	0	Nej	0	0	0
581	Nyplantning i skov med træhøjde under 3 m	0	Nej	15	10	40
582	Skovrejsning på tidligere landbrugsjord	0	Nej	0	0	0
583	Juletræer	0	Nej	75	10	40
	(inkl. pyntegrønt)	0	Nej	100	10	40
Energiskov og anden produktion						
591	Lavskov	0	Nej	35	10	40
592	Pil	0	Nej	120	15	50
593	Poppel	0	Nej	120	15	50
594	El	0	Nej	75	15	50

Afgrødekode	Afgrøde	Forfrugtsværdi	Indregning af forfrugtsværdi i afgrødens kvælstofnorm	Alle jordtyper N-norm	Retningsgivende normer for fosfor og kalium	
					Kg N/ha	Ja/nej
	1	2	3	4	5	6
Særlige kulturer til energi og anden produktion						
596	Elefantgræs	0	Nej	75	15	75
597	Rørgræs	0	Nej	75	15	75
598	Sorrel	0	Nej	150	15	75
Øvrige afgrøder						
900	Øvrige afgrøder	0	Nej	60	15	75
901	Naturarealer, etableret efter driftsloven	0	Nej	0	0	0
902	Naturlignende arealer	0	Nej	0	0	0
200	Fragået mark	0	Nej	0	0	0
201	Mark sammenlagt med anden mark	0	Nej	0	0	0

Noter til Tabel 2

- 1) Beregnes på den del af arealet, der er græsdækket, og som høstes eller afgræsses i planperioden.
- 2) Kvælstofnormerne gælder for åbne systemer, og er angivet i kg N årligt pr. ha grundareal væksthus. For kulturer dyrket i færre end 52 uger beregnes kvælstofnormen forholdsmæssigt. For tomat og agurk er normen angivet for én dyrkningssæson. For tomat er dyrkningssæsonen 9 måneder. For virksomheder, der over for Plantedirektoratet kan dokumentere, at de har en dyrkningssæson på 11 måneder, er normen for tomat dog 3000 kg N pr. ha. Normen for salat er baseret på produktion af 7 hold pr. år. For virksomheder, der overfor Plantedirektoratet kan dokumentere, at de har flere hold end 7 hold pr. år, korrigeres normen forholdsmæssigt.
- 3) Recirkulering er et lukket vandingsystem, hvor det overskydende vandingsvand (gødningsvand) føres tilbage til en beholder (kar eller bassin), hvorfra det ved næste vanding pumpes op og blandes med en vis procent gødningsvand fra gødningsblanderen
- 4) En containerplads er et afgrænset, planeret dyrkningsareal på friland, hvorpå der dyrkes planter i potter (containere).

Beregning af norm:

Kvælstofnormen for hovedafgrøden, som er den afgrøde, der angives i ansøgning om enkeltbetaling i planperioden, beregnes som afgrødens norm (kolonne 4) fratrukket den angivne forfrugtsværdi af hovedafgrøden i sidste planperiode (kolonne 2) forudsat, at forfrugtsværdien skal indregnes i afgrødenormen (kolonne 3). Ved dyrkning af flere afgrøder pr. mark pr. vækstsæson fratrækkes ikke forfrugtsværdi.

Tabel 3 Grønne marker	
Afgrøder, der kan bruges til 'Grønne marker'	
Vintersæd	Vinterhvede Vinterrug Vinterbyg Vintertriticale
Majs	Fodermajs
Græsmarkafgrøder	Græsarter og kløverarter i græsmarkblandinger og græsudlæg Lucerne Permanente græsarealer Italiensk rajgræs til foderbrug
Rodfrugter	Roer Fabriks- og industrikartofler
Frøafgrøder	Frøgræs Kløverfrø og anden bælgseedsfrø Vinterraps Solsikker Roefrø Kommen Havefrø og medicinalafgrøder
Grønt, frugt og bær	Sildige frilandsgrønsager Frugt- og bærkultur
Juletræer og pyntegrøntkulturer	
Efterafgrøder	Alle dyrkede afgrøder med vækst om efteråret, der bruges som mellemafgrøder, og som nedvisnes eller nedpløjes. Etableringen af efterafgrøder skal ske efter normale driftsmæssige principper, således at efterafgrøden kan udvikle sig bedst muligt. Normale driftsmæssige principper indbefatter bl.a. et kvælstofbehov på 0 kg N/ha til efterafgrøder, der ikke udnyttes til slæt eller afgræsning, herunder pligtige efterafgrøder.
Andre afgrøder	Afgrøder, der kan sidestilles med de ovenfor anførte.
Arealer, der ikke dyrkes	Arealer, hvor der ikke foregår landbrugsmæssig produktion (arealer, der ikke dyrkes), og som giver ret til støtte efter Det Europæiske Fællesskabs Rådsforordning 1782/2003 af 29. september 2003 om fastlæggelse af fælles regler for den fælles landbrugspolitik om ordninger for direkte støtte.
Nedpløjning	
Arealer udlagt med græsmarksefterafgrøder, frøafgrøder og efterafgrøder kan ikke medregnes, hvis de nedpløjes før den 20. oktober.	

Tabel 4: Indhold af kvælstof, fosfor og kalium i husdyrgødning

Tabellen opstiller normer for produktionen af kvælstof, fosfor og kalium i husdyrgødning. Normerne er inddelt efter husdyrart, stalddtype og gødningstype. Normerne for produktionen af husdyrgødning er fastsat ud fra, at dyrene er på stald hele året. For visse dyrearter kan kvælstof- og fosforindholdet korrigeres for afvigelser i ydelses- eller produktionsniveau, fodermængde og -sammensætning. Se tabel 5.

Husdyrart og stalddtype	Gødnings- type	Indhold kg kvælstof (ab lager)	Indhold kg fosfor (ab lager)	Indhold kg kali- um (ab lager)
1	2	3	4	
1 årsko (malkekvæg, tung race)				
Bindestald med grebning	Fast gødning + ajle	68,2	19,0	34,2
		55,3	2,0	89,9
Bindestald med riste	Gylle	135,9	21,0	124,1
Sengestald med fast gulv	Gylle	125,6	20,9	120,4
Sengestald med spalter (kanal, linespil)	Gylle	130,8	20,9	120,4
Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Gylle	128,2	20,9	120,4
Sengestald med præfabrikeret gulv	Gylle	133,4	20,9	120,4
Sengestald med gulv med dræn i midten ¹⁴⁾	Gylle	133,4	20,9	120,4
Sengestald med gulv med dræn i siden ¹⁴⁾	Gylle	130,8	20,9	120,4
Dybstrøelse (hele arealet)	Dybstrøelse	146,2	23,3	173,5
Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse + gylle	91,9	14,6	116,9
		50,0	8,3	47,4
Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	Dybstrøelse + gylle	91,9	14,6	116,9
		52,1	8,3	47,4
Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Dybstrøelse + gylle	91,9	14,6	116,9
		51,0	8,3	47,4
Trædeudmugning	Gylle	135,1	21,9	141,5
1 årsko (malkekvæg, Jersey)				
Bindestald med grebning	Fast gødning + ajle	58,1	16,8	29,1
		47,1	1,7	78,5
Bindestald med riste	Gylle	115,7	18,5	107,6
Sengestald med fast gulv	Gylle	107,0	18,3	104,4
Sengestald med spalter (kanal, linespil)	Gylle	111,4	18,3	104,4
Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Gylle	109,2	18,3	104,4
Sengestald med præfabrikeret gulv	Gylle	113,6	18,3	104,4
Sengestald med gulv med dræn i midten ¹⁴⁾	Gylle	113,6	18,3	104,4
Sengestald med gulv med dræn i siden ¹⁴⁾	Gylle	111,4	18,3	104,4
Dybstrøelse (hele arealet)	Dybstrøelse	124,2	20,4	148,8
Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse + gylle	77,6	12,7	98,4
		42,6	7,3	41,2
Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	Dybstrøelse + gylle	77,6	12,7	98,4
		44,4	7,3	41,2
Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Dybstrøelse + gylle	77,6	12,7	98,4
		43,5	7,3	41,2
Trædeudmugning	Gylle	114,8	19,1	121,3
1 årsammeke (under 400 kg)¹⁾				
Bindestald med grebning	Fast gødning + ajle	14,5	3,7	10,3
		23,6	0,5	35,1
Bindestald med riste	Gylle	41,2	4,1	45,3
Dybstrøelse (hele arealet)	Dybstrøelse	44,2	4,7	57,6
Dybstrøelse (kort ædeplads med fast gulv)	Dybstrøelse	43,6	4,6	55,9
Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse + gylle	27,2	2,9	36,6
		14,7	1,6	17,6
Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	Dybstrøelse + gylle	27,2	2,9	36,6
		15,6	1,6	17,6

Husdyrart og staldtype ¹	Gødnings- type ²	Indhold kg kvælstof (ab lager) ³	Indhold kg fosfor (ab lager) ⁴	Indhold kg kali- um (ab lager)
Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Dybstrøelse + gylle	27,2 15,1	2,9 1,6	36,6 17,6
Trædeudmugning	Gylle	40,6	4,5	52,5
1 årsammeko (400-600 kg)¹⁾				
Bindestald med grebning	Fast gødning + ajle	20,6 34,9	5,3 0,7	14,2 51,4
Bindestald med riste	Gylle	59,9	6,0	65,6
Dybstrøelse (hele arealet)	Dybstrøelse	63,8	6,8	81,9
Dybstrøelse (kort ædeplads med fast gulv)	Dybstrøelse	63,1	6,7	79,7
Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse + gylle	39,2 21,4	4,2 2,4	51,9 25,5
Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	Dybstrøelse + gylle	39,2 22,7	4,2 2,4	51,9 25,5
Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Dybstrøelse + gylle	39,2 22,0	4,2 2,4	51,9 25,5
Trædeudmugning	Gylle	58,8	6,5	75,1
1 årsammeko (over 600 kg)¹⁾				
Bindestald med grebning	Fast gødning + ajle	22,7 40,5	5,9 0,9	15,2 59,1
Bindestald med riste	Gylle	68,1	6,9	74,2
Dybstrøelse (hele arealet)	Dybstrøelse	71,8	7,6	90,6
Dybstrøelse (kort ædeplads med fast gulv)	Dybstrøelse	71,1	7,5	88,3
Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse + gylle	44,0 24,3	4,7 2,7	57,1 29,0
Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	Dybstrøelse + gylle	44,0 25,8	4,7 2,7	57,1 29,0
Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Dybstrøelse + gylle	44,0 25,1	4,7 2,7	57,1 29,0
Trædeudmugning	Gylle	66,4	7,3	83,8
1 årsopdræt (småkalv 0 - 6 mdr., tung race)^{2) + 3)}				
Dybstrøelse (hele arealet)	Dybstrøelse	26,7	3,3	24,0
Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse	26,7	3,3	24,0
1 årsopdræt (kvier eller stude 6 mdr. – kælvning (27 mdr.) / slagtning, tung race)^{2) + 3)}				
Bindestald med grebning	Fast gødning + ajle	22,1 23,8	7,1 0,7	17,4 34,0
Bindestald med riste	Gylle	50,1	7,8	51,4
Sengestald med fast gulv	Gylle	44,8	7,8	49,8
Sengestald med spaltegulv (kanal, linespil)	Gylle	47,5	7,8	49,8
Sengestald med spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Gylle	46,2	7,8	49,8
Sengestald med præfabrikeret gulv	Gylle	48,9	7,8	49,8
Sengestald med gulv med dræn i midten ¹⁴⁾	Gylle	48,9	7,8	49,8
Sengestald med gulv med dræn i siden ¹⁴⁾	Gylle	47,5	7,8	49,8
Dybstrøelse, hele arealet	Dybstrøelse	55,1	8,7	70,3
Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse	53,9	8,5	66,7
Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse + gylle	34,7 17,8	5,5 3,1	47,2 19,5
Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	Dybstrøelse + gylle	34,7 18,9	5,5 3,1	47,2 19,5
Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Dybstrøelse + gylle	34,7 18,3	5,5 3,1	47,2 19,5
Trædeudmugning	Gylle	48,7	8,1	57,7
Spaltegulvbokse	Gylle	45,8	7,7	48,7

Husdyrart og staldtype 1	Gødnings- type 2	Indhold kg kvælstof (ab lager) 3	Indhold kg fosfor (ab lager) 4	Indhold kg kali- um (ab lager) 5
1 årsopdræt (småkalv 0 - 6 mdr., Jersey)²⁾⁺³⁾				
Dybstrøelse (hele arealet)	Dybstrøelse	20,1	2,5	18,3
Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse	20,1	2,5	18,3
1 årsopdræt (kvier eller stude 6 mdr. – kælving (25 mdr.) / slagting, Jersey)²⁾⁺³⁾				
Bindestald med grebning	Fast gødning + ajle	16,8 17,6	5,4 0,5	13,3 25,3
Bindestald med riste	Gylle	37,6	5,9	38,6
Sengestald med fast gulv	Gylle	33,5	5,8	37,2
Sengestald med spaltegulv (kanal, linespil)	Gylle	35,6	5,8	37,2
Sengestald med spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Gylle	34,6	5,8	37,2
Sengestald med præfabrikeret gulv	Gylle	36,7	5,8	37,2
Sengestald med gulv med dræn i midten ¹⁴⁾	Gylle	36,7	5,8	37,2
Sengestald med gulv med dræn i siden ¹⁴⁾	Gylle	35,6	5,8	37,2
Dybstrøelse, hele arealet	Dybstrøelse	41,7	6,6	53,9
Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse	40,6	6,4	50,5
Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse + gylle	26,2 13,3	4,1 2,3	35,8 14,6
Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	Dybstrøelse + gylle	26,2 14,2	4,1 2,3	35,8 14,6
Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Dybstrøelse + gylle	26,2 13,7	4,1 2,3	35,8 14,6
Trædeudmugning	Gylle	36,6	6,1	43,5
Spaltegulvbokse	Gylle	34,4	5,8	36,5
1 stk. tyrekalv, 0 - 6 mdr., tung race²⁾⁺⁴⁾				
Dybstrøelse (hele arealet)	Dybstrøelse	11,7	1,4	12,3
Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse	11,7	1,4	12,3
1 stk. ungtyr, 6 mdr. – slagting (440 kg), tung race²⁾⁺⁴⁾				
Bindestald med grebning	Fast gødning + ajle	12,2 9,1	3,5 0,3	7,1 7,1
Bindestald med riste	Gylle	23,4	3,9	14,2
Sengestald med fast gulv	Gylle	20,9	3,8	13,1
Sengestald med spaltegulv (kanal, linespil)	Gylle	22,1	3,8	13,1
Sengestald med spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Gylle	21,5	3,8	13,1
Sengestald med præfabrikeret gulv	Gylle	22,8	3,8	13,1
Sengestald med gulv med dræn i midten ¹⁴⁾	Gylle	22,8	3,8	13,1
Sengestald med gulv med dræn i siden ¹⁴⁾	Gylle	22,1	3,8	13,1
Dybstrøelse, hele arealet	Dybstrøelse	27,2	4,5	27,4
Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse	26,3	4,4	24,9
Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse + gylle	17,4 8,3	2,9 1,5	19,9 4,9
Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	Dybstrøelse + gylle	17,4 8,8	2,9 1,5	19,9 4,9
Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Dybstrøelse + gylle	17,4 8,5	2,9 1,5	19,9 4,9
Trædeudmugning	Gylle	23,3	4,1	18,6
Spaltegulvbokse	Gylle	21,3	3,8	12,4
1 stk. tyrekalv, 0 - 6 mdr., Jersey²⁾⁺³⁾				
Dybstrøelse (hele arealet)	Dybstrøelse	8,7	1,1	9,1
Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse	8,7	1,1	9,1

Husdyrart og staldtype 1	Gødnings- type 2	Indhold kg kvælstof (ab lager) 3	Indhold kg fosfor (ab lager) 4	Indhold kg kali- um (ab lager) 5
1 stk. ungtyr 6 mdr. – slagtning (328 kg), Jersey ²⁾⁺⁵⁾				
Bindestald med grebning	Fast gødning + ajle	9,6 6,9	2,7 0,3	5,7 5,6
Bindestald med riste	Gylle	18,2	3,0	11,2
Sengestald med fast gulv	Gylle	16,2	2,9	10,2
Sengestald med spaltegulv (kanal, linespil)	Gylle	17,2	2,9	10,2
Sengestald med spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Gylle	16,7	2,9	10,2
Sengestald med præfabrikeret gulv	Gylle	17,7	2,9	10,2
Sengestald med gulv med dræn i midten ¹⁴⁾	Gylle	17,7	2,9	10,2
Sengestald med gulv med dræn i siden ¹⁴⁾	Gylle	17,2	2,9	10,2
Dybstrøelse, hele arealet	Dybstrøelse	20,6	3,4	19,7
Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse	20,6	3,4	19,7
Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse + gylle	12,8 6,4	2,1 1,2	13,3 3,9
Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	Dybstrøelse + gylle	12,8 6,8	2,1 1,2	13,3 3,9
Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Dybstrøelse + gylle	12,8 6,6	2,1 1,2	13,3 3,9
Trædeudmugning	Gylle	18,6	3,2	16,0
Spaltegulvbokse	Gylle	16,5	2,9	9,7
1 årssø m. 26,0 grise til 7,3 kg ⁶⁾⁺⁷⁾				
Bidrag fra løbe- og drægtighedsstald				
Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Gylle	16,4	4,0	6,9
Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	Gylle	15,6	4,0	6,9
Individuel opstaldning, fast gulv	Fast gødning + ajle	5,2 8,4	2,9 1,1	4,1 3,5
Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	Dybstrøelse + gylle	4,4 10,7	1,5 2,7	5,8 4,6
Løsgående, dybstrøelse + fast gulv	Dybstrøelse + gylle	4,4 10,4	1,5 2,7	5,8 4,6
Løsgående, dybstrøelse	Dybstrøelse	13,0	4,4	15,9
Løsgående, delvis spaltegulv	Gylle	16,2	4,0	7,4
Bidrag fra farestald ⁶⁾				
Kassestier, delvis spaltegulv	Gylle	7,0	1,7	3,0
Kassestier, fuldspaltegulv	Gylle	6,3	1,7	3,0
Løsdrift, fast gulv	Fast gødning + ajle	3,1 2,7	1,4 0,4	2,7 1,4
Løsdrift, delvis spaltegulv	Fast gødning + gylle	1,8 4,4	0,6 1,2	0,8 2,0
Friland ⁸⁾	Anden husdyr- gødning	8,8	1,9	3,2
10 smågrise, 7,3 - 32 kg ⁹⁾⁺¹²⁾				
Toklimastald, delvis spaltegulv	Gylle	5,0	1,4	3,1
Fuldspaltegulv	Gylle	4,5	1,4	2,9
Drænet gulv + spalter (50/50)	Gylle	4,6	1,4	2,9
Fast gulv	Fast gødning + ajle	2,0 1,4	1,2 0,2	1,9 1,3
Dybstrøelse	Dybstrøelse	2,9	1,5	4,6

Husdyrart og staldtype 1	Gødnings- type 2	Indhold kg kvælstof (ab lager) 3	Indhold kg fosfor (ab lager) 4	Indhold kg kali- um (ab lager) 5
10 producerede slagtesvin, 32 – 107 kg^{9) + 13)}				
Fuldspaltegulv	Gylle	2,6	0,5	1,3
Delvis spaltegulv med 50-75% fast gulv	Gylle	28,1	5,4	13,8
Delvis spaltegulv med 25-49% fast gulv	Gylle	27,3	5,4	13,8
Drænet gulv + spalter (33/67)	Gylle	26,4	5,3	13,4
Fast gulv	Fast gødning + ajle	11,2 10,2	4,9 0,5	8,8 6,3
Dybstrøelse, opdelt lejeareal	Dybstrøelse + gylle	9,1 13,5	2,9 2,7	11,1 6,7
Dybstrøelse	Dybstrøelse	18,3	5,8	22,2
Slagtekyllinger, 1000 stk. produceret				
Produktionstid 30 dage (levende vægt ved slagtning, 1,46 kg)	Dybstrøelse	23,8	4,0	16,2
Produktionstid 32 dage (levende vægt ved slagtning, 1,62 kg)	Dybstrøelse	27,3	4,6	18,4
Produktionstid 35 dage (levende vægt ved slagtning, 1,92 kg)	Dybstrøelse	33,4	5,6	21,9
Produktionstid 40 dage (levende vægt ved slagtning, 2,36 kg)	Dybstrøelse	44,8	7,9	28,5
Produktionstid 45 dage (levende vægt ved slagtning, 2,77 kg)	Dybstrøelse	57,8	10,9	35,7
Skrabekyllinger, 56 dage(levende vægt ved slagtning, 2,40 kg)	Dybstrøelse	41,0	22,1	34,4
Økologiske slagtekyllinger, 81 dage (levende vægt ved slagtning, 2,15 kg)	Dybstrøelse	78,7	31,3	57,4
Slagtefjerkræ, 100 stk. produceret				
Kalkuner, tunge hunner, produktionstid 112 dage	Dybstrøelse	31,8	12,7	18,4
Kalkuner, tunge hanner, produktionstid 147 dage	Dybstrøelse	57,8	23,3	34,4
Ænder, produktionstid 52 dage	Dybstrøelse	12,2	4,4	9,6
Gæs, produktionstid 91 dage	Dybstrøelse	37,7	16,2	18,4
Høns, 100 årshøner (1 årshøne = 365 foderdage)¹⁰⁾				
Fritgående, konsumæg, gulvdrift + gødningskummer	Dybstrøelse + fast gødning	17,5 27,4	5,4 10,8	9,2 18,3
Fritgående, konsumæg, gulvdrift uden gødningskummer	Dybstrøelse	51,0	16,3	27,5
Økologiske, konsumæg, gulvdrift + gødningskummer	Dybstrøelse + fast gødning	20,3 31,7	6,9 13,7	9,2 18,3
Økologiske, konsumæg, gulvdrift	Dybstrøelse	56,6	20,6	28,1
Skrabehøner, konsumæg, gulvdrift + gødningskummer	Dybstrøelse + fast gødning	19,1 30,1	5,9 12,0	10,2 20,3
Skrabehøner, konsumæg, fler-etagesystem med gødningsbånd	Dybstrøelse + fast gødning	14,5 50,3	4,5 13,4	7,7 22,7
Burhøns, konsumæg, gødningskælder	Fast gødning	51,1	15,5	25,7
Burhøns, konsumæg, bånd	Fast gødning	52,3	15,5	25,7
Burhøns, konsumæg, bånd	Gylle	60,3	15,5	25,7
Rugeæg (HPR-høner), gulvdrift + gødningskummer	Dybstrøelse + fast gødning	46,5 18,5	16,5 8,1	24,6 12,0
Hønniker, 100 stk. produceret				
Konsum, bure, produktionstid 112 dage	Fast gødning	5,8	3,2	3,4
Konsum, gulvdrift, produktionstid 112 dage	Dybstrøelse	7,4	3,2	3,7
Rugeæg (hønniker, HPR), gulvdrift, produktionstid 119 dage	Dybstrøelse	9,3	3,4	4,3

Husdyrart og staldtype	Gødnings-type	Indhold kg kvælstof (ab lager)	Indhold kg fosfor (ab lager)	Indhold kg kali- um (ab lager)
1	2	3	4	
Pelsdyr, 1 årstæve				
Mink, bure gødningsrende (ugentlig tømning)	Gylle	3,3	0,9	0,6
Mink, bure (grusbund)	Fast gødning	1,1	0,5	0,2
Mink, bure, fast gødning i gødningsrende ¹⁵⁾	Anden husdyr- gødning	2,3	0,9	0,6
Ræve og finnraccoon (grusbund)	Fast gødning	2,7	1,3	0,3
Heste				
1 voksen årshest, under 300 kg	Dybstrøelse	21,1	4,6	34,7
1 voksen årshest, 300 kg – mindre end 500 kg	Dybstrøelse	34,9	7,1	57,9
1 voksen årshest, 500 kg – mindre end 700 kg	Dybstrøelse	43,7	9,1	68,9
1 voksen årshest, 700 kg og derover	Dybstrøelse	53,3	11,1	80,9
Får og geder, 1 moderdyr med afkom				
Får	Dybstrøelse	14,6	3,1	36,2
Mohairgeder	Dybstrøelse	11,5	2,2	25,0
Kødgeder	Dybstrøelse	14,1	2,6	33,2
Malkegeder	Dybstrøelse	14,6	3,2	26,4
Andre dyrearter eller staldsystemer ¹¹⁾		Kg N pr. DE		
Kvæg, andre staldsystemer		100,0		
Svin, andre staldsystemer		100,0		
Fjerkræ, andre arter eller staldsystemer		100,0		
Pelsdyr, andre staldsystemer		100,0		
Heste, andre staldsystemer		100,0		
Andre dyrearter		100,0		

Noter til Tabel 4

- 1) For opdræt og fedekvæg benyttes normen for enten årsopdræt, tung race eller tyrekalve/ungtyre, tung race.
- 2) Produktionen af gødning fra opdræt og fedekvæg er opdelt i småkalve og i kvier/stude/ungtyre. Kalvene er defineret som småkalve i de første 6 måneder, hvor de går på dybstrøelse, og som kvier/stude/ungtyre i tiden efter overførsel til endeligt staldsystem.
- 3) 1 stk. årsopdræt svarer til 365 foderdage.
- 4) For avlstyre op til 440 kg benyttes samme normer som for tyrekalve og ungtyre. For tungere avlstyre bruges værdier pr. årstyr, som er 2 gange normerne for ungtyre fra 6 mdr. til 440 kg.
- 5) For avlstyre op til 328 kg benyttes samme normer som for tyrekalve og ungtyre. For tungere avlstyre bruges værdier pr. årstyr, som er 2 gange normerne for ungtyre fra 6 mdr. til 328 kg.
- 6) Normalt fordeler foderforbruget sig for en årssø med omkring 70 pct. i løbe/drægtighedsstalden og 30 pct. i farestalden. Produktionen af gødning for en årssø er derfor opdelt i et bidrag fra løbe/drægtighedsstalden og i et bidrag fra farestalden. Ved angivelsen af antal dyr oplyses det fulde antal årssøer både i løbe/drægtighedsstalden og i farestalden. Hvis man f.eks. har 50 årssøer, oplyses 50 årssøer i løbe/drægtighedsstalden og 50 årssøer i farestalden.
- 7) Sælger du polte, der afviger fra en afgangsvægt på 107 kg, kan du korrigerer kvælstof- og fosformængden på samme måde som for slagtesvin med afvigende afgangsvægt.
- 8) Ved normen for frilandsproduktion er det forudsat, at søerne er på stald i løbe/drægtighedsperioden og på friland i farereperioden.
- 9) Ved FRATS-produktion (grise fra fravæning til slagtning) benyttes summen af normen for smågrise og normen for slagtesvin. Har du f.eks. 500 FRATS-grise, skriver du 500 smågrise og 500 slagtesvin. Ved korrektion (type 1 eller 2) benytter du formlerne for slagtesvin. Korrektionsfaktoren skal du gange med normtallet for slagtesvin og ikke med summen af normtallene for smågrise og slagtesvin.
- 10) Normtallene er angivet pr. 100 enheder á 365 foderdage. Antal foderdage opgøres ud fra løbende registreringer af dødeligheden og beregnes normalt i effektivitetskontrollen. Antal foderdage kan dog også beregnes vha. følgende formel: (antal indsatte høner gange læggeperiodens varighed i dage) gange 0,5 gange (antal indsatte høner + antal høner ved afslutning)/antal indsatte høner, idet det antages, at dødeligheden er jævnt fordelt over hele produktionsforløbet.
- 11) Husdyrgødningens årlige kvælstofindhold opgøres for andre arter eller staldsystemer ud fra antal dyreenheder gange mængden af kg kvælstof pr. dyreenhed.
- 12) For smågrise er normtallene baseret på leverede smågrise. I stedet kan du benytte producerede smågrise fra en smågriserapport.
- 13) For slagtesvin er normtallene baseret på producerede svin. Baseres opgørelsen på leverede slagtesvin, beregner du de producerede som: Producerede slagtesvin = leverede slagtesvin x 1,01.
- 14) Det faste gulv har 2 pct. hældning, og der forudsættes skrabning af gulvet hver anden time.
- 15) Gødningsystem med gødningsrender monteret i jordniveau for opsamling af gødning, urin og halm, som efter hver udmugning rives ned i gødningsrenden. Vandspild bortledes via vandafledere monteret under drikkevandsforsyningen.

Tabel 5 Husdyrgødning, korrektion af kvælstof- og fosforindhold

Kvælstof- og fosforindholdet i husdyrgødningen kan og skal for visse dyrearter korrigeres ved at beregne en korrektionsfaktor. Kvælstof- og fosforindholdet korrigeres herefter ved at gange den beregnede produktion af husdyrgødning med korrektionsfaktoren.

Der er to typer af korrektionsformler. **Type 1** skal bruges ved afvigende ydelses- eller produktionsniveau. Du **skal** korrigerer kvælstofmængden, hvis produktionsniveauet afviger fra standardforudsætningerne. Du **skal ikke** korrigerer for mælkeydelsen, her **kan** du korrigerer. **Type 2** bruges, hvis både ydelses- eller produktionsniveau og fodermængde eller – sammensætning afviger fra standardforudsætningerne (se slutningen af Tabel 5). Det er kun tilladt at anvende én af de to typer af korrektionsformler.

For at udregne en type 2 korrektionsfaktor indsættes virksomhedens ydelses- eller produktionsniveau, fodermængde og -sammensætning for den pågældende husdyrart i korrektionsformlen af type 2. For minkproduktion gælder dog, at det kun er muligt at benytte type 2 på baggrund af foderforbrug.

For at benytte korrektionsformler er det en forudsætning, at samtlige faktorer, der indgår i formelen, skal være fastsat ud fra de faktiske driftsforhold i egen virksomhed. Standardværdier for gram råprotein pr. foderenhed for kvæg (Tabel 6) og pr. kg for svin (Tabel 7) skal anvendes ved anvendelse af egen avl til fodring af egen besætning. Tabel 7 indeholder også angivelse af indhold af foderenheder pr. kg i fodermidler til svin. Der benyttes følgende benævnelser for foderenheder til svin: FE_{sv} til smågrise, slagtesvin og diegivende søer og FE_{so} til drægtige søer

Malkekøer, tung race:

Type 1	For hver 100 kg mælk, som produceres mere eller mindre end 9234 kg mælk pr. årsko for tung race, tillægges eller fratrækkes 0,6 pct. af kvælstoffet og fosforet i gødningen.
Type 2	Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet, mælkeydelse og proteinprocenten i mælk skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formelen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ råprotein pr. FE} / 6250) - (\text{kg mælk pr. årsko} \times \text{pct. protein i mælk} / 638) - 1,7) / 140,2$ Ved opgørelse af fodermængde, indhold af fosfor i foderet, mælkeydelse og proteinprocenten i mælk skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formelen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ P pr. FE} / 1000) - (\text{kg mælk pr. årsko} \times 0,00096) - 0,5) / 20,8$

Malkekøer, Jersey:

Type 1	For hver 100 kg mælk, som produceres mere eller mindre end 6555 kg mælk pr. årsko for Jersey, tillægges eller fratrækkes 0,9 pct. af kvælstoffet og fosforet i gødningen.
Type 2	Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet, mælkeydelse og proteinprocenten i mælk skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formelen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ råprotein pr. FE} / 6250) - (\text{kg mælk pr. årsko} \times \text{pct. protein i mælk} / 638) - 1,0) / 119,5$ Ved opgørelse af fodermængde, indhold af fosfor i foderet, mælkeydelse og proteinprocenten i mælk skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formelen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ P pr. FE} / 1000) - (\text{kg mælk pr. årsko} \times 0,00108) - 0,3) / 18,3$

Ammekøer (under 400 kg):

Type 2	Ved opgørelse af fodermængde og indhold af råprotein i foderet skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formelen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ råprotein pr. FE}/6250) - 7,0) / 43,45$. Ved opgørelse af fodermængde og indhold af fosfor i foderet skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formelen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ P pr. FE}/1000) - 1,4) / 4,1$.
--------	---

Ammekøer (400-600 kg):

Type 2	Ved opgørelse af fodermængde og indhold af råprotein i foderet skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formelen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ råprotein pr. FE}/6250) - 9,6) / 63,3$. Ved opgørelse af fodermængde og indhold af fosfor i foderet skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formelen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ P pr. FE}/1000) - 2,0) / 6,0$.
--------	--

Ammekøer (over 600 kg):

Type 2	Ved opgørelse af fodermængde og indhold af råprotein i foderet skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formelen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ råprotein pr. FE}/6250) - 10,7) / 72,0$. Ved opgørelse af fodermængde og indhold af fosfor i foderet skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formelen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ P pr. FE}/1000) - 2,2) / 6,8$.
--------	---

Årsopdræt (småkalv 0 - 6 mdr., tung race):

Type 1	Korrektion for afvigende indgangsalder og/eller afgangsalder (mdr.). Der korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor: $((\text{alder, ind} + \text{alder, afgang}) \times 0,0729) + 1,93) / 2,37$.
--------	--

Årsopdræt (småkalv 0 - 6 mdr., Jersey):	
Type 1	Korrektion for afvigende indgangsalder og/eller afgangsalder (mdr.). Der korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor: $((\text{alder, ind} + \text{alder, afgang}) \times 0,0576) + 1,46) / 1,481$.
Årsopdræt (kvier eller stude 6 mdr. – kælving (27 mdr.)/slagtning, tung race):	
Type 1	Korrektion for afvigende indgangsalder og/eller afgangsalder (mdr.). Der korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor: $((\text{alder, ind} + \text{alder, afgang}) \times 0,0729) + 1,93) / 4,34$.
Årsopdræt (kvier eller stude 6 mdr. – kælving (25 mdr.)/slagtning, Jersey):	
Type 1	Korrektion for afvigende indgangsalder og/eller afgangsalder (mdr.). Der korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor: $((\text{alder, ind} + \text{alder, afgang}) \times 0,0576) + 1,46) / 3,25$.
1 tyrekalv (0 - 6 mdr., tung race):	
Type 1 ^{*)}	Ved afvigende indgangsvægt og/eller afgangsvægt (kg) korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor: $(1,825 \times (\text{vægt, afgang} - \text{vægt, ind}) + 0,00605 \times ((\text{vægt, afgang})^2 - (\text{vægt, ind})^2)) / 612$. ^{*)} Bortset fra slagtevægten kan vægten fastsættes på følgende måde: Fødselsvægten er 40 kg og tilvæksten 30 kg pr. måned op til 6 md.
Type 2	Ved afvigende tilvækst, fodermængde og råprotein i foder korrigeres kvælstofmængden med følgende faktor: $((\text{FE pr. produceret tyr fra indgang til afgang} \times \text{g råprotein pr. FE} / 6250) - (\text{kg tilvækst} \times 0,0285)) / 11,6$. Ved afvigende tilvækst, fodermængde og fosfor i foder korrigeres fosformængden med følgende faktor: $((\text{FE pr. produceret tyr fra indgang til afgang} \times \text{g P pr. FE} / 1000) - (\text{kg tilvækst} \times 0,0085)) / 1,2$.
1 tyrekalv (0 - 6 mdr., Jersey):	
Type 1 ^{*)}	Ved afvigende indgangsvægt og/eller afgangsvægt (kg) korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor: $(2,308 \times (\text{vægt, afgang} - \text{vægt, ind}) + 0,00676 \times ((\text{vægt, afgang})^2 - (\text{vægt, ind})^2)) / 415$. ^{*)} Bortset fra slagtevægten fastsættes vægten på følgende måde: Fødselsvægten er 25 kg og tilvæksten 20 kg pr. måned op til 6 mdr.
Type 2	Ved afvigende tilvækst, fodermængde og råprotein i foder korrigeres kvælstofmængden med følgende faktor: $((\text{FE pr. produceret tyr fra indgang til afgang} \times \text{g råprotein pr. FE} / 6250) - (\text{kg tilvækst} \times 0,0285)) / 8,5$. Ved afvigende tilvækst, fodermængde og fosfor i foder korrigeres fosformængden med følgende faktor: $((\text{FE pr. produceret tyr fra indgang til afgang} \times \text{g P pr. FE} / 1000) - (\text{kg tilvækst} \times 0,0085)) / 0,9$.
Fedekvæg, tung race, 220 - 440 kg:	
Type 1 ^{*)}	Hvis indgangsvægten og/eller afgangsvægten afviger, korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor: $(1,825 \times (\text{vægt, afgang} - \text{vægt, ind}) + 0,00605 \times ((\text{vægt, afgang})^2 - (\text{vægt, ind})^2)) / 1280$. ^{*)} Bortset fra slagtevægten fastsættes vægten på følgende måde: 33 kg pr. måned (for dyr over 6 mdr.).
Type 2	Ved afvigende tilvækst, fodermængde og råprotein i foderet korrigeres kvælstofmængden med følgende faktor: $((\text{FE pr. produceret tyr fra indgang til afgang} \times \text{g råprotein pr. FE} / 6250) - (\text{kg tilvækst} \times 0,0245)) / 24,3$. Ved afvigende tilvækst, fodermængde og fosfor i foderet korrigeres fosformængden med følgende faktor: $((\text{FE pr. produceret tyr fra indgang til afgang} \times \text{g fosfor pr. FE} / 1000) - (\text{kg tilvækst} \times 0,0072)) / 3,8$.
Fedekvæg, Jersey, 145 - 328 kg:	
Type 1 ^{*)}	Hvis indgangsvægten og/eller afgangsvægten afviger fra 328 kg, korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor: $(2,308 \times (\text{vægt, afgang} - \text{vægt, ind}) + 0,00676 \times ((\text{vægt, afgang})^2 - (\text{vægt, ind})^2)) / 1008$. ^{*)} Bortset fra slagtevægten fastsættes vægten på følgende måde: 28 kg pr. måned (for dyr over 6 mdr.).
Type 2	Ved afvigende tilvækst, fodermængde og råprotein i foderet korrigeres kvælstofmængden med følgende faktor: $((\text{FE pr. produceret tyr fra indgang til afgang} \times \text{g råprotein pr. FE} / 6250) - (\text{kg tilvækst} \times 0,0245)) / 18,9$. Ved afvigende tilvækst, fodermængde og fosfor i foderet korrigeres fosformængden med følgende faktor: $((\text{FE pr. produceret tyr fra indgang til afgang} \times \text{g fosfor pr. FE} / 1000) - (\text{kg tilvækst} \times 0,0072)) / 2,9$.
Søer:	
Type 2	Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet, antal fravænnede grise og fravænningsvægt skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes ved hjælp af formlen: $((\text{FE pr. årssø} \times \text{g råprotein pr. FE} / 6250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) / 26,43$ ¹⁾ ¹⁾ Såfremt der kun anvendes foderblandinger deklareret med FE _{so} , sættes FE lig FE _{so} . Såfremt der anvendes foderblandinger deklareret med både FE _{sv} og FE _{so} anvendes følgende: FE pr. årssø beregnes som summen af FE _{sv} og FE _{so} , og g råprotein pr. FE beregnes som et vægtet gennemsnit af de anvendte foderblandingers råproteinindhold (g råprotein pr. FE _{sv} x FE _{sv} pr. årssø + g råprotein pr. FE _{so} x FE _{so} pr. årssø) / (FE _{sv} + FE _{so}).

Type 2	<p>Ved opgørelse af fodermængde, indhold af fosfor i foderet, antal fravænnede grise og fravænningsvægt skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes ved hjælp af formlen: $((FE_{pr. \text{ årsso}} \times g \text{ fosfor pr. FE}) / 1000) - 0,58 - (\text{antal fravænnede grise pr. årsso} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst}) / 5,73^{1)}$</p> <p>¹⁾ Såfremt der kun anvendes foderblandinger deklareret med FE_{so}, sættes FE lig FE_{so}. Såfremt der anvendes foderblandinger deklareret med både FE_{sv} og FE_{so} anvendes følgende:</p> <p>FE pr. årsso beregnes som summen af FE_{sv} og FE_{so}, og g fosfor pr. FE beregnes som et vægtet gennemsnit af de anvendte foderblandingers fosforindhold $(g \text{ fosfor pr. } FE_{sv} \times FE_{sv} \text{ pr. årsso} + g \text{ fosfor pr. } FE_{so} \times FE_{so} \text{ pr. årsso}) / (FE_{sv} + FE_{so})$.</p>																																				
Smågrise:																																					
Type 1:	<p>Ved afvigende indgangs- og afgangsvægt korrigeres kvælstof med følgende faktor: $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (13,67 + 0,1995 \times (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt}))) / 531$.</p> <p>Ved afvigende indgangs- og afgangsvægt korrigeres fosfor med følgende faktor: $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (5,003 + 0,0153 \times (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt}))) / 138$.</p>																																				
Type 2	<p>Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet, indgangsvægt og afgangsvægt skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes ved hjælp af formlen: $((FE_{sv} \text{ pr. produceret gris} \times g \text{ råprotein pr. } FE_{sv} / 6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0304 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) / 0,531$.</p> <p>Ved opgørelse af fodermængde, indhold af fosfor i foderet, indgangsvægt og afgangsvægt skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes ved hjælp af formlen: $((FE_{sv} \text{ pr. produceret gris} \times g \text{ fosfor pr. } FE_{sv} / 1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0049 \text{ kg P pr. kg tilvækst})) / 0,138$.</p>																																				
Slagtesvin:																																					
Type 1 ^{*)} :	<p>Ved afvigende indgangs- og afgangsvægt korrigeres kvælstof med følgende faktor: $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (13,67 + 0,1995 \times (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt}))) / 3104$.</p> <p>Ved afvigende indgangs- og afgangsvægt korrigeres fosfor med følgende faktor: $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (5,003 + 0,0153 \times (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt}))) / 535$.</p> <p>^{*)} Afgangsvægt beregnes i effektivitetskontrollen som slagtevægt $\times 1,31$</p>																																				
Type 2 ^{*)} :	<p>Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet, indgangsvægt og slagtevægt skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes: $((FE_{sv} \text{ pr. produceret svin} \times g \text{ råprotein pr. } FE_{sv} / 6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) / 3,104$</p> <p>Ved opgørelse af fodermængde, indhold af fosfor i foderet, indgangsvægt og slagtevægt skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes ved: $((FE_{sv} \text{ pr. produceret svin} \times g \text{ fosfor pr. } FE_{sv} / 1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst})) / 0,535$.</p> <p>^{*)} Afgangsvægt beregnes i effektivitetskontrollen som slagtevægt $\times 1,31$</p>																																				
Slagtefjerkræ:																																					
Type 1	<p>Ved afvigende produktionstid (slagtealder_{ny}) eller afvigende produktionsvægt (slagtevægt_{ny}) beregnes korrektionsfaktoren for kvælstof eller fosformængde med nedenstående formler (den fremkomne faktor multipliceres med kvælstof eller fosforproduktionen i den givne kategori)</p> <table border="1"> <tr> <td colspan="3">Slagtekyllinger</td> </tr> <tr> <td rowspan="4">Produktionstid Kvælstof</td> <td>Over 30 dage (N-prod. ved 30 dg. ganges med:)</td> <td>$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 30 \text{ dage}) * 0,074$</td> </tr> <tr> <td>Over 32 dage (N-prod. ved 32 dg. ganges med:)</td> <td>$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 32 \text{ dage}) * 0,074)$</td> </tr> <tr> <td>Over 35 dage (N-prod. ved 35 dg. ganges med:)</td> <td>$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 35 \text{ dage}) * 0,069)$</td> </tr> <tr> <td>Over 40 dage (N-prod. ved 40 dg. ganges med:)</td> <td>$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 40 \text{ dage}) * 0,059)$</td> </tr> <tr> <td rowspan="4">Produktionsvægt Kvælstof</td> <td>Levende vægt ved slagtning over 1,58 kg (N-prod. ved 1,58 kg ganges med:)</td> <td>$1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 1,58 \text{ kg}) * 0,874$</td> </tr> <tr> <td>Levende vægt ved slagtning over 1,75kg (N-prod. ved 1,75kg ganges med:)</td> <td>$(1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 1,75 \text{ kg}) * 0,826)$</td> </tr> <tr> <td>Levende vægt ved slagtning over 2,02 kg (N-prod. ved 2,02 kg ganges med:)</td> <td>$(1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 2,02 \text{ kg}) * 0,768)$</td> </tr> <tr> <td>Levende vægt ved slagtning over 2,47 kg (N-prod. ved 2,47 kg ganges med:)</td> <td>$(1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 2,47 \text{ kg}) * 0,653)$</td> </tr> <tr> <td rowspan="4">Produktionstid Fosfor</td> <td>Over 30 dage (N-prod. ved 30 dg. ganges med:)</td> <td>$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 30 \text{ dage}) * 0,073$</td> </tr> <tr> <td>Over 32 dage (P-prod. ved 32 dg. ganges med:)</td> <td>$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 32) * 0,078$</td> </tr> <tr> <td>Over 35 dage (P-prod. ved 35 dg. ganges med:)</td> <td>$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 35) * 0,081)$</td> </tr> <tr> <td>Over 40 dage (P-prod. ved 40 dg. ganges med:)</td> <td>$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 40) * 0,078)$</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Produktionsvægt Fosfor</td> <td>Levende vægt ved slagtning over 1,58 kg (P-prod. ved 1,58 kg ganges med:)</td> <td>$1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 1,58 \text{ kg}) * 0,853$</td> </tr> <tr> <td>Levende vægt ved slagtning over 1,75 kg (P-prod. ved 1,75 kg ganges med:)</td> <td>$(1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 1,75 \text{ kg}) * 0,864)$</td> </tr> </table>		Slagtekyllinger			Produktionstid Kvælstof	Over 30 dage (N-prod. ved 30 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 30 \text{ dage}) * 0,074$	Over 32 dage (N-prod. ved 32 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 32 \text{ dage}) * 0,074)$	Over 35 dage (N-prod. ved 35 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 35 \text{ dage}) * 0,069)$	Over 40 dage (N-prod. ved 40 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 40 \text{ dage}) * 0,059)$	Produktionsvægt Kvælstof	Levende vægt ved slagtning over 1,58 kg (N-prod. ved 1,58 kg ganges med:)	$1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 1,58 \text{ kg}) * 0,874$	Levende vægt ved slagtning over 1,75kg (N-prod. ved 1,75kg ganges med:)	$(1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 1,75 \text{ kg}) * 0,826)$	Levende vægt ved slagtning over 2,02 kg (N-prod. ved 2,02 kg ganges med:)	$(1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 2,02 \text{ kg}) * 0,768)$	Levende vægt ved slagtning over 2,47 kg (N-prod. ved 2,47 kg ganges med:)	$(1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 2,47 \text{ kg}) * 0,653)$	Produktionstid Fosfor	Over 30 dage (N-prod. ved 30 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 30 \text{ dage}) * 0,073$	Over 32 dage (P-prod. ved 32 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 32) * 0,078$	Over 35 dage (P-prod. ved 35 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 35) * 0,081)$	Over 40 dage (P-prod. ved 40 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 40) * 0,078)$	Produktionsvægt Fosfor	Levende vægt ved slagtning over 1,58 kg (P-prod. ved 1,58 kg ganges med:)	$1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 1,58 \text{ kg}) * 0,853$	Levende vægt ved slagtning over 1,75 kg (P-prod. ved 1,75 kg ganges med:)	$(1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 1,75 \text{ kg}) * 0,864)$
Slagtekyllinger																																					
Produktionstid Kvælstof	Over 30 dage (N-prod. ved 30 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 30 \text{ dage}) * 0,074$																																			
	Over 32 dage (N-prod. ved 32 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 32 \text{ dage}) * 0,074)$																																			
	Over 35 dage (N-prod. ved 35 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 35 \text{ dage}) * 0,069)$																																			
	Over 40 dage (N-prod. ved 40 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 40 \text{ dage}) * 0,059)$																																			
Produktionsvægt Kvælstof	Levende vægt ved slagtning over 1,58 kg (N-prod. ved 1,58 kg ganges med:)	$1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 1,58 \text{ kg}) * 0,874$																																			
	Levende vægt ved slagtning over 1,75kg (N-prod. ved 1,75kg ganges med:)	$(1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 1,75 \text{ kg}) * 0,826)$																																			
	Levende vægt ved slagtning over 2,02 kg (N-prod. ved 2,02 kg ganges med:)	$(1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 2,02 \text{ kg}) * 0,768)$																																			
	Levende vægt ved slagtning over 2,47 kg (N-prod. ved 2,47 kg ganges med:)	$(1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 2,47 \text{ kg}) * 0,653)$																																			
Produktionstid Fosfor	Over 30 dage (N-prod. ved 30 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 30 \text{ dage}) * 0,073$																																			
	Over 32 dage (P-prod. ved 32 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 32) * 0,078$																																			
	Over 35 dage (P-prod. ved 35 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 35) * 0,081)$																																			
	Over 40 dage (P-prod. ved 40 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 40) * 0,078)$																																			
Produktionsvægt Fosfor	Levende vægt ved slagtning over 1,58 kg (P-prod. ved 1,58 kg ganges med:)	$1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 1,58 \text{ kg}) * 0,853$																																			
	Levende vægt ved slagtning over 1,75 kg (P-prod. ved 1,75 kg ganges med:)	$(1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 1,75 \text{ kg}) * 0,864)$																																			

		1,75kg ganges med:)	
		Levende vægt ved slagtning over 2,02 kg (P-prod. ved 2,02 kg ganges med:)	$(1 + (\text{slagtevægt}_{\text{ny}} - 2,02 \text{ kg}) * 0,897)$
		Levende vægt ved slagtning over 2,47 kg (P-prod. ved 2,47 kg ganges med:)	$(1 + (\text{slagtevægt}_{\text{ny}} - 2,47 \text{ kg}) * 0,864)$
Type 2	Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet og tilvækst skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes vha.:		
	Slagtekyllinger, 30 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{protein pct. i foder} \times 1,6) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 28,8)) / 34,7.$	
	Slagtekyllinger, 32 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{protein pct. i foder} \times 1,6) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 28,8)) / 39,8.$	
	Slagtekyllinger, 35 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{protein pct. i foder} \times 1,6) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 28,8)) / 48,7.$	
	Slagtekyllinger, 40 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{protein pct. i foder} \times 1,6) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 28,8)) / 65,5.$	
	Slagtekyllinger, 45 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{protein pct. i foder} \times 1,6) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 28,8)) / 84,8.$	
	Skrabekyllinger, 56 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{protein pct. i foder} \times 1,6) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 28,8)) / 63,4.$	
	Slagtekyllinger, øko., 81 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{protein pct. i foder} \times 1,6) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 28,8)) / 127,0.$	
	Kalkuner, hunner:	$((\text{kg foder pr. produceret kalkun} \times \text{protein pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kalkun} \times 2,88)) / 48,1.$	
	Kalkuner, hanner:	$((\text{kg foder pr. produceret kalkun} \times \text{protein pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kalkun} \times 2,88)) / 87,8.$	
	Ænder:	$((\text{kg foder pr. produceret and} \times \text{protein pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg tilvækst pr. produceret and} \times 2,4)) / 17,3.$	
	Gæs:	$((\text{kg foder pr. produceret gås} \times \text{protein pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg tilvækst pr. produceret gås} \times 2,4)) / 56,1.$	
	Ved opgørelse af fodermængde, fosfor i foderet og tilvækst skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes ved hjælp af formlerne:		
	Slagtekyllinger, 30 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{fosfor pct. i foder} \times 10) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 6,7)) / 3,93.$	
	Slagtekyllinger, 32 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{fosfor pct. i foder} \times 10) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 6,7)) / 4,50.$	
	Slagtekyllinger, 35 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{fosfor pct. i foder} \times 10) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 6,7)) / 5,55.$	
	Slagtekyllinger, 40 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{fosfor pct. i foder} \times 10) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 6,7)) / 7,79.$	
	Slagtekyllinger, 45 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{fosfor pct. i foder} \times 10) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 6,7)) / 10,8.$	
	Skrabekyllinger, 56 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{fosfor pct. i foder} \times 10) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 6,7)) / 22,0.$	
	Slagtekyllinger, øko., 81 dage.:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{fosfor pct. i foder} \times 10) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 6,7)) / 33,8.$	
	Kalkuner, hunner:	$((\text{kg foder pr. produceret kalkun} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kalkun} \times 0,67)) / 12,7.$	
	Kalkuner, hanner:	$((\text{kg foder pr. produceret kalkun} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kalkun} \times 0,67)) / 23,2.$	
	Ænder:	$((\text{kg foder pr. produceret and} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg tilvækst pr. produceret and} \times 0,55)) / 4,29.$	
	Gæs:	$((\text{kg foder pr. produceret gås} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg tilvækst pr. produceret gås} \times 0,55)) / 16,0.$	

Høns og hønniker:		
Type 2	Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet, produktion af æg og tilvækst skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes	
	Fritgående høns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{prot. pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 1,81) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 2,88)) / 87,5.$
	Økologiske høns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{prot. pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 1,81) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 2,88)) / 101,0.$
	Skrabehøns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{prot. pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 1,81) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 2,88)) / 86,4.$
	Burhøns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{prot. pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 1,81) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 2,88)) / 68,4.$
	HPR-høner:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{prot. pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 1,81) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 2,88)) / 105,8.$
	Hønniker, kons.:	$((\text{kg foder pr. produceret hønnike} \times \text{protein pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg tilvækst pr. produceret hønnike} \times 2,88)) / 11,4.$
	Hønniker, HPR:	$((\text{kg foder pr. produceret hønnike} \times \text{protein pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg tilvækst pr. produceret hønnike} \times 2,88)) / 14,3.$
Ved opgørelse af fodermængde, fosfor i foderet, produktion af æg og tilvækst skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes vha. formlerne:		
	Fritgående høns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 0,2) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 0,67)) / 18,1.$
	Økologiske høns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 0,2) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 0,67)) / 22,8.$
	Skrabehøns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 0,2) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 0,67)) / 17,8.$
	Burhøns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 0,2) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 0,67)) / 15,5.$
	HPR-høner:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 0,2) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 0,67)) / 24,6.$
	Hønniker, kons.:	$((\text{kg foder pr. produceret hønnike} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg tilvækst pr. produceret hønnike} \times 0,67)) / 3,2.$
	Hønniker, HPR:	$((\text{kg foder pr. produceret hønnike} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg tilvækst pr. produceret hønnike} \times 0,67)) / 3,4.$
Mink: (Type 2)		
	Ved opgørelse af fodermængde skal korrektionsfaktoren for kvælstof og fosfor beregnes ved hjælp af formlen: $(\text{kg foder pr. årstæve}) / 214,1.$	

Table 5a: Husdyrgødning, standardforudsætninger for produktion

Normerne for indhold af kvælstof og fosfor i husdyrgødning angivet i tabel 4 er fastsat på grundlag af nedenstående forudsætninger om de enkelte husdyrarters ydelsesniveau og foderforbrug.

Kvæg		FE	Råprotein g pr. FE	Fosfor g pr. FE	Mælke- Ydelse kg	Mælke- protein pct	Tilvækst kg
1 årsko uden opdræt, malkekuvæg	Tung race	6811	175	4,43	9234	3,37	
	Jersey	5795	175	4,43	6555	4,06	
1 årsopdræt (kalv 0 - 6 mdr.)*	Tung race	1047	199	4,9			
	Jersey	785	199	4,9			
1 årsopdræt (6 mdr. - kælving (27/25 mdr.), køer og stude)*	Tung race	2094	178	4,6			
	Jersey	1571	178	4,6			
					Vægt, kg		
					Ind	Slut	
Tyrekalve (0 - 6 mdr.)	Tung race	619	169	4,4	40	220	
	Jersey	442	169	4,4	25	145	
Ungtyre 220 - 440 kg 145 - 328 kg	Tung race	1280	145	4,2			220
	Jersey	1008	145	4,2			183
1 årsammeke (uden opdræt), <400 kg		1525	207	3,6			
1 årsammeke (uden opdræt), 400-600 kg		2207	207	3,6			
1 årsammeke (uden opdræt), 600 kg<		2502	207	3,6			

* Mængderne er angivet pr. årsopdræt (svarer til 365 foderdage)

Svin	Tilvækst kg	FE* pr. kg tilvækst	FE* pr. årsso	Råprotein g pr. FE	Fosfor G pr. FE	Afgangsvægt kg
1 årsso på stald inkl. 26,0 grise til 7,3 kg			1490	139,6	5,0	
1 årsso på friland inkl. 26,0 grise til 7,3 kg			1620	139,6	5,0	
1 smågris, 7,3 - 32 kg	24,7	2,02		160,6	5,2	32
Slagtesvin, 32-107 kg	75	2,87		154,6	4,4	107

* Ved smågrise og slagtesvin opgøres foderforbrug i FEsv, og ved søer opgives foderforbrug som summen af FEsv og FEso.

Slagtefjerkræ	Foder pr. prod. dyr	Protein i foder pct.	Fosfor i foder pct.	Tilvækst pr. dyr Kg
Slagtekyllinger, 30 dage	2,42	20,7	0,60	1,58
Slagtekyllinger, 32 dage	2,75	20,5	0,59	1,75
Slagtekyllinger, 35 dage	3,29	20,3	0,58	2,02
Slagtekyllinger, 40 dage	4,27	20,0	0,57	2,47
Slagtekyllinger, 45 dage	5,33	19,8	0,57	2,92
Skrabekyllinger, 56 dage	5,52	15,0	0,69	2,40
Slagtekyllinger, øko., 81 dage	6,99	16,9	0,69	2,15
Kalkuner, tunge hunner 112 dage	24,3	19,6	0,79	9,7
Kalkuner, tunge hanner 147 dage	50,7	17,6	0,71	19,1
Ænder, 52 dage	9,75	16,8	0,65	3,73
Gæs, 91 dage	28,0	16,0	0,70	6,5

Høns og hønniker	Foder * kg	Protein i foder pct.	Fosfor i foder pct.	Æg prod.* kg	Tilvækst* Kg
Fritgående	47,4	16,3	0,47	18,9	0,65
Økologiske	47,3	18,0	0,57	18,4	0,65
Skrabehøns	47,1	16,3	0,47	19,1	0,65
Burhøns	40,7	16,4	0,49	20,2	0,65
Rugeæg (HPR-høner)	53,9	15,3	0,52	11,9	1,60
Hønniker, konsum	5,8	16,5	0,70		1,35
Hønniker, HPR (rugeæg)	7,5	16,0	0,60		1,70

* Mængderne er angivet pr. årshøne (svarer til 365 foderdage), henholdsvis pr. produceret hønnike

Pelsdyr	Hvalpe pr. årstæve	Kg foder pr. årstæve
Mink	5,36	214,1

Tabel 6: Gram råprotein pr. foderenhed i afgrøder til kvæg			
Afgrøder	Gram råprotein pr. foderenhed	Afgrøder	Gram råprotein pr. foderenhed
Roer, rod + top		Enggræs	
Foderroer	74	Varigt enggræs	233
Sukkerroer	60	Græs	
Kålroer	102	Græs, 6-8 cm	230
Turnips	115	Græs, 12-15 cm	223
Rod + top	127	Græs, 20-25 cm	214
Roetop, frisk	190	Helsæd, frisk	
Roetop, ensilage	226	Galega	279
Kålroetop	241	Hvidkløver, begyndende blomstring	239
Top + pulpetter	180	Rødkløver, begyndende blomstring	196
Top + halm	205	Fodermarvkål	149
Top + halm + pulpetter	200	Hestebønner	209
Helsæd + top	155	Sød lupin	264
Samensilage		Havre, ærter, vikker	206
Ensilerede roer + top + pulpetter	148	Grønbyg før skridning	196
Ensilerede roer + halm	112	Byghelsæd	140
Gulerødder og kartofler		Havrehelsæd	167
Gulerødder	108	Majs, frisk	128
Kartofler	91	Rug, frisk	175
Lucerne		Ærter	207
Lucerne, begyndende blomstring	288	Lucerneensilage	
Lucerne i blomst	296	Lucerneensilage, høj FK	246
Lucerne efter blomstring	332	Lucerneensilage, lav FK	306
Kløvergræs		Kløvergræsensilage	
Kløvergræs, 6-8 cm, 20 % kløver	238	Kløvergræsensilage, høj FK, 20 % kløver	193
Kløvergræs, 12-15 cm, 20 % kløver	231	Kløvergræsensilage, midl. FK, 20 % kløver	199
Kløvergræs, 20-25 cm, 20 % kløver	222	Kløvergræsensilage, lav FK, 20 % kløver	207
Kløvergræs, 6-8 cm, 40 % kløver	247	Kløvergræsensilage, høj FK, 40 % kløver	195
Kløvergræs, 12-15 cm, 40 % kløver	240	Kløvergræsensilage, midl. FK, 40 % kløver	209
Kløvergræs, 20-25 cm, 40 % kløver	231	Kløvergræsensilage, lav FK, 40 % kløver	223
Kløvergræs, 6-8 cm, 60 % kløver	255	Kløvergræsensilage, høj FK, 60 % kløver	203
Kløvergræs, 12-15 cm, 60 % kløver	248	Kløvergræsensilage, midl. FK, 60 % kløver	219
Kløvergræs, 20-25 cm, 60 % kløver	240	Kløvergræsensilage, lav FK, 60 % kløver	238
Kløvergræs, 6-8 cm, tidlig, vanding	225	Græsensilage	
Kløvergræs, 6-8 cm, midt, vanding	251	Forårsudlagt ital. rajgræs, ensilage	202
Kløvergræs, 6-8 cm, sen, vanding	274	Efterafgrøde, helsæd, ensilage	217
Kløvergræs, 6-8 cm, tidlig, ingen vanding	226	Efterafgrøde, korn, ensilage	223
Kløvergræs, 6-8 cm, midt, ingen vanding	238	Hundegræs, ensilage	224
Kløvergræs, 6-8 cm, sen, ingen vanding	266	Varigt enggræs, ensilage	202
Kløvergræs, 12-15 cm, tidlig, vanding	218	Græsensilage, høj FK	192
Kløvergræs, 12-15 cm, midt, vanding	244	Græsensilage, midl. FK	197
Kløvergræs, 12-15 cm, sen, vanding	267	Græsensilage, lav FK	200
Kløvergræs, 12-15 cm, tidlig, ingen vanding	218	Græsensilage, meget lav FK	206
Kløvergræs, 12-15 cm, midt, ingen vanding	236	NH₃- og NaOH-behandlet halm*	
Kløvergræs, 12-15 cm, sen, ingen vanding	267	Byghalm, NaOH-behandlet	103
aliensk rajgræs		Byghalm, NH ₃ -behandlet, høj ford.	173
Italiensk rajgræs, forår, tidl.	239	Byghalm, NH ₃ -behandlet, lav ford.	173
Italiensk rajgræs, forår, midt	216	Havrehalm, NH ₃ -behandlet	184
Italiensk rajgræs, forår, sen	203	Hvedehalm, NH ₃ -behandlet	194
Italiensk rajgræs, efter helsæd	211	Rughalm, NH ₃ -behandlet	255
Italiensk rajgræs, efter korn	223		

Afgrøder	Gram råprotein pr. foderenhed	Afgrøder	Gram råprotein pr. foderenhed
Galega-, kløver- og fodermarvkål-ensilage, mv.		Halm, ubehandlet	
Galega, ensilage	289	Byghalm, vår	175
Hvidkløver, beg. blomstring, ensilage	264	Byghalm, vinter	189
Rødkløver, beg. blomstring, ensilage	208	Havrehalm	173
Fodermarvkål, ensilage	171	Hvedehalm	152
Hestebønne, ensilage	221	Rughalm	244
Lupin, ensilage	227	Ærtehalm	222
Havre + ærter + vikker, ensilage	225	Rajgræshalm	163
		Hvidkløverhalm	318
		Rødsvingelhalm	486
Frø		Korn	
Hestebønner	265	Vinterbyg	99
Hørfrø	141	Vårbyg	97
Rapsfrø, dobbeltlav	103	Havre	112
Ærter	188	Hvede	95
Sojabønner	281	Rug	82
Lupin, gul	304	Triticale	89
Lupin, smalbladet	266	Majs	79
Solsikkefrø	143	Milo	94
		Ris	94
		Havre, nøgen	134
Helsædensilage			
Grønbygsilage	196		
Byghelsød, ensilage, høj fordøjelighed	128		
Byghelsød, ensilage, middel fordøjelighed	138		
Byghelsød, ensilage, lav fordøjelighed	158		
Vinterbyghelsød, ensilage	138		
Havrehelsød, ensilage	169		
Hvede-græs, ensilage	176		
Hvede-ært, ensilage	156	Hø og grønpiller	
Hvedehelsød, ensilage, høj fordøjelighed	108	Lucernehø, i blomst	268
Hvedehelsød, ensilage, middel fordøjelighed	113	Kløverhø, høj fordøjelighed	184
Hvedehelsød, ensilage, lav fordøjelighed	127	Kløverhø, lav fordøjelighed	168
Majskolbe ensilage	79	Græshø	170
Majsensilage, høj fordøjelighed	86	Grønhø, Ekstra	214
Majsensilage, middel fordøjelighed	90	Grønhø, Plus	240
Majsensilage, lav fordøjelighed	97	Grønhø, Standard	260
Triticalehelsød, ensilage	134	Grønhø, lucerne	287
Grønrug, ensilage	177	Grønpiller, høj fordøjelighed	218
Grønbyg-ært, ensilage, 40 % ærter	210	Grønpiller, middel fordøjelighed	247
Grønbyg-ært, ensilage, 70 % ærter	216	Grønpiller, lav fordøjelighed	270
Grønært, ensilage	223	Lucernepiller, høj fordøjelighed	257
Byg-ært, ensilage, 20 % ærter	146	Lucernepiller, lav fordøjelighed	292
Byg-ært, ensilage, 40 % ærter	171		
Byg-ært, ensilage, 60 % ærter	196		
Ærtehelsød, ensilage	215		
*Ved leverancer af flydende ammoniak skal den mængde, der efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen må anvendes til ludning af halm, opgøres særskilt.			

Tabel 7: Gram råprotein pr. kg foder samt indhold af foderenheder (FE_{sv} og FE_{so}) pr. kg i fodermidler til svin

Indhold angivet i gram pr. kg foder kan bruges ved korrektion hos fjerkræ.			
Fodermidler	Gram råprotein pr. kg	FE _{sv} pr. kg	FE _{so} pr. kg
Vårbyg 2006	96	1,04	1,04
Vårbyg 2007	98	1,02	1,02
Vinterbyg 2006	99	1,04	1,04
Vinterbyg 2007	103	1,03	1,03
Hvede 2006	96	1,16	1,14
Hvede 2007	98	1,14	1,12
Rug	82	1,10	1,09
Havre	87	0,87	0,89
Tritikale	93	1,13	1,12
Rapsfrø DL	179	2,07	2,05
Rapskrå	342	0,71	0,77
Rapskage 5% fedt	346	0,81	0,86
Rapskage 9% fedt	311	0,89	0,95
Rapskage 14,6% fedt	291	1,03	1,08
Sojaskrå	427	0,88	0,91
Sojaskrå, afskallet	468	0,93	0,96
Sojaprotein HP 300	554	0,95	0,98
Solsikkeskrå, delv. afsk. 14% træstof	371	0,71	0,77
Solsikkeskrå, delv. afsk. 22% træstof	317	0,54	0,63
Solsikkeskrå, delv. afsk. 17% træstof	372	0,67	0,74
Solsikkeskage, delv. afsk. 21% træstof	298	0,75	0,83
Solsikkeskage, delv. afsk. 15% træstof	364	0,95	1,01
Ærter	204	1,01	1,02
Valle, kategori A	7	0,07	0,06
Valle, kategori B	3	0,08	0,08
Fiskemel, standard	704	1,13	1,10
Fiskemel, Island	683	1,34	1,29
Svinefedt 92/10	0	3,79	3,64
Sojaolie	0	4,04	3,88
Rapsolie	0	3,81	3,66
Palmeolie	0	4,04	3,88
PFAD	0	3,77	3,62
Gærfløde, Novo	74	0,16	0,16
Gærfløde, sprit	109	0,22	0,24

1) FE_{sv} og FE_{so} er bestemt på baggrund af beregningsmetode for energiværdi til svin gældende fra 1. september 2006 (PD meddelelse FO 08/06).

Tabel 8: Beregning af dyreenheder		
Omregningsfaktorerne er fastsat ud fra normtal 2000, der er udarbejdet af Danmarks JordbrugsForskning og offentliggjort i DJF-rapport nr. 36 (november, 2001). 1 dyreenhed (DE) er fastsat ud fra 100 kg N ab lager pr. DE i det staldsystem med mindst kvælstofab. Dyreenheder for kvæg er dog fastholdt på samme niveau som i bekendtgørelse nr. 877 af 10. december 1998, hvor 1 dyreenhed blev fastsat som 100 kg N ab lager ud fra et gennemsnit af staldsystemer.		
Kvæg:		
Dyretype	Enhed	Antal enheder til 1 DE
Årsko (malkekvg tung race uden opdræt)	1 årsko	0,85
Årsko (malkekvg Jersey uden opdræt)	1 årsko	1,00
Årsopdræt, kvier og stude, 0-6 mdr. tung race	1 årstyr	4,9
Årsopdræt, kvier og stude, 0-6 mdr. Jersey	1 årstyr	6,4
Årsopdræt, kvier og stude, 6-28 mdr. tung race	1 årstyr	2,6
Årsopdræt, kvier og stude, 6-25 mdr. Jersey	1 årstyr	3,6
Årsammekøer (under 400 kg)	1 årstyr	2,3
Årsammekøer (400-600 kg)	1 årstyr	1,6
Årsammekøer (over 600 kg)	1 årstyr	1,4
Tyrekalve 0-6 mdr. tung race	1 produceret dyr	8,9
Ungtyr 6 mdr.-slagtning (440 kg) tung race	1 produceret dyr	4,5
Tyrekalve 0-6 mdr. Jersey	1 produceret dyr	12,5
Ungtyr 6 mdr.-slagtning (328 kg) Jersey	1 produceret dyr	8,2
Avlstyre tung race	1 årstyr	2,15
Avlstyre Jersey	1 årstyr	2,9
I. Korrektion for afvigende vægtgrænser for tyre (i kg.) Ved afvigende vægtgrænser for tyre skal du korrigerer på følgende måde ⁱ⁺ⁱⁱ : 1. Tung race: a) Fra fødsel til 6 måneder: 1600 kg tilvækst beregner du som 1 DE b) Fra 6 måneder til slagtning: 1000 kg tilvækst beregner du som 1 DE 2. Jersey: c) Fra fødsel til slagtning: 1500 kg tilvækst beregnes som 1 DE		
II. Korrektion for en anden aldersmæssig sammensætning for opdræt (i mdr.) På bedrifter, hvor opdrættet eller stude har en anden aldersmæssig sammensætning end ved normal forekomst af opdræt i en kvægbesætning, skal antallet af årstyr pr. DE beregnes ud fra gennemsnitsalderen for opdrættet ud fra følgende formler: a) Opdræt, tung race: Årsstyr pr. DE = $8,87 / ((\text{gennemsnitsalder i mdr.} \cdot 0,1124) + 1,48)$ b) Opdræt, Jersey: Årsstyr pr. DE = $8,90 / ((\text{gennemsnitsalder i mdr.} \cdot 0,0866) + 1,14)$ Gennemsnitsalder i måneder skal angives som den gennemsnitlige alder i løbet af hele planperioden. Et årstyr beregnes som 365 foderdage.		
ⁱ For ældre tyrekalve end 6 måneder beregner du korrektionen ud fra produktionen af tyrekalve fra 6 mdr. til slagtning ligesom yngre tyrekalve end 6 mdr. beregnes ud fra produktionen af tyrekalve fra 0-6 mdr. ⁱⁱ Hvor du ikke kender den præcise vægt, fastsætter du vægten til og med 13 mdr. på følgende måde: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Tyre af tung race</i>: Fødselsvægten er 40 kg, tilvæksten 30 kg pr. mdr. op til 6 mdr. og herefter 33 kg pr. mdr.. Tyre af ammekøer beregnes som tung race, • <i>Jerseystyre</i>: Fødselsvægten er 25 kg, tilvæksten 20 kg pr. mdr. op til 6 mdr. og herefter 28 kg pr. mdr., • <i>Avlstyre</i> beregnes som tyre op til 440 kg for tyre af tung race og 328 kg for Jerseytyre. 		

Svin:		
Dyretype	Enhed	Antal enheder til 1 DE
Søer med grise til fravæning (4 uger ~ 7,2 kg)	1 årssø	4,3
Smågrise fra 7,2 til 30 kg	1 produceret dyr	175
Slagtesvin fra 30 til 102 kg	1 produceret dyr	35
<p>Normalt opdræt af polte til erstatning af udsatte avlsdyr er indeholdt i »søer«, dvs., at polte tæller som søer fra 1. løbning. Indtil 104 kg beregnes polte som slagtesvin.</p> <p>Ved afvigende vægtgrænser for smågrise og slagtesvin skal du korrigere på følgende måde¹:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fra 7,2 - 40 kg: 4000 kg tilvækst beregnes som 1 DE 2. Fra 40 - 87 kg: 2500 kg tilvækst beregnes som 1 DE 3. Fra vægte over 87 kg: 2000 kg tilvækst beregnes som 1 DE <p>¹Ved en højere fravæningsvægt end 7,2 kg ændres omregningsfaktoren for søer med grise til fravæning på samme måde som nævnt under note 4). Ændringen beregnes ud fra det aktuelle antal pattegrise.</p>		

Fjerkræ:		
Dyretype	Enhed	Antal enheder til 1 DE
Høns til ægproduktion	1 årssø	167
Hønniker til konsumægproduktion	1 produceret	1360
Hønniker til HPR (Hvid Plymouth Rock)	1 produceret	1050
Slagtekyllinger 32 dage	1 produceret	4500
Slagtekyllinger 35 dage	1 produceret	3900
Slagtekyllinger 40 dage	1 produceret	2900
Slagtekyllinger 45 dage	1 produceret	2400
Skrabekyllinger 56 dage	1 produceret	2600
Økologiske slagtekyllinger 81 dage	1 produceret	1200
Slagtefjerkræ:		
Kalkuner tunge, hunner	1 produceret	340
Kalkuner tunge, hanner	1 produceret	190
Ænder	1 produceret	900
Gæs	1 produceret	290
<p>Ved afvigende slagtealder for kyllinger i intervallet 30-46 dage beregnes antal produceret pr. DE på følgende måde:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. For slagtekyllinger under 40 dage korrigerer du med 200 producerede kyllinger pr. DE per dag 2. Slagtekyllinger over 40 dage korrigerer du med 100 producerede kyllinger pr. DE per dag 3. Skrabekyllinger korrigerer du med 100 producerede kyllinger pr. DE pr. dag 4. Økologiske slagtekyllinger korrigerer du med 25 producerede kyllinger pr. DE per dag. 		

Andre husdyrarter:		
Dyretype	Enhed	Antal enheder til 1 DE
Moderfår med lam	1 årsfår	7
Geder med kid	1 årsged	7
Heste under 300 kg	1 årshest	4,9
Heste 300 kg- under 500 kg	1 årshest	2,9
Heste 500 kg- under 700 kg	1 årshest	2,3
Heste 700 kg og derover	1 årshest	1,9

Mink, ildere o.l	1 årstæve	44
Ræve, finnracon o.l.	1 årstæve	18
Struds, voksne	1 årstyr	8
Struds, opdræt 14 mdr.	1 produceret dyr	10
Krondyr hind med kalv	1 årstyr	5
Dådyr, då med kalv	1 årstyr	9

For andre dyretyper end de i bilaget nævnte, regner du om til dyreenheder ud fra følgende beregningsmetoder (prioriteret rækkefølge):

1. Den producerede gødnings indhold af kvælstof, idet 1 dyreenhed svarer til 100 kg N ab lager ved det staldsystem med mindst mulig kvælstofab.
2. Opgørelse af foderforbrug, idet der regnes med 5000 foderenheder pr. DE.
3. Opgørelse af det faktiske indhold af næringsstoffer (analyse med tilhørende mængdeopgørelse), idet 100 kg N ab lager svarer til 1 DE.

For gødning fra fælles gødningsanlæg (fællesbiogasanlæg o.l.) kan du omregne til dyreenheder ud fra en omregningsfaktor, hvor en dyreenhed svarer til 100 kg N ab lager.

Tabel 9: Betingelser for anvendelse af 2,3 DE/ha for kvægbrug	
På en landbrugsbedrift må der udbringes en husdyrgødningsmængde svarende til 2,3 dyreenheder pr. ha pr. planperiode, på følgende betingelser ¹ :	
1	På kvægbruget skal 70 pct. eller mere af arealet til rådighed for tilførsel af husdyrgødning dyrkes med roer, græs eller græsefterafgrøder. Opgørelsen af arealet til rådighed følger bekendtgørelsens § 28, stk. 7. <ul style="list-style-type: none"> a. Ved roer forstås foderroer. b. Ved græs forstås permanente græsarealer eller græs i omdrift. c. Ved græsefterafgrøder forstås græs udlagt i vårbyg, helsæd, grønkorn eller silomajs. Græsudlæg efter silomajs skal udlægges senest 1. august.
2	Husdyrgødning må ikke udbringes i perioden 31. august til 1. marts på et græsareal, som pløjes i samme planperiode. Der skal foreligge en dateret erklæring underskrevet af driftsherren til dokumentation heraf.
3	Pløjning skal efterfølges af en afgrøde med kvælstofbehov, jf. den til enhver tid gældende bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. <ul style="list-style-type: none"> a. Græsarealer i omdrift må kun pløjes om i perioden 1. marts til 1. juni.
4	Græsefterafgrøder må tidligst nedpløjes eller nedvisnes 1. marts.
5	Bælgsæd og andre kvælstoffikserende afgrøder, som f.eks. rød- og hvidkløver må ikke dyrkes på bedriftens arealer, dog undtaget herfra kløvergræs med under 50 pct. kløver ² .
6	Der skal foretages N- og P-analyser af jord i omdrift mindst hvert 3. år/5 ha. N kan enten udtages som Total N eller N-min. Der skal foreligge dateret dokumentation herfor f.eks. i form af N-min beregning og jordanalysekort.
7	Du skal oplyse i din gødningsplanlægning, jf. lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, at bedriften i indeværende planperiode højst udbringer en husdyrgødningsmængde svarende til 2,3 dyreenheder pr. ha pr. planperiode, jf. bekendtgørelsens § 28, stk. 4. Du skal også hvert år sende et underskrevet gødningsregnskab for bedriften til Plantedirektoratet, jf. lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvor du oplyser, at du i den afsluttede planperiode har forpligtet dig til at overholde bestemmelserne i bekendtgørelsens § 28, stk. 4.
1) jf. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv.	
2) Der må dog dyrkes byg/ærtelhelsæd, hvis der er udlæg af rent græs i marken.	

Virksomhedens CVR-nr.		Underskrift		Dato	
-----------------------	--	-------------	--	------	--

Skema A: Gødningsplanlægning 2008/09

(Du skal kun udfylde skemaet, hvis du *ikke* bruger enkeltbetalingsansøgningen som gødningsplanlægning)

Mark nr.	Areal ha (mindst én decimal)	JB-nr.	Forfrugt	Afgrøde	Grund N-norm iflg. Tabel 1 kg N/ha	Forfrugtsværdi ¹⁾ kg N/ha	Evt. N-korrektion ²⁾ kg N/ha	Afgrødens N-norm pr. ha (korrigeret for forfrugtsværdi og evt. anden korrektion) Kolonne 6 - 7 + 8 kg N/ha	Markens N-kvote kolonne 2 x 9 kg N i alt	Arealer med efterafgrøder i efteråret 2009 ³⁾	Behov for P kg/ha	Kolonne til noter (Eksempelvis dato for gødskning, areal med plantedække, behov for K)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
SUM	a							SUM	b	c		d

- 1) Du skal ikke indregne forfrugtsværdien, hvis der står "Nej" i anden kolonne i Tabel 1 ud for afgrøden "Indregning af forfrugtsværdi...". I så fald skal du skrive værdien "0" under forfrugtsværdi i gødningsplanlægningen.
- 2) Du kan her korrigerer ud fra en konsulenterklæring ved ekstreme vejrligstilfælde, hvor udbragt kvælstof bortfyger eller udvaskes, eller eventuelle MVJ-ordninger. Skriv "-" foran tallet, hvis korrektionen er negativ. Hvis kvælstofnormen for en eller flere afgrøder er korrigeret opad som følge af højere forventede udbytter, er det korrektionen, du skal oplyse her. Du skal så udfylde Skema A1 om høstudbytter.
- 3) Hvis du overfører et efterafgrødeoverskud, kan dette areal indgå i beregningen af arealet med efterafgrøder.

Ha

Efterafgrødegrundareal Korn (vår- og vintersæd) vår- og vinterraps, rybs, soja, sennep, ærter, hestebønner, solsikke, olieør, majs, ét-årigt udtagne arealer, herunder brak og andre énårige afgrøder, der ikke har N-optagelse om efteråret i høståret.	e
--	---

Har forhøjet kvælstofnorm pga. forventet højere udbytter (skema A1 udfyldt) (sæt kryds hvis ja)

Har anvendt særlige harmoniregler på 2,3 DE/ha for kvægbrug, se Tabel 9 (sæt kryds hvis ja)

Skema A: Gødningsplanlægning (fortsat)

Beregning af den samlede kvælstofkvote

kg kvælstof

Kvælstofkvote (inkl. korrektioner for MVJ-aftaler o.l.) før fradrag for forfrugtsværdi af efterafgrøder og korrektion for kvælstofprognose (overføres fra felt b eller d, i første del af skemaet)				l
Forfrugtsværdi af efterafgrøder i efteråret 2008 (areal overført fra skema B 2007/08) ⁴⁾	ha	x	=	- m
Korrektion for kvælstofprognose				
	Antal ha	Kvælstofprognose	I alt	
Grovsand JB 1 + 3				
Finsand JB 2 + 4				
Lerjord JB over 4				
Korrektion i alt				+ n
Virksomhedens samlede kvælstofkvote (det maksimalt tilladte forbrug), felt l - m + n				o

4) Forfrugtsværdien af efterafgrøder beregnes ved at gange areal med efterafgrøder i 2008 med 17 kg N (hvis der er anvendt husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og anden organisk gødning svarende til max. 0,8 DE pr. ha harmoniareal) eller 25 kg N/ha (hvis der er anvendt husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og anden organisk gødning svarende til over 0,8 DE pr. ha harmoniareal)

Beregning af det samlede planlagte forbrug af kvælstof (brug af skemaet er frivillig)

kg kvælstof

Planlagt forbrug (andel) af kvælstof fra husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning	p
Planlagt forbrug (andel) af kvælstof fra anden organisk gødning	q
Planlagt forbrug af kvælstof i handelsgødning, herunder urea	r
Samlet planlagt forbrug af kvælstof, felt p + q + r	s
Forskel mellem kvote og planlagt forbrug, felt o – s (må ikke være mindre end 0)	t

Beregning af arealer med pligtige efterafgrøder (brug af skemaet er frivillig)

Planperiode	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08
Overført overskud (ha)		0 ⁵⁾			
Efterafgrødeareal (ha)					
Efterafgrødegrundareal (ha)					
Krav (pct.)					
Krav (ha)					
Reduktion (grønne marker)	-	-	-		
Overskud (ha)					

5) Skal altid være 0. Du skal opgøre overskuddet af efterafgrøder på baggrund af de 4 foregående planperioder. Derfor medtages overskud fra 2003/04 ikke.

Virksomheden skal ikke have pligtige efterafgrøder ^{6), 7)}	Sæt kryds hvis ja:	
Virksomheden udbragte i planperioden 2007/08 husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og anden organisk gødning svarende til 0,8 DE pr. ha harmoniareal eller derover ⁸⁾ (Felt 209/ Felt 106>0,8)	Sæt kryds hvis ja:	
Areal med randzoner som følge af 'Randzoneordningen'		ha
Efterafgrødegrundareal 2008/09		ha
Overskud af efterafgrøder overført til 2008/09		+ ha
Areal med pligtige efterafgrøder i efteråret 2009		+ ha
Krav til pligtige efterafgrøder	ha	
Reduktion i kravet pga. grønne marker i efteråret 2009	- ha	
Krav til pligtige efterafgrøder efter evt. reduktion pga. grønne marker	=	- ha
Overskud af efterafgrøder		ha

6) Virksomheder med et samlet areal under 10 ha skal ikke have pligtige efterafgrøder. Virksomheder, hvor efterafgrødegrundarealet er mindre end 2 ha, skal ikke have pligtige efterafgrøder. Virksomheder med under 30 ha (matrikulært areal) og 100 pct. grønne marker skal ikke have pligtige efterafgrøder.

7) Virksomheden over 30 ha skal have minimum 4 pct. efterafgrøder. Kravet kan ikke erstattes af vinter grønne marker eller overført overskud af efterafgrøder.

8) Hvis der er udbragt 0,8 DE/ha eller derover, skal der etableres mindst 14 pct. efterafgrøder. Hvis der er udbragt under 0,8 DE/ha skal der etableres mindst 10 pct. efterafgrøder. I opgørelsen medtages anden organisk gødning, således at 100 kg totalt kvælstof ab lager svarer til 1 DE.

Skema A (specialafgrøder): Gødningsplanlægning for Skov-, plante- skole-, drivhus- og/eller juletræskulturer 2008/09

(Du skal kun udfylde skemaet, hvis du *ikke* bruger enkeltbetalingsansøgningen til gødningsplanlægning)

Du kan bruge det forenklede skema A (specialafgrøder), hvis du kun dyrker afgrøder oplyst i Tabel 2, og ikke i indeværende planperiode bruger husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning eller anden organisk gødning.

Mark nr./ hus nr.	Areal Ha (mindst én decimal)	Forfrugt	Afgrøde	Åbent/ lukket system ¹⁾ (Skriv Å/L)	Grund N-norm Kg N/ha	Forfrugtsværdi kg N/ha	Evt. korrektion af kvælstof ³⁾ Kg N/ha	Markens N-norm ²⁾ (kolonne 6 – 7 +/- 8)	Markens/ husets N-kvote (kolonne 2 x 9) kg N i alt
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
SUM	a					SUM	n		m

- 1) Et lukket system er et system, hvor det overskydende vandingsvand/gødningsvand recirkuleres.
- 2) Hvis Plantedirektoratet skriftligt har tilladt, at du kan benytte en højere kvælstofnorm, end den fastsatte fællesnorm for en afgrøde/kultur, er det den forhøjede norm, du skal skrive her.
- 3) Korrektion som følge af konsulenterklæring foretages i denne kolonne. Konsulenterklæring kan gives ved ekstreme vejrligstilfælde, hvor udbragt kvælstof bortfyger eller udvaskes.

Hvis du har brugt en højere kvælstofnorm ²⁾ end anført i Tabel 2, skal du sætte kryds i feltet.

Godkendt forhøjet kvælstofnorm (sæt kryds hvis ja):

Virksomhedens CVR-nr.		Underskrift		Dato	
-----------------------	--	-------------	--	------	--

Skema A2: Produktion af husdyrgødning i planperioden 2008/09 (Brug af skemaet er frivilligt)

Bemærk, at det er muligt at beregne din produktion af gødning på internettet www.landbrugsindberetning.dk under GHI (Gødnings- og husdyrindberetningen)

1. Normproduktion i planperioden 2008/09										
Her kan du beregne, hvor meget kvælstof og fosfor dine husdyr producerer i perioden 1. august 2008 til 31. juli 2009.										
Oplysninger om dyrehold og stalddtype				Oplysninger om kvælstof				Oplysninger om fosfor er til eget brug		
Besætningsnr.	Dyretype	Stalddtype	Antal enheder* af dyretypen	Gødningstype	Kg kvælstof pr. enhed af dyretypen	Eventuel korrektionsfaktor for ydelses- eller produktionsniveau mv.	Kg kvælstof i alt	Kg fosfor pr. enhed af dyretypen	Eventuel korrektionsfaktor for ydelses- eller produktionsniveau mv.	Kg fosfor i alt
1	Se Tabel 4 2	Se Tabel 4 3	Se Tabel 4 4	Se Tabel 4 5	Se Tabel 4 6	Se Tabel 5 7	Beregnes som: kolonne 4 x 6 x 7 8	Se Tabel 4 9	Se Tabel 5 10	Beregnes som: kolonne 4 x 9 x 10 11
							Sum:	kg N	Sum:	kg P

* Årsvirksomheder/producerede dyr iflg. enheder i Tabel 4

Skema B: Gødningsregnskab 2008/09 (Skal udfyldes)

Du modtager en adgangskode til elektronisk indberetning i . www.landbrugsindberetning.dk (GHI).af skema B ved indkaldelsen af Gødningsregnskabet, nedenstående skema er fortrinsvist til brug ved ophør

Navn	
Adresse	
Telefon-nr.	
CVR-nr.	

Ophør

Dette felt udfyldes kun ved ophør.

Ophørsdato (dd-mm-åååå)		-		-					917
Ny brugers CVR-nr.									918

3.1 Arealopgørelse

Samlet dyrket, udyrket og udtaget areal		ha	101
Harmoniareal		ha	106

101 Feltet kan være fortrykt med oplysning fra ansøgningen om enkeltbetaling. Hvis ikke skal du overføre oplysningerne fra skema A.

106 Ved opgørelsen fraregnes de arealer, som ikke har en N-norm eller et P-behov, jf. Tabel 1 og 2, samt de arealer, hvor husdyrgødning ikke kan eller må udbringes.

3.2 Samlet forbrug af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning

Startlager pr. 1. august 2008		kg N	310
Normproduktion i perioden 1. august 2008 til 31. juli 2009		+	kg N 303
Modtaget husdyrgødning i perioden 1. august 2008 til 31. juli 2009		+	kg N 304
Afsat husdyrgødning i perioden 1. august 2008 til 31. juli 2009		-	kg N 305
Husdyrgødning afsat til afbrænding i miljøgodkendt forbrændingsanlæg		-	kg N 321
Husdyrgødning afsat til udlandet ifølge regler		-	kg N 320
Husdyrgødning afsat til egne MVJ ON arealer via græssende dyr		-	kg N 319
Afsat forarbejdet husdyrgødning til ikke-tilmeldt virksomhed		-	kg N 177
Lagerstatus pr. 31. juli 2009		kg N	307
Forbrug fra 1. august 2009 til 30. september 2009 (til afgrøder, der blev høstet eller afgræsset før 31. december 2009)	-	kg N	306
Slutlager pr. 31. juli 2009 (Beregnes som felt 307 - 306)	=	kg N	kg N 309
Samlet forbrug af husdyrgødning i kg kvælstof i planperioden 2008/09 (Beregnes som felt 310 + 303 + 304 - 305 - 321 - 320 - 319 - 177 - 309)		=	kg N 308

310 Feltet er fortrykt med oplysning om startlager pr. 1. aug. 2008 i kg N, svarende til slutlager pr. 31. juli 2008 fra gødningsregnskab for 2007/08.

303 Du skal oplyse din samlede produktion af husdyrgødning. Du kan udregne normproduktionen på www.landbrugsindberetning.dk.

319 Kan kun bruges for aftaler indgået i 2008, 2007, 2006, 2002 eller tidligere, eller ved undtagelser for aftaler indgået i 2003-2005.

177 Feltet kan kun bruges til afsætning af forarbejdet husdyrgødning. Se afsnit 6 i vejledningen for yderligere regler.

309 Slutlager pr. 31. juli 2009 overføres til felt 309. Slutlageret skal indgå som startlager i planperioden 2009/108.

3.3 Andel af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning, der skal indgå i gødningsregnskabet

Gødningstype	kg kvælstof i alt	Udnyttelsesprocent	kg kvælstof, der skal indgå i gødningsregnskabet	
Svinegylle	kg N	75 %	kg N	601
Kvæggylle	kg N	70 %	kg N	602
Minkgylle	kg N	70 %	kg N	613
Fjerkrægylle	Kg N	70 %	Kg N	614
Blandet gylle	kg N	%	kg N	603
Fast gødning	kg N	65 %	kg N	604
Ajle	kg N	65 %	kg N	605
Dybstrøelse	kg N	45 %	kg N	606
Væskefraktion efter forarbejdning	kg N	85 %	kg N	615
Afgasset biomasse	kg N	%	kg N	607
Anden husdyrgødning	kg N	65 %	kg N	611
Forarbejdet husdyrgødning	kg N	%	kg N	612
	kg N	%	kg N	608
I alt	kg N	⁶⁰⁹	kg N	610

615 Flydende fraktion opstået ved forarbejdning af gylle, hvor den faste fiberfraktion fra separationen anvendes til afbrænding

607 Feltet vil være fortrykt med oplysning om biomasse leveret fra biogasanlæg.

609 Mængden skal være den samme som felt 308.

3.4. Samlet forbrug af kvælstof i handelsgødning (herunder urea)

Startlager pr. 1. august 2008			kg N	708
Indkøbt handelsgødning i perioden 1. august 2008 til 31. juli 2009		+	kg N	703
Lagerstatus pr. 31. juli 2009			kg N	705
Forbrug fra 1. august 2009 til 30. september 2009 (til afgrøder, der blev høstet eller afgræsset før 31. december 2009)	-		kg N	704
Slutlager pr. 31. juli 2009 (Beregnes som felt 705 - 704)	=		kg N	707
Samlet forbrug af handelsgødning i kg kvælstof i planperioden 2008/09 (Beregnes som felt 708 + 703 - 707)		=	kg N	706

708 Feltet vil være fortrykt med oplysning om startlager pr. 1. august 2008, lig slutlager pr. 31. juli 2008 fra dit gødningsregnskab for 2007/08.

703 Feltet vil være fortrykt med oplysning om indkøbt handelsgødning, fratrukket evt. videresolgt handelsgødning.

707 Slutlager pr. 31. juli 2009 overføres til felt 707. Slutlageret skal indgå som startlager i planperioden 2009/10.

3.5. Samlet forbrug af kvælstof i anden organisk gødning (opgjort i kg kvælstof)

Startlager pr. 1. august 2008			kg N	814
Indkøbt eller modtaget anden organisk gødning i perioden 1. august 2008 til 31. juli 2009		+	kg N	805
Anden organisk gødning overført som husdyrgødning til felt 304		-	kg N	818
Lagerstatus pr. 31. juli 2009			kg N	815
Forbrug fra 1. august 2009 til 30. september 2009 (til afgrøder, der blev høstet eller afgræsset før 31. december 2009)	-		kg N	816
Slutlager pr. 31. juli 2009 (Beregnes som felt 815 - 816)	=		kg N	817
Samlet forbrug af kg kvælstof i anden organisk gødning, der skal indgå i gødningsregnskabet (Beregnes som felt 814 + 805 - 817)		=	kg N	804

805 Feltet vil være fortrykt med oplysning om indkøbt eller modtaget anden organisk gødning, fratrukket evt. videresolgt mængde.

818 Feltet bruges hvis den modtagne anden organiske gødning iblandes husdyrgødning/iblandes eget biogas- eller forarbejdningsanlæg.

817 Slutlager pr. 31. juli 2009 overføres til felt 817. Slutlageret skal indgå som startlager i planperioden 2009/10.

3.6. Andel af kvælstof i anden organisk gødning, der skal indgå i gødningsregnskabet

Gødningstype	Kg kvælstof i alt	Udnyttelsesprocent	kg kvælstof, der skal indgå i gødningsregnskabet	
Spildevandsslam	kg N	45 %	kg N	185
Komposteret husholdningsaffald	kg N	20 %	kg N	186
Kartoffelfrugtsaft	kg N	50 %	kg N	187
Pressesaft fra grøntpillefabrikation	kg N	40 %	kg N	188
Have- og parkaffald	kg N	0 %	kg N	189
Andre typer af anden organisk gødning	kg N	40 %	kg N	190
	kg N	%	kg N	191
I alt	kg N	¹⁹²	kg N	193

192 Mængden skal være den samme som angivet i felt 804.

3.7. Samlet opgørelse

Virksomhedens samlede kvælstofkvote			kg N	501
Virksomhedens samlede forbrug af kvælstof (Beregnes som felt 610 + 706 + 193)			kg N	901
Kvælstofkvote minus forbrug af kvælstof (Beregnes som felt 501 - 901 - 914 + 915)			kg N	902

501 Ved indkaldelse af gødningsregnskabet vil feltet være fortrykt med oplysning fra ansøgning om enkeltbetaling ellers skal oplysningerne overføres fra skema A, felt o. (laves ud fra Tabel 1 samt kvælstofprognosen for 2009)

Overdraget forbrug i planperioden

Udbragt på modtaget areal fra CVR-nr.	(CVR) □□□□□□□□	906	kg N	914
Udbragt på areal overdraget til CVR-nr.	(CVR) □□□□□□□□	904	kg N	915

906 Ved tilforpagtning i løbet af planperioden skal summen af kg N i handelsgødning, der er udbragt på det modtagne areal af den tidligere bruger, lægges til virksomhedens samlede forbrug.

904 Ved bortforpagtning i løbet af planperioden skal mængden af kvælstof i handelsgødning, der er udbragt på arealet før overdragelsestidspunktet, fratrækkes virksomhedens samlede forbrug.

Er en eller flere afgrøder korrigeret for højere forventet udbytte? (Sæt kryds hvis Ja)	☐	401
Er normproduktionen af husdyrgødning korrigeret i forhold til standardforudsætningerne? (Sæt kryds hvis Ja)	☐	404

Opgørelse af pligtige efterafgrøder

3.8. Pligtige efterafgrøder

Virksomheden skal ikke have pligtige efterafgrøder (Under 10 ha, under 2 ha efterafgrødegrundareal og under 30 ha med 100 pct. grønne marker)	(Sæt kryds hvis Ja)	☐	113
Virksomheden udbragte i planperioden 2007/08 husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og anden organisk gødning svarende til 0,8 DE pr. ha harmoniareal eller derover (beregnes som felt 209 (udbragte DE) + felt 192/100 DE (DE i anden organisk gødning) / felt 106 (harmoniareal) \geq 0,8 DE/ha)	(Sæt kryds hvis Ja)	☐	114
Areal med randzoner som følge af 'Randzoneordningen'		ha	119
Efterafgrødegrundareal 2008/09		ha	104
Overskud af efterafgrøder overført til 2008/09		ha	112
Areal med pligtige efterafgrøder i efteråret 2009		ha	105
Krav til pligtige efterafgrøder		ha	115
Reduktion i kravet pga. grønne marker i efteråret 2009	-	ha	116
Krav til pligtige efterafgrøder efter evt. reduktion pga. grønne marker	=	ha	117
Overskud af efterafgrøder (Beregnes som felt 112 + 105 - 117)		ha	118

- 113 Virksomheder med et samlet areal under 10 ha skal ikke have pligtige efterafgrøder. Virksomheder, hvor efterafgrødegrundarealet er mindre end 2 ha, skal ikke have pligtige efterafgrøder. Virksomheder under 30 ha matrikulært areal, med 100 pct. grønne marker, skal ikke have pligtige efterafgrøder. Hvis feltet udfyldes skal ingen andre felter i punkt 3.8 udfyldes.
- 114 Hvis du har udbragt 0,8 DE/ha eller derover, skal du etablere mindst 14 pct. efterafgrøder. Hvis du har udbragt under 0,8 DE/ha skal du etablere mindst 10 pct. efterafgrøder. I opgørelsen skal du medtage anden organisk gødning, således at 100 kg totalt kvælstof ab lager svarer til 1 DE.
- 105 Medtag pligtige efterafgrøder og efterafgrøder som følge af randzoneordningen. Medtage ikke efterafgrøder fra MVJ, miljøgodkendelse mv.
- 116 Hvis virksomheden har etableret plantedække med vintergrønne afgrøder på virksomhedens arealer, således at det ikke er muligt at etablere et fuldt efterafgrødeareal, er der kun krav om etablering af efterafgrøder på de resterende arealer. Virksomheder over 30 ha og hvor de fire pct. efterafgrøder udgør over 0,8 ha, skal altid have mindst fire pct. med pligtige efterafgrøder. De fire pct. efterafgrøder kan ikke erstattes af vintergrønne marker eller opsparede efterafgrøder fra tidligere år.
- de fire pct. kan ikke erstattes af overførte efterafgrøder fra tidligere perioder eller vintergrønne marker.

Opgørelse af harmoniforhold

3.9. Antal dyreenheder (DE) i perioden (opgøres efter husdyrgødningsbekendtgørelsen)

Samlet normproduktion i antal dyreenheder (DE)	201	202	207	208	203	204
	Kvæg	Svin	Pelsdyr, fjerkræ	Får, Geder	Andre Husdyr	I alt DE
	DE	DE	DE	DE	DE	DE
Udbragt antal dyreenheder (evt. overført fra hjælpekema)						DE 209
Har du anvendt det særlige harmonikrav på 2,3 DE/ha for kvægbrug i planperioden 2008/09, herunder overholdt bestemmelserne i bilag 2 til husdyrgødningsbekendtgørelsen?						☐ 403
Ønsker du at anvende det særlige harmonikrav på 2,3 DE/ha for kvægbrug i planperioden 2009/10?						☐ 405
Indgik din virksomhed i produktionsmæssig sammenhæng i 2008/09?						☐ 406

Det erklæres herved at ovenstående udfyldte gødningsregnskab er i overensstemmelse med de faktiske forhold på virksomheden.

Dato: _____ 910 Underskrift: _____ 911

Skema B1: Kvitteringer for overførsler af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning i perioden 1. august 2008 til 31. juli 2009

Virksomhedens CVR-nr.		<input type="text"/>	
Modtagers navn og adresse	152	Modtagers CVR-nr.	153
		<input type="text"/>	
Gødningstype	154	Antal dyreenheder	156
			DE
Antal kg kvælstof	155	Kvælstofudnyttelse	165
kg		%	
Kg N			
Modtagers skriftlige bekræftelse ved dateret underskrift	160	Husdyrgødning overført via græssende dyr? (Sæt kryds hvis ja)	159
		☐	
		Husdyrgødning afsat via græssende dyr til MVJ ON areal? (Sæt kryds hvis ja)	166
		☐	
		Indgår i produktionsmæssig sammenhæng? (Sæt kryds hvis ja)	167
		☐	

Modtagers navn og adresse		152		Modtagers CVR-nr.		153	
				<input type="text"/>			
Gødningstype		154		Antal dyreenheder		156	
						DE	
Antal kg kvælstof		155		Kvælstofudnyttelse		165	
kg				%			
Kg N							
Modtagers skriftlige bekræftelse ved dateret underskrift		160		Husdyrgødning overført via græssende dyr? (Sæt kryds hvis ja)		159	
				☐			
				Husdyrgødning afsat via græssende dyr til MVJ ON areal? (Sæt kryds hvis ja)		166	
				☐			
				Indgår i produktionsmæssig sammenhæng? (Sæt kryds hvis ja)		167	
				☐			

Modtagers navn og adresse		152		Modtagers CVR-nr.		153	
				<input type="text"/>			
Gødningstype		154		Antal dyreenheder		156	
						DE	
Antal kg kvælstof		155		Kvælstofudnyttelse		165	
kg				%			
Kg N							
Modtagers skriftlige bekræftelse ved dateret underskrift		160		Husdyrgødning overført via græssende dyr? (Sæt kryds hvis ja)		159	
				☐			
				Husdyrgødning afsat via græssende dyr til MVJ ON areal? (Sæt kryds hvis ja)		166	
				☐			
				Indgår i produktionsmæssig sammenhæng? (Sæt kryds hvis ja)		167	
				☐			

Sum kvælstof (indberettes ikke)	161	Sum dyreenheder (indberettes ikke)	162
---------------------------------	-----	------------------------------------	-----

153 Gødningsmængden kan kun fratrækkes forbrugt, hvis modtager er tilmeldt Register for Gødningsregnskab (gælder dog ikke afsætning til biogas og forarbejdningsanlæg).

165 Skal kun angives ved overførsel af afgasset biomasse og forarbejdet husdyrgødning.

156 Opgøres efter Miljøministeriets husdyrgødningsbekendtgørelse.

159 Såfremt husdyrgødningen ikke er blevet leveret, men overført via græssende dyr, sættes kryds i kolonne 159.

166 Gælder MVJ areal med aftale indgået i 2008, 2007, 2006, 2002 eller tidligere, eller ved undtagelser for aftaler indgået i 2003-2005

2. Forbrug af DE i husdyrgødning i planperioden 2008/09

Her kan du beregne, hvor mange DE i husdyrgødning, der er brugt på virksomheden. Forbruget svarer til den producerede mængde (mængden kan beregnes på foregående side), som justeres for lagerforskydninger samt leverancer af husdyrgødning.

		Antal DE
Startlager for planperioden 2008/09 ¹⁾		
Produktion 1. august 2008 til 31. juli 2009 (overføres fra foregående side, sumtallet for kolonne 4 eller 5)		+
Overførsler af DE i husdyrgødning i perioden 1. august 2008 til 31. juli 2009	Modtaget	+
	Afsat	-
Lagerstatus pr. 31. juli 2009	+	
Forbrug fra 1. august 2009 til 30. september 2009 (forlænget planperiode) til afgrøder, der høstes inden 31. december 2009	-	
Slutlager for planperioden 2008/09	=	
Samlet forbrug af DE i husdyrgødning i planperioden 2008/09		=

1) For virksomheder, der ikke tidligere har været registreret, gælder følgende: Startlageret skal fastsættes ved, at husdyrgødningslageret beregnes eller måles pr. 1. august 2008, heraf fratrækkes den mængde kvælstof i husdyrgødning, der er brugt i perioden 1. august til 30. september 2008 til afgrøder, der er høstet eller afgræsset inden 31. december 2008.

3. Opgørelse af harmoniforhold

Antal dyreenheder (DE) i perioden 1. august 2008 til 31. juli 2009

(opgøres efter husdyrgødningsbekendtgørelsen)

	Kvæg		Svin og andre husdyr	Pelsdyr, fjerkræ, får og geder	Overførsel af husdyrgødning		Lagerforskydning	I alt DE	
	1,7	2,3 ⁵⁾			1,4	1,4			1,7 ³⁾
Harmonikrav (DE/ha)	1,7	2,3 ⁵⁾	1,4	1,4	1,4	1,7 ³⁾	4)		
Startlager pr. 1. august 2008 ¹⁾									
Samlet normproduktion i antal dyreenheder (DE)	+		+	+				+	
Bidrag fra dyr, der græsser arealer uden gødskningsbehov	-		-	-				-	
Modtaget husdyrgødning, inkl. forarbejdet husdyrgødning					+			+	
Afsat husdyrgødning, inkl. forarbejdet husdyrgødning									
Afsat husdyrgødning, inkl. forarbejdet husdyrgødning									
Afsat mængde i alt					-			-	
Lagerstatus pr. 31. juli 2009									
Forbrug fra 1. august 2009 til 30. september 2009									
Slutlager pr. 31. juli 2008 ²⁾									
Udbragt antal dyreenheder								=	DE
Minimumskrav til harmoniareal								=	ha
Det harmoniareal, der er til rådighed									ha

1) Startlager = startlager i husdyrgødning/forarbejdet husdyrgødning pr. 1. august 2008 (100 kg N = 1 DE).

2) Slutlager = lagerstatus pr. 31. juli 2009 ÷ forbrug fra 1. august 2009 til 30. september 2009 (100 kg N = 1 DE).

3) Modtaget husdyrgødning medregnes altid med 1,4 DE/ha, dog undtaget bedrifter som benytter undtagelsen på 2,3 DE/ha eller virksomheder der indgår i produktionsmæssig sammenhæng. Afsat husdyrgødning beregnes med 1,4 DE/ha så længe der ikke afsættes mere end den tilgængelige husdyrgødningsmængde, der kan beregnes med 1,4 DE/ha. Derefter afsættes med harmonikravet for lagerforskydning, hvis der er en nettofrigivelse herfra (se pkt. 4) og en evt. restmængde afsættes med 1,7 DE/ha.

4) Når der sker en nettofrigivelse fra lageret, beregnes kravet forholdsomt ud fra produceret og modtaget husdyrgødning. Kravet ved lageropbygning er som for afsat husdyrgødning.

5) Hvis undtagelsen på 2,3 DE/ha kan benyttes beregnes al husdyrgødning som 2,3 DE/ha, inkl. modtaget husdyrgødning.

Hjælpekema til beregning af græsningstryk (Brug af skemaet er frivillig)

Afgørdekode	Afgørdekategori	Græs areal i alt Ha. 1	Korrektionsfaktor ved slæt				Korrigeret areal ²⁾ (Beregnes kol. 1 - 5) 6	Minimum antal græssende DE pr. ha ³⁾ 7	Minimum antal DE i alt (Beregnes kol. 6 × 7) 8
			Areal m. slæt Ha. 2	Antal slæt i gns. på slåtareal 3	Andel pr. slæt af samlet udbytte 4	Beregnet slåtareal ¹⁾ (Beregnes kol. 2×3×4) 5			
250	Permanent græs med meget lavt udbyttensniveau ⁴⁾				1,00		0,2		
251	Permanent græs med lavt udbyttensniveau ⁴⁾				1,00		0,5		
252	Permanent græs med normalt udbyttensniveau ⁵⁾				0,50		0,9		
253	Miljøgræs MVJ-ordning 1 (80 N)				0,50		0,7		
254	Miljøgræs MVJ-ordning 2 (0 N) ⁴⁾				1,00		0,2		
255	Permanent græs under 50 pct. kløver omlagt min. hvert 5. år				0,33		1,9		
256	Permanent græs over 50 pct. kløver omlagt min. hvert 5. år				0,33		1,7		
257	Permanent græs uden kløver omlagt min. hvert 5. år				0,33		2,1		
258	Permanent græs, ø-støtte				1,00		0,2		
278	Permanent lucerne og lucernegræs m. over 50 pct. lucerne omlagt min. hvert 5. år				0,33		1,7		
260	Kløvergræs under 50 pct. kløver (omdrift)				0,33		1,9		
261	Kløvergræs over 50 pct. kløver (omdrift)				0,33		1,7		
262	Lucerne og lucernegræs m. over 50 pct. lucerne (omdrift)				0,33		1,7		
263	Græs uden kløver (omdrift)				0,33		2,1		
265	Græs/kløvergræs, slæt før vårsæt afgrøde eller ital. rajgræs til frø				1,00		-		
266	Græs/kløvergræs under 50 pct. kløver med ekstremt lavt udbyttensniveau ³⁾				1,00		0,2		
267	Græs/kløvergræs under 50 pct. kløver med meget lavt udbyttensniveau ³⁾				1,00		0,5		
268	Græs/kløvergræs under 50 pct. kløver med lavt udbyttensniveau ³⁾				0,50		0,9		
960	Græs, udlæg/efterslæt efter grønkorn o.l. høstet maj/juni				0,33		1,3		
961	Græs, udlæg/efterslæt efter helsæd/tidlig frøgræs eller vinterbyg høstet senest 1. aug				1,00		0,8		
962	Græs, udlæg/efterslæt efter korn/sildig frøgræs				1,00		0,3		
963	Kløvergræs, udlæg/efterslæt efter grønkorn o.l. høstet i maj/juni				0,33		1,1		
964	Kløvergræs, udlæg/efterslæt efter helsæd høstet senest 1. august				1,00		0,6		
965	Kløvergræs, udlæg/efterslæt efter korn o.l.				1,00		0,3		
SAMLET KRAV TIL ANTAL GRÆSENDE DYREENHEDER							SUM:		

¹⁾ Det beregnede slåtareal må maksimalt være lig arealet i kolonne 2.

²⁾ Hvis du ikke tager slæt, er arealet lig arealet i kolonne 1.

³⁾ Dyreenheder i svin, fjerkræ og pelsdyr samt dyr, der ikke kommer på græs, kan du ikke medregne. Antal dyreenheder opgøres efter husdyrgødningsbekendtgørelsen.

⁴⁾ Du skal regne med minimum 0,2 dyreenheder pr. hektar. Hvis du i gødningsregnskabet fratrækker normproduktion for flere DE, skal du benytte antal DE fra gødningsregnskabet.

⁵⁾ På særligt produktive permanente græsarealer kan normen for kløvergræs eller græs uden kløver i omdrift undtagelsesvis benyttes, hvis du kan dokumentere et græsningsniveau, der svarer til kravet for græs i omdrift og at udbyttet overstiger 4000 FE pr. ha. Dokumentationen skal være en foderplan med en opgørelse af det samlede producerede antal FE på virksomheden samt foderbehovet. Produktionen af FE skal du opgøre ud fra udbyttensnormerne for alle de dyrkede grovfoderafgrøder. Foderbehovet beregner du ud fra et maksimalt foderforbrug af græsafrøder på 2500 FE pr. dyreenhed.

Ansøgning om brug af brødhvedenormen 2008/09

1. Jordbrugers navn, adresse og tlf. nr.

Det er vigtigt, at du har udfyldt alle punkterne 1 - 6 korrekt og tydeligt. Se bilaget. Ansøgningen skal du sende i en kuvert mærket "Brødhvede" til: Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret, Planteproduktion, Udkærvej 15, Skejby, 8200 Århus N eller på fax-nr. 87 40 52 00. Ansøgningen må ikke sendes både via post og fax. Du kan ikke sende ansøgningskemaet elektronisk via mail eller lignende.

2. Jordbrugers CVR-nr.
(se bilag pkt. 2):

3. Kontraktarealets størrelse (mindst 1 decimal)
(se bilag pkt. 3):

4. Grovvare- eller møllervirksomhedens CVR-nr.
(se bilag pkt. 4):

5. Jeg erklærer, at oplysningerne under pkt. 1 - 4 er rigtige, og

- at der enten i høstår 2007 eller 2008 på jordbrugsvirksomheden er dyrket en vinterhvedesort, som kunne bruges til at få brødhvedenorm i planperioden, og at denne hvede er leveret til grovvare- eller møllervirksomhed, jf. bekendtgørelsens § 8, stk. 1, nr. 1, (se bilag pkt. 5), og
- at dokumentation herfor foreligger på bedriften, jf. bekendtgørelsens § 8, stk. 4.

6. Min grovvare- eller møllervirksomhed og jeg erklærer, at der foreligger en kontrakt mellem os for høståret 2009 om dyrkning og levering af hvede til brødfremstilling, jf. bekendtgørelsens § 8, stk. 3, (se bilag pkt. 6).

Dato (skal udfyldes)

Dato (skal udfyldes)

Ansøgers (jordbrugers) underskrift for pkt. 1 - 6.

Grovvare-/møllervirksomhedens underskrift for pkt. 6.

Afgivelse af urigtige skriftlige oplysninger kan medføre straf efter straffelovens § 163.

Dokumentation, herunder kontrakten, skal du ikke vedlægge ansøgningen, men opbevare i mindst 5 år.

Bilag

Bemærkninger til ansøgningskemaets enkelte punkter:

Det er afgørende, at dit ansøgningskema er udfyldt korrekt og med tydelig angivelse af samtlige oplysninger (evt. med blokbogstaver), idet en mangelfuld ansøgning kan medføre, at din ansøgning afvises uden yderligere behandling, jf. bekendtgørelsens § 10, stk. 4.

Pkt. 1: Her oplyser du dit fulde navn og adresse og telefonnr. Skriv tydeligt og inden for feltet.

Pkt. 2: Her oplyser du det CVR-nr. på din jordbrugsvirksomhed, der er registreret i Plantedirektoratets Register for Gødningsregnskab.

Pkt. 3: Her oplyser du størrelsen på det areal (i ha med mindst 1 decimal), som er omfattet af kontrakten med grovvare- eller møllervirksomhed om dyrkning og levering af hvede til brødfremstilling til høst 2009.

Pkt. 4: Her oplyser du CVR-nr. på den grovvare- eller møllervirksomhed, som du har indgået kontrakt med om dyrkning og levering af hvede til brødfremstilling til høst 2009.

Pkt. 5: Her bekræfter du som jordbruger (ansøger) med din underskrift, at oplysningerne i pkt. 1 – 4 er korrekte.

Hvis du er nyetableret jordbruger og ikke tidligere har ejet eller drevet en jordbrugsvirksomhed, eller hvis du har erhvervet arealer, hvorpå der tidligere har været dyrket brødhvede, kan du bruge dokumentation til brug af brødhvedenorm fra den tidligere ejer eller bruger af virksomheden.

Pkt. 6: Her bekræfter du som jordbruger (ansøger) sammen med en grovvare- eller møllervirksomhed ved dateret underskrift, at du for planperioden 2008/09 har indgået kontrakt med grovvare- eller møllervirksomheden om dyrkning og levering af hvede fra jordbrugsvirksomheden til brødfremstilling. Du skal selv sørge for at få repræsentantens underskrift, inden du sender det udfyldte ansøgningskema, jf. bekendtgørelsens § 8, stk. 3, nr. 5. Husk at der skal være dato for begge underskrifter.

Ved kontrolbesøg på din jordbrugsvirksomhed vil vi kontrollere, om du har dokumentation, jf. pkt. 5, og kontrakt for levering af brødhvede, som du skal opbevare på din jordbrugsvirksomhed i 5 år, jf. § 8, stk. 4.

Du skal være opmærksom på, at hvis du giver urigtige skriftlige oplysninger i ansøgningskemaet, kan du straffes efter straffelovens § 163.

Hvis du har spørgsmål til udfyldelsen af ansøgningskemaet, kan du telefonisk kontakte Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret, Planteproduktion på telefonnr. 87 40 54 88.

Til behandlingen af ansøgningen indsamler og videregiver Landscentret personoplysninger om dig. Du har ikke pligt til at give oplysningerne, men hvis du ikke giver oplysningerne, kan det få afgørende betydning for din sag. Oplysninger, du giver ved ansøgningen, kan blive videregivet til Plantedirektoratet, der fører kontrol med reglerne.

Ved henvendelse til Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret kan du få at vide, hvilke oplysninger, der er registreret. Du kan gøre indsigelse mod oplysningerne, og du kan kræve, at oplysningerne rettes. Du kan klage til Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret over deres behandling af personoplysninger eller til Datatilsynet, Borgergade 28, 5., 1300 København K.

Overdragelseserklæring

Når du sælger/bortforpagter din ejendom og afmelder dig fra Register for Gødningsregnskab, kan du og køber/forpagter aftale at underskrive denne overdragelseserklæring. Så skal du ikke sende et afsluttende gødningsregnskab til os. Køber/forpagter skal i stedet tage oplysninger om den nye virksomhed med i sit gødningsregnskab for hele planperioden.

Som køber/forpagter af virksomheden erklærer jeg:

1. At min virksomhed er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, og jeg har modtaget et tilmeldingsbevis.
2. At jeg har fået alle oplysninger, som er nødvendige for at udregne kvælstofkvote og -forbrug for min nye virksomhed for indeværende planperiode.
3. At jeg har taget de nye oplysninger med i min gødningsplanlægning og mit gødningsregnskab, herunder den brugte mængde af kvælstof, gødningsproduktion, køb og salg af gødning, lagre, arealer m.v.¹
4. At jeg er klar over, at der vil være tale om en strafbar overtrædelse af reglerne om gødskning og om plantedække², hvis det samlede forbrug af kvælstof på min virksomhed overstiger kvælstofkvoten.
5. At jeg er klar over, at en strafbar overtrædelse kan betyde, at der sker fradrag i landbrugsstøtten³.

Som sælger/bortforpagter af virksomheden erklærer jeg:

1. At jeg ikke længere har en jordbrugsvirksomhed. Jeg har enten afmeldt mit CVR-nr. eller solgt/bortforpagtet alle mine husdyr og min landbrugsjord.
2. At jeg skriftligt har givet den nye bruger alle de oplysninger, som er nødvendige for at udregne kvælstofkvote og -forbrug.
3. At oplysningerne omfatter den brugte mængde kvælstof, gødningsproduktion, køb og salg af gødning, lagre, arealer m.v.¹

Salget/bortforpagtningen har virkning fra den -----

Du skal ikke bruge overdragelseserklæringen, hvis du ophører 31. juli/1. august. I stedet skal sælger oplyse ophørsdatoen i sit afsluttende gødningsregnskab.

Køber/forpagter:		Sælger/bortforpagter	
Navn		Navn	
CVR-nr.		CVR-nr.	
Underskrift		Underskrift	
Dato		Dato	

¹ Jf. Vejledning om gødsknings- og harmoniregler.

² Lov nr. 472 af 1. juni 1998 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, jf. lovbekendtgørelse nr. 757 af 29. juni 2006.

³ Jf. bekendtgørelse om kontrol af krydsoverensstemmelse i forbindelse med direkte støtte, der gælder for planperioden.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Plantedirektoratet
Skovbrynet 20
2800 Kgs. Lyngby

ISBN (tryk) 978-87-7083-237-3
ISBN (web) 978-87-7083-238-0

Tlf.: +45 4526 3600
Fax.: +45 4526 3610

E-mail: pdir@pdir.dk
<http://www.pdir.dk>